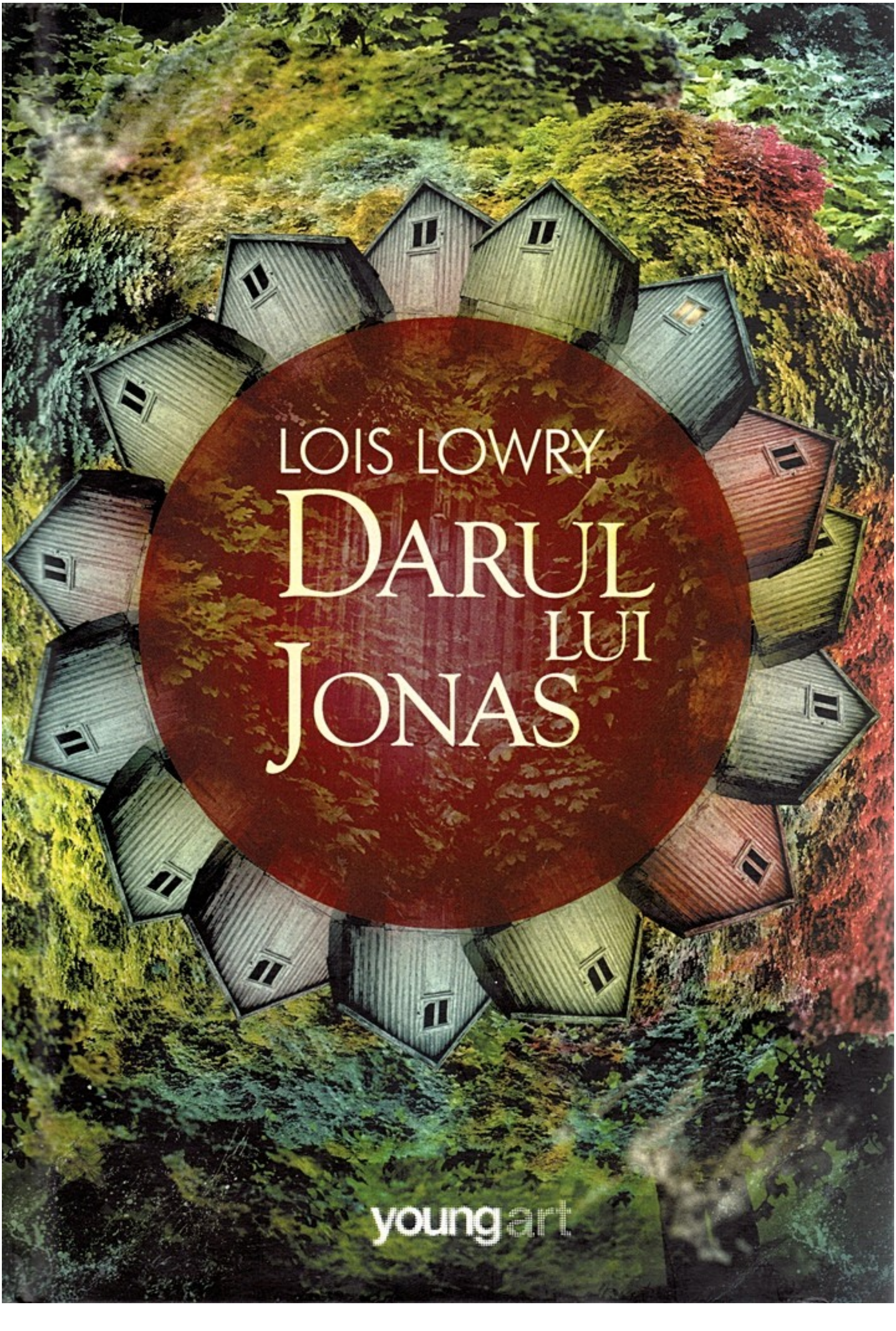

LOIS LOWRY
DARUL
LUI
JONAS
youngart

Lois Lowry

Darul lui Jonas

Traducere din engleză
de Radu Paraschivescu

Lois Lowry este o o scriitoare americană, născută la 20 martie 1937, în Hawaii. A urmat cursurile Brown University şi University of Southern Maine. A început să scrie în anii ’70, îndeplinindu-şi astfel un vis din copilărie. Este autoarea a peste 30 de cărţi pentru copii şi adolescenţi, declarând că îşi măsoară succesul ca scriitoare prin capacitatea „de a-i ajuta pe adolescenţi să-şi răspundă la întrebările legate de viaţă, identitate şi relaţii interpersonale”. Cunoscută pentru subiectele controversate abordate, Lowry este deţinătoarea mai multor premii literare, dintre care amintim Newbery Medal, pentru *Darul lui Jonas (The Giver)* şi *Number the Stars.* Cărţile sale au stârnit cele mai diverse reacţii, de la introducerea lor în programa obligatorie, până la interzicerea în şcoli. Deşi diferite ca stil şi subiecte abordate, toate cărţile ei revin la tema relaţiilor umane. În prezent, Lois Lowry locuieşte în Cambridge, Massachusetts, unde continuă să scrie.

PENTRU TOŢI COPIII
CĂRORA LE ÎNCREDINŢĂM VIITORUL

INTRODUCERE

Când am început, cu aproape douăzeci de ani în urmă, să scriu ceea ce avea să fie în cele din urmă *Darul lui Jonas*, am crezut că scriu o carte de aventuri. Mă gândisem îndelung la conceptul de memorie şi la felul cum ar arăta vieţile noastre dacă ar exista o tehnologie care să le permită amintirilor să fie selective, în aşa fel încât să ne putem descotorosi de cele care ne provoacă neplăceri. Era speculaţia de tip „ce-ar fi dacă…" din care se nasc adeseori cărţile de ficţiune.

La foarte puţin timp după publicarea cărţii, am început să-mi dau seama de impactul pe care însăşi premisa ei îl avea asupra unor oameni de vârste diferite, din domenii diferite. Aceştia au început să-mi scrie – sau să scrie despre mine – aproape imediat. Şi o fac în continuare, după atâta amar de ani.

Un bărbat care părăsise cultul religios în care fusese crescut mi-a spus că psihiatrul lui îi dăduse să citească *Darul lui Jonas.*

O femeie m-a informat că lui Iisus i-ar fi ruşine de mine dac-ar afla că scrisesem o asemenea carte.

Un preot anglican le-a dăruit exemplare enoriaşilor cu ocazia Crăciunului.

Pe o pagină de web a fost numită Anticristul.

Iar cartea a devenit cadoul *de rigueur* pentru sute de băieţi înaintea ceremoniei de Bar Mitzvah.

Mi-au fost luate multe interviuri de către ziarişti care-mi semnalau numărul tot mai mare de provocări cărora trebuia să le facă faţă *Darul lui Jonas* şi n-am prea ştiut ce să spun. Îmi venea greu să-mi dau seama ce anume din carte stârnea o asemenea pasiune în rândul cititorilor.

Ca o ironie a sorţii, cea care m-a lămurit până la urmă a fost o adolescentă, care mi-a scris recunoscătoare, mulţumindu-mi că scrisesem o carte despre adulţii care au secrete faţă de tineri şi că-i asigurasem pe cititorii tineri că pot să plece din lumea aceea şi să intre într-o alta, în care

pot fi oneşti şi liberi.

În ultimii ani, a existat un număr uimitor de romane distopice publicate pentru tineri. Majoritatea te pun pe gânduri şi aproape toate sunt mult mai complexe decât a fost sau a încercat vreodată să fie *Darul lui Jonas.* Şi-atunci de ce, în condiţiile în care există atâtea opţiuni, cartea aceasta publicată demult continuă să-şi farmece, să-şi scandalizeze şi să-şi atragă cititorii?

Motivul e că vorbeşte despre puterea pe care poate s-o aibă până şi un copil de doisprezece ani: puterea de-a da în vileag ipocrizia oamenilor, de-a face ţăndări secretomania, de-a arunca o lumină asupra adevărului şi de-a simţi libertatea care i se-ntinde în jur.

Lois Lowry, 2011

CAPITOLUL 1

Decembrie bătea la uşă, iar Jonas începea să fie înfricoşat. Nu, nu era cuvântul potrivit, îşi zise el. „Înfricoşat” se referea la sentimentul acela profund şi dezgustător că stătea să se-ntâmple ceva cumplit. Înfricoşat se simţise cu un an în urmă, când o aeronavă neidentificată zburase de două ori pe deasupra comunităţii. O văzuse de fiecare dată. Mijindu-şi ochii spre cer, văzuse cum avionul zvelt, aproape fără contur din cauza vitezei mari, trecuse pe deasupra, iar după o secundă auzise vuietul care-l însoţea. Pe urmă încă o dată, o clipă mai târziu, din direcţia opusă, acelaşi avion.

La început, fusese doar fascinat. Nu văzuse niciodată o aeronavă de la o distanţă atât de mică, fiindcă regulamentul le interzicea Piloţilor să zboare pe deasupra comunităţii. Uneori, când avioanele de marfă aduceau provizii pe pista de aterizare de dincolo de râu, copiii mergeau cu bicicletele până la mal şi asistau curioşi la descărcare şi apoi la decolarea care se făcea spre vest, întotdeauna departe de comunitate.

Însă aeronava de anul trecut fusese altfel. Nu un avion de marfă masiv şi pântecos, ci un aparat cu botul subţire şi cu o carlingă pentru un singur pilot. Uitându-se neliniştit în jur, Jonas văzuse că şi alţii – adulţi şi copii deopotrivă – se opriseră din ce făceau şi aşteptau derutaţi o explicaţie pentru înfricoşătorul episod.

Pe urmă, tuturor cetăţenilor li se ordonase să intre în cea mai apropiată clădire şi să rămână acolo. Imediat, hârâise vocea răguşită în boxe. LĂSAŢI-VĂ BICICLETELE ACOLO UNDE SUNT.

Ascultător, Jonas îşi lăsase imediat bicicleta într-o rână pe cărarea din spatele locuinţei familiei lui. Fugise înăuntru şi rămăsese acolo de unul singur. Ambii părinţi erau la muncă, iar sora lui mai mică, Lily, se afla la Centrul de Îngrijire a Copiilor, unde-şi petrecea orele de după şcoală.

Uitându-se pe fereastra din faţă, Jonas nu văzuse picior

de om: nici urmă de Măturătorii de Stradă, Lucrătorii de la Spaţii Verzi sau Furnizorii Alimentari care populau de obicei comunitatea la ora aceea din zi. Văzuse doar bicicletele abandonate ici şi colo, într-o rână; roata îndreptată în sus a uneia dintre ele continua să se-nvârtă încet.

Atunci fusese înfricoşat. Felul cum propria comunitate aştepta în tăcere îi răscolise stomacul. Începuse să tremure.

Dar nu se întâmplase nimic. După câteva minute, boxele se treziseră din nou la viaţă, iar vocea – de data asta liniştitoare şi mai puţin grăbită – explicase că un Pilot-în-Instructaj îşi citise greşit indicaţiile de navigare şi virase unde nu trebuia. Pilotul încercase cu disperare să se întoarcă înainte să i se observe eroarea.

INUTIL DE SPUS, VA FI PUS PE LIBER, zisese vocea, după care se lăsase tăcerea. Mesajul final avea un ton ironic, ca şi cum Vorbitorului i s-ar fi părut un lucru distractiv; chiar şi Jonas zâmbise uşor, deşi ştia cât de dură fusese declaraţia. Punerea pe liber a unui contribuabil era o hotărâre fără întoarcere, o pedeapsă cumplită, o copleşitoare expresie a eşecului.

Chiar şi copiii erau mustraţi dacă foloseau expresia din vârful buzelor, la joacă, bătându-şi joc de un coleg care nu prinsese o minge sau se poticnise în timpul unei curse. Jonas o făcuse o dată, ţipase la prietenul lui cel mai bun: „Gata, Asher! Eşti pus pe liber!“, când echipa lui pierduse un meci din cauza greşelii stângace a lui Asher. Fusese luat deoparte de antrenor pentru o discuţie scurtă şi serioasă, îşi plecase capul de vinovăţie şi jenă, şi-i ceruse iertare lui Asher după meci.

Acum, gândindu-se la sentimentul de frică în timp ce mergea cu bicicleta pe cărarea paralelă cu râul, îşi aminti momentul de teroare palpabilă, care-i răscolise stomacul, din ziua când avionul zburase pe deasupra lui. Ei bine, acum, când decembrie bătea la uşă, nu simţea acelaşi lucru. Căută cuvântul potrivit pentru sentimentul pe care-l încerca.

Jonas era foarte atent la exprimare. Nu ca prietenul lui,

Asher, care vorbea prea repede şi amesteca lucrurile, stâlcind cuvintele şi expresiile până când deveneau aproape de nerecunoscut şi, adeseori, foarte caraghioase.

Zâmbi amintindu-şi de dimineaţa când Asher dăduse buzna în clasă, târziu ca de obicei, sosind cu răsuflarea tăiată chiar când se intona imnul de dimineaţă. După ce elevii se aşezaseră la încheierea cântecului patriotic, Asher rămăsese în picioare ca să prezinte scuze în public, cum se cerea.

— Îmi cer iertare pentru că mi-am deranjat comunitatea şcolară.

Asher recitase rapid formula standard de scuze, încercând să-şi recapete răsuflarea. Învăţătorul şi clasa îi aşteptaseră răbdători explicaţia. Toţi elevii zâmbeau răutăcios, fiindcă îl auziseră deja pe Asher de multe ori spunând aceste cuvinte.

— Am plecat din timp de-acasă, dar când am trecut cu bicicleta pe lângă crescătorie, lucrătorii tocmai scoteau nişte somoni. Cred că m-am rătăcit uitându-mă la ei. Îmi cer iertare colegilor, încheiase Asher, după care îşi netezi vestonul boţit şi se aşeză.

— Îţi acceptăm scuzele, Asher.

Elevii intonaseră răspunsul standard într-un glas. Mulţi îşi muşcau buzele ca să nu-i umfle râsul.

— Îţi accept scuzele, Asher, spusese zâmbind Învăţătorul. Şi-ţi mulţumesc fiindcă ne-ai mai dat o ocazie pentru o lecţie de limbă. „Rătăcit“ e un adjectiv prea puternic când vorbeşti despre cum te-ai uitat la somoni.

Se întorsese şi scrisese „rătăcit“ pe tablă. Alături trecuse „zăpăcit“.

Acum, apropiindu-se de casă, Jonas zâmbi când îşi aduse aminte. Gândindu-se în continuare, pe când îşi fixa bicicleta în suportul îngust de lângă uşă, îşi dădu seama că „înfricoşat” nu era cuvântul potrivit pentru sentimentele lui, acum că se apropia luna decembrie. Era un adjectiv prea puternic.

Aşteptase timp îndelungat acest decembrie special. Iar acum, că bătea la uşă, nu era înfricoşat, ci... nerăbdător,

hotărî el. Era nerăbdător să vină odată. Şi emoţionat, desigur. Toţi Unşpearii erau emoţionaţi la gândul evenimentului care avea să se petreacă peste atât de puţină vreme.

Totuşi, Jonas avu un mic tremur de nelinişte când se gândi la ziua aceea, la ce-ar putea să se-ntâmple.

Temător, hotărî el. Aşa sunt.

— Cine vrea să fie primul la sentimente-n seara asta? întrebă tatăl lui Jonas, la sfârşitul mesei de seară.

Era unul dintre ritualuri – relatarea sentimentelor seara. Uneori Jonas şi sora lui mai mică, Lily, se certau pentru cine să-nceapă. Părinţii lor făceau parte din ritual, bineînţeles; şi ei îşi povesteau sentimentele în fiecare seară. Dar la fel ca toţi părinţii – de fapt, ca toţi adulţii –, nu se certau pentru cine să vorbească primul.

N-o făcu nici Jonas acum. Sentimentele lui erau prea complicate în seara asta. Voia să le împărtăşească, însă nu prea-i venea să înceapă cernerea emoţiilor lui complexe, nici măcar cu ajutorul pe care ştia că puteau să i-l dea părinţii.

— Începe tu, Lily, spuse el, văzând că sora lui, care era mult mai mică – de-abia ajunsese Şeptară – se foia nerăbdătoare în scaun.

— Am fost foarte supărată după-amiază, anunţă Lily. Grupa mea de la Centrul de Îngrijire se afla la locul de joacă şi-am primit vizita unei grupe de Şeptari care n-au respectat *deloc* regulile. Unul dintre ei – de sex bărbătesc, nu ştiu cum îl cheamă – s-a tot băgat în faţă la tobogan, deşi noi, ceilalţi, stăteam cuminţi la coadă. Am fost foarte supărată pe el. Şi mi-am strâns pumnul, uite-aşa.

Ridică un pumn încleştat, iar restul familiei surâse în faţa micului ei gest de sfidare.

— De ce crezi că n-au respectat musafirii regulile? întrebă Mama.

Lily chibzui şi clătină din cap.

— Nu ştiu. S-au purtat ca nişte… ca nişte…

— Animale? sugeră Jonas şi râse.

— Exact, zise Lily, râzând şi ea. Ca nişte animale.

Niciunul dintre copii nu ştia ce însemna cuvântul, dar era folosit adeseori pentru cineva needucat sau neîndemânatic, cineva altfel decât ceilalţi.

— De unde erau musafirii? întrebă Tata.

Lily se încruntă, încercând să-şi aducă aminte.

— Ne-a spus şeful de grupă când a ţinut discursul de bun-venit, dar nu-mi aduc aminte. Cred că n-am fost atentă. Erau din altă comunitate. Au trebuit să plece devreme, aşa c-au mâncat de prânz în autobuz.

Mama încuviinţă din cap.

— Crezi că e cu putinţă să aibă alte reguli? Şi pur şi simplu să nu fi ştiut ce reguli aveţi voi la locul de joacă?

Lily ridică din umeri şi dădu din cap.

— Se poate.

— Ai fost în vizită în alte comunităţi, nu? întrebă Jonas. Grupa mea a fost de multe ori.

Lily mai dădu o dată din cap.

— Când eram Şesari, ne-am dus şi-am stat o zi de şcoală cu o grupă de Şesari la ei în comunitate.

— Şi cum v-aţi simţit cât timp aţi stat acolo?

Lily se încruntă.

— Ne-am simţit ciudat. Fiindcă aveau alte metode. Învăţau lucruri pe care grupa mea nu le ştia, aşa că ne-am simţit ca nişte proşti.

Tata asculta cu interes.

— Mă tot gândesc, Lily, zise el, la băiatul care n-a respectat regulile azi. Crezi că e cu putinţă să se fi simţit şi el ciudat şi ca un prost, aflându-se într-un loc nou, cu reguli de care nu ştia?

Lily se gândi atent.

— Da, spuse ea într-un târziu.

— Îmi pare-un pic rău de el, deşi nici măcar nu-l cunosc, zise Jonas. Îmi pare rău de oricine nimereşte-ntr-un loc unde se simte ciudat şi ca un prost.

— Tu cum te simţi, Lily? întrebă Tata. Tot supărată?

— Ba nu, hotărî Lily. Cred că şi mie-mi pare rău de el. Şi-mi pare rău c-am strâns pumnul, adăugă ea surâzând.

Jonas îi întoarse zâmbetul. Sentimentele lui Lily erau întotdeauna directe, relativ simple şi de obicei uşor de înţeles. Îşi spuse că aşa fuseseră şi ale lui, probabil, pe când era Şeptar.

Ascultă politicos, deşi nu foarte atent, când îi veni rândul tatălui său, care vorbi despre sentimentul de îngrijorare pe care-l avusese în ziua aceea la muncă – o preocupare pentru unul dintre noucopii, care nu se simţea bine. Funcţia tatălui lui Jonas era de Crescător. El şi alţi Crescători răspundeau de toate nevoile fizice şi afective ale fiecărui noucopii în prima parte a vieţii. Era o slujbă foarte importantă, Jonas ştia, dar nu-l interesa din cale-afară.

— Ce sex are? întrebă Lily.

— Bărbătesc, spuse Tata. E un băieţel foarte vesel. Dar nu creşte pe cât de repede-ar trebui şi nu doarme bine. L-am dus la îngrijiri speciale ca să fie ajutat să crească mai bine, dar comisia se gândeşte să-l pună pe liber.

— Vai, nu, murmură plină de compasiune Mama. Ştiu cât de mult te-ntristează asta.

Jonas şi Lily dădură la rândul lor din cap în semn de compasiune. Punerea pe liber a noucopiilor era întotdeauna un lucru trist, fiindcă micuţilor nu li se dădea nicio şansă să se bucure de viaţa în sânul comunităţii. Şi fiindcă nu făcuseră nimic rău.

Existau doar două cazuri de punere pe liber care nu erau pedepse: punerea pe liber a vârstnicilor, care era un prilej de sărbătorire a unei vieţi trăite pe deplin, şi punerea pe liber a unui noucopil, care te silea întotdeauna să te-ntrebi „ce puteam face?“. Faptul era cu atât mai tulburător pentru Crescători, printre care şi Tata, fiindcă aveau sentimentul că într-un fel dăduseră greş. Însă asta se întâmpla foarte rar.

— Ei bine, o să mai încerc, spuse Tata. S-ar putea să cer voie comisiei să-l aduc aici peste noapte, dacă n-aveţi nimic împotrivă. Ştiţi cum sunt Crescătorii din schimbul de noapte. Cred că micuţul are nevoie de ceva mai mult.

— Sigur, zise Mama, iar Jonas şi Lily dădură din cap.

Îl mai auziseră pe Tata plângându-se de lucrătorii din

schimbul de noapte. Era o slujbă mai puţin apreciată, încredinţată celor care nu aveau deprinderile, preocuparea sau priceperea de care era nevoie pentru slujbele mai importante de peste zi. Majoritatea lucrătorilor din schimbul de noapte nici măcar nu primiseră consoarte, fiindcă într-un fel le lipsea calitatea esenţială de-a intra în legătură cu alţii, necesară pentru crearea unei unităţi familiale.

— Poate-l păstrăm, sugeră Lily cu blândeţe, străduindu-se să pară nevinovată.

Era o expresie falsă; o ştia şi Jonas, o ştiau cu toţii.

— Lily, doar ştii regulile, îi aminti Mama zâmbind.

Doi copii – unul de sex bărbătesc, unul femeiesc – pentru fiecare unitate familială. Regulamentul era foarte clar.

Lily chicoti.

— Mă rog, m-am gândit că poate de data asta merge.

Mai departe, Mama, care avea o funcţie importantă în Ministerul Justiţiei, vorbi despre propriile sentimente. Astăzi compăruse în faţa ei un recidivist, cineva care încălcase regulile şi altă dată. Cineva pe care spera că-l pedepsise corespunzător şi corect, şi care pe urmă îşi reluase locul: la serviciu, acasă, în unitatea familială. Faptul că-l văzuse adus în faţa ei pentru a doua oară îi provocase sentimente copleşitoare de frustrare şi de mânie. Şi chiar de vinovăţie, fiindcă nu izbutise să-i schimbe viaţa.

— În plus, mă tem pentru el, mărturisi ea. Ştiţi că nu există o a treia şansă. Regulamentul spune că la a treia abatere făptaşul trebuie pur şi simplu pus pe liber.

Jonas se înfioră. Ştia că se întâmplau şi asemenea lucruri. Chiar exista un băiat din grupa lui de Unşpeari al cărui tată fusese pus pe liber cu ani în urmă. Nimeni nu vorbea despre asta; ruşinea era de nepovestit. Şi greu de imaginat.

Lily se ridică şi se apropie de mama ei. Îi mângâie braţul.

Din locul de unde stătea la masă, Tata se întinse şi-o prinse de-o mână. Jonas făcu la fel cu cealaltă.

Unul câte unul, îi aduseră alinare. După puţin timp, Mama zâmbi, le mulţumi şi le spuse că se simţea liniştită.

Ritualul continuă.

— Jonas? zise Tata. Eşti ultimul în seara asta.

Jonas oftă. Aproape c-ar fi preferat să-şi păstreze sentimentele pentru sine. Dar era, bineînţeles, neregulamentar.

— Mă simt temător, se destăinui el, bucuros că nimerise în fine cuvântul potrivit.

— Şi de ce anume, fiule?

Tatăl lui avea un aer preocupat.

— Ştiu că n-am de ce să-mi fac griji şi că fiecare adult a trecut prin povestea asta, explică Jonas. Ştiu c-ai trecut şi tu, Tată, şi tu, Mamă. Dar sunt temător din cauza Ceremoniei. Decembrie e la doi paşi.

Lily îşi ridică privirile şi făcu ochii mari.

— Ceremonia Doişpearilor, şopti ea cu o voce copleşită de admiraţie.

Chiar şi cei mai mici dintre copii – de vârsta lui Lily şi mai mici – ştiau că asta-i aştepta şi pe ei la un moment dat.

— Îmi pare bine că ne-ai spus ce sentimente ai, zise Tata.

— Lily, interveni Mama, făcându-i semn fetiţei, ia du-te tu şi pune-ţi pijamaua. Tata şi cu mine o să mai stăm şi-o să mai vorbim un pic cu Jonas.

Lily suspină, dar se ridică ascultătoare de pe scaun.

— Numai voi? întrebă ea.

Mama dădu din cap.

— Da, spuse ea. Numai noi cu Jonas. Va fi o discuţie personală.

CAPITOLUL 2

Jonas îşi privi tatăl, care îşi mai turnă cafea. Aşteptă.

— Să ştii că fiecare lună decembrie mi se părea palpitantă când eram mic, spuse într-un târziu tatăl lui. Şi sunt convins că la fel a fost pentru tine şi pentru Lily. Fiecare decembrie aduce mari schimbări.

Jonas dădu din cap. Prima lună decembrie de care-şi amintea era, probabil, cea de când era Pătrar. Din cele de dinainte nu mai ştia nimic. Dar le observa an de an şi-şi amintea primele luni decembrie ale lui Lily. Ţinea minte ziua când o primise familia lui, ziua când i se dăduse un nume, ziua când devenise Primară.

Ceremonia Primarilor era întotdeauna gălăgioasă şi distractivă. În fiecare lună decembrie, noucopiii iviţi pe lume în urmă cu un an ajungeau Primari. Unul câte unul – în fiecare grupă erau cincizeci de copii, dacă nu era pus niciunul pe liber –, erau aduşi pe scenă de Crescătorii care avuseseră grijă de ei de la naştere. Unii mergeau deja, şovăielnici pe picioarele lor nesigure; alţii aveau doar câteva zile, erau înveliţi în pături şi ţinuţi în braţe de Crescători.

— Îmi place Numirea, spuse Jonas.

Mama lui încuviinţă cu un surâs.

— În anul când a venit Lily, ştiam, bineînţeles, c-o să primim un bebeluş de sex femeiesc, fiindcă făcuserăm cerere şi ni se aprobase. Dar mă întrebasem de nu ştiu câte ori cum avea s-o cheme.

— Aş fi putut s-arunc un ochi pe listă înainte de ceremonie, mărturisi Tata. Comisia întocmeşte întotdeauna lista din timp şi-o lasă în biroul Centrului de Creştere. De fapt, continuă el, mă simt un pic vinovat la capitolul ăsta. Azi după-amiază chiar m-am uitat să văd dacă lista de Numiri pentru anul ăsta a fost făcută. Era acolo, în birou, şi-am căutat numărul Treizeci şi şase – micuţul pentru care sunt îngrijorat –, fiindcă m-am gândit că s-ar putea să crească mai bine dacă i-aş spune pe nume. Doar între patru

ochi, fireşte, când nu mai e nimeni de faţă.

— Şi l-ai găsit? întrebă Jonas.

Era fascinat. Regula nu părea extrem de importantă, dar simplul fapt că tatăl lui încălcase o regulă îl umplea de admiraţie şi respect. Îşi privi mama, cea care răspundea de respectarea regulilor, şi văzu cu uşurare că zâmbea.

Tatăl lui dădu din cap.

— Numele lui – dac-o să reziste până la Numire şi n-o să fie pus pe liber, bineînţeles – o să fie Gabriel. Aşa că i-l şoptesc când îi dau să mănânce, din patru-n patru ore, când facem gimnastică şi la joacă. Dacă nu e nimeni care să m-audă. De fapt, îi zic Gabe, încheie el şi surâse.

— Gabe, rosti Jonas de probă.

Un nume bun, hotărî el. Deşi de-abia ajunsese Cinciar în anul când familia o primise pe Lily şi-i aflase numele, îşi aminti agitaţia, discuţiile de-acasă şi întrebările legate de fetiţă: cum avea să arate, cine avea să fie, cum avea să-şi găsească locul în unitatea lor familială stabilă. Îşi aminti că urcase pe scenă cu părinţii – Tata stând alături de el, în loc să fie cu ceilalţi Crescători, fiindcă era anul în care avea să primească un noucopil doar al lui.

Îşi aminti că mama lui îl luase în braţe pe noucopil, pe sora lui, în timp ce documentul fusese citit în faţa unităţilor familiale strânse laolaltă.

— Noucopilul cu numărul Douăzeci şi trei, spusese Vorbitorul. Lily.

Îşi aminti expresia de încântare a tatălui său, care-i şoptise: „E una dintre preferatele mele. Chiar speram să fie ea.“ Mulţimea aplaudase, iar Jonas zâmbise. Îi plăcea numele surorii lui. Lily, aproape adormită, îşi mişcase pumnul mic. Pe urmă coborâseră cu toţii, ca să facă loc următoarei unităţi familiale.

— Când eram Unşpear, aşa cum eşti tu, Jonas, spuse tatăl lui acum, nu mai puteam de nerăbdare şi-abia aşteptam Ceremonia Doişpearilor. Ţine două zile pline. Îmi amintesc că m-am distrat la Primari, cum fac de fiecare dată, dar că n-am fost foarte atent la celelalte ceremonii, în afară de-a soră-mii. A ajuns Nouară în anul ăla şi şi-a primit

bicicleta. O învăţasem să meargă pe bicicleta mea, chit că regulamentul nu-mi dădea voie.

Jonas râse. Era una dintre puţinele reguli care nu erau luate foarte în serios şi erau încălcate aproape întotdeauna. Toţi copiii îşi primeau bicicletele când deveneau Nouari – înainte de asta nu aveau voie să se suie pe ele. Dar de fiecare dată fraţii şi surorile mai mari îi învăţaseră pe cei mai mici. Jonas se gândea deja s-o înveţe pe Lily.

Se vorbea despre schimbarea regulii şi despre dăruirea bicicletei la o vârstă mai fragedă. O comisie studia propunerea. Când ceva ajungea la o comisie pentru studiu, oamenii glumeau întotdeauna. Şi spuneau că membrii comisiei aveau să ajungă Vârstnici în momentul când avea să se schimbe regula.

Regulile erau foarte greu de modificat. Uneori, dacă era vorba de-o regulă foarte importantă – nu ca aceea referitoare la vârsta optimă pentru primirea unei biciclete –, ea trebuia trimisă în cele din urmă la Primitor în vederea deciziei. Primitorul era cel mai important Vârstnic. Jonas nu-l văzuse niciodată, doar auzise de el; cineva aflat într-o funcţie atât de însemnată trăia şi lucra singur. Însă comisia nu l-ar fi deranjat niciodată pe Primitor în chestiunea bicicletelor; membrii ei aveau pur şi simplu să se agite şi să se contrazică ani în şir, până când cetăţenii aveau să uite că propunerea le fusese trimisă spre studiu.

Tatăl lui Jonas continuă.

— Aşa că m-am uitat şi-am chiuit când sora mea, Katya, a devenit Nouară, şi-a scos fundele din păr şi şi-a primit bicicleta. Pe urmă n-am dat mare atenţie Decarilor şi Unşpearilor. Iar în cele din urmă, la sfârşitul celei de-a doua zile, care părea să nu se mai termine, mi-a venit şi mie rândul. Căci a urmat Ceremonia Doişpearilor.

Jonas se înfioră. Şi-l imagină pe tatăl lui, care probabil că fusese un băiat sfios şi liniştit, fiindcă devenise un bărbat sfios şi liniştit, aşezat alături de restul grupei şi aşteptând să fie chemat pe scenă. Ceremonia Doişpearilor era ultima. Şi cea mai importantă.

— Ţin minte cât de mândri arătau ai mei – chiar şi soră-

mea; chit c-ar fi vrut să plece şi să se plimbe cu bicicleta-n văzul lumii, s-a potolit şi a fost foarte cuminte şi atentă când mi-a venit rândul. Dar drept să-ţi spun, Jonas, continuă Tata, eu n-am avut parte de elementul de suspans pe care o să-l aibă Ceremonia ta. Fiindcă ştiam deja aproape sigur ce Însărcinare urma să primesc.

Jonas fu mirat. Nu prea aveai cum să ştii dinainte. Era o alegere secretă, făcută de conducătorii comunităţii, Comisia de Vârstnici, care-şi tratau răspunderea cu atâta seriozitate, încât nimeni nu făcea glume pe seama Însărcinărilor.

Mama lui Jonas păru şi ea surprinsă.

— Cum ai fi putut să ştii? întrebă ea.

Tata îi adresă surâsul lui blând.

— Păi, mi-a fost clar din capul locului – iar pe urmă ai mei mi-au mărturisit că şi lor li se păruse evident – care era principala mea calitate. Mi-au plăcut dintotdeauna noucopiii mai mult decât orice. Când prietenii din grupa mea de vârstă făceau curse cu bicicleta, construiau vehicule şi poduri de jucărie sau…

— Toate lucrurile pe care le fac şi eu cu prietenii, sublinie Jonas, iar mama lui încuviinţă, dând din cap.

— Luam şi eu parte, normal, fiindcă în copilărie trebuie să avem tot felul de experienţe. Şi am tras tare la şcoală, la fel cum faci şi tu, Jonas. Dar ori de câte ori aveam timp liber, mă trezeam atras de noucopii. Îmi petreceam aproape toate orele de voluntariat la Centrul de Creştere. Şi bineînţeles că Vârstnicii ştiau asta, din observaţiile făcute.

Jonas dădu din cap. În cursul anului trecut, îşi dăduse seama că nivelul de observare crescuse. La şcoală, în recreaţii şi în timpul orelor de voluntariat, sesizase că Vârstnicii îl urmăreau şi pe el, şi pe ceilalţi Unşpeari. Îi văzuse făcând însemnări. Ştia, de asemenea, că se întâlneau în şedinţe de câteva ore cu toţi învăţătorii pe care el şi ceilalţi Unşpeari îi avuseseră cât timp merseseră la şcoală.

— Aşa că m-am aşteptat şi am fost bucuros, dar câtuşi de puţin surprins, când m-au anunţat c-o să primesc

Însărcinarea de Crescător, explică Tata.

— Şi-au aplaudat toţi, deşi n-au fost surprinşi? se interesă Jonas.

— A, sigur. S-au bucurat pentru mine, pentru faptul că primisem Însărcinarea pe care mi-o dorisem cel mai mult. M-am simţit foarte norocos, zise tatăl lui cu un zâmbet.

— A existat vreun Unşpear dezamăgit în anul tău? întrebă Jonas.

Spre deosebire de tatăl lui, n-avea idee ce Însărcinare urma să primească. Dar ştia că unele dintre ele l-ar dezamăgi. Cu toate că respecta munca tatălui său, nu-şi dorea să fie Crescător. Iar pe Muncitori nu-i invidia câtuşi de puţin.

Tata se gândi puţin.

— Nu, nu cred. Bineînţeles, Vârstnicii sunt foarte atenţi la observaţiile şi la alegerile pe care le fac.

— Probabil că e cea mai importantă slujbă din comunitatea noastră, comentă mama lui.

— Prietena mea Yoshiko s-a mirat când a fost aleasă Medic, dar a fost foarte emoţionată, spuse Tata. Şi stai puţin, a mai fost Andrei – ţin minte că pe vremea când eram mici nu voia să desfăşoare niciun fel de activitate fizică. Îşi petrecea timpul din recreaţii doar cu jocul lui de construit, şi-n toate orele de voluntariat căsca gura pe şantierele de construcţii. Vârstnicii aflaseră, normal. Andrei a primit Însărcinarea de Inginer şi-a fost încântat.

— Mai târziu, Andrei a construit podul peste râu din vestul oraşului, zise mama lui Jonas. Când eram noi copii, nu era acolo.

— Dezamăgirile sunt foarte rare, Jonas. Nu cred că trebuie să-ţi faci griji pentru asta, îl linişti tatăl lui. Şi chiar dac-ar fi, ştii doar că există apel.

Dar la ultimele cuvinte râseră cu toţii – apelul ajungea la o comisie spre studiere.

— Mă-ngrijorează un pic Însărcinarea lui Asher, mărturisi Jonas. Asher e-un băiat de zahăr. Dar nu prea are nicio preocupare serioasă. Ia totul în glumă.

Tatăl lui chicoti.

— Ştii ceva? zise el. Ţin minte când Asher era noucopil şi se afla la Centrul de Creştere, înainte să i se pună nume. Nu plângea niciodată. Gângurea şi râdea din orice. Tuturor celor de-acolo ne plăcea să-l creştem.

— Vârstnicii îl cunosc pe Asher, zise mama lui Jonas. O să-i găsească Însărcinarea potrivită. Nu cred c-are rost să-ţi faci griji. Dar dă-mi voie, Jonas, să te pun în gardă cu privire la un lucru care poate că ţi-a scăpat. Eu, una, ştiu că nu m-am gândit la el până la Ceremonia Doişpearilor.

— Ce anume?

— Ei bine, e ultima Ceremonie, după cum ştii. După ce-ajungi Doişpear, vârsta nu mai contează. Cei mai mulţi dintre noi nici nu mai ştiu câţi ani au, deşi informaţia se găseşte în Sala Registrelor Deschise şi-am putea să mergem şi s-o căutăm dac-am vrea. Lucrurile cu adevărat importante sunt pregătirea pentru viaţa de adult şi instruirea de care-o să ai parte pentru Însărcinare.

— Ştiu asta, spuse Jonas. Toată lumea ştie.

— Dar asta înseamnă, continuă mama lui, c-o să faci parte dintr-o grupă nouă. La fel ca fiecare dintre prietenii tăi. N-o să-ţi mai petreci timpul cu Unşpearii. După Ceremonia Doişpearilor, o să stai cu cei care au primit aceeaşi Însărcinare şi care-ncep instruirea. Gata cu orele de voluntariat, gata cu recreaţiile. Aşa că n-o să mai ai prieteni la fel de apropiaţi.

Jonas clătină din cap.

— Asher şi cu mine o să rămânem întotdeauna prieteni, spuse el hotărât. Şi oricum, mai e şi şcoala.

— Aşa e, fu de acord tatăl lui. Dar şi ce-a spus mama e adevărat. O să aibă loc nişte schimbări.

— Schimbări în *bine,* ce-i drept, sublinie mama lui. După Ceremonia Doişpearilor, mi-au lipsit recreaţiile din copilărie. Dar când am început pregătirea pentru Drept, m-am trezit lângă oameni care-aveau aceleaşi preocupări ca mine. Mi-am făcut alt tip de prieteni, prieteni de toate vârstele.

— Te-ai mai jucat după ce-ai ajuns Doişpeară? întrebă Jonas.

— Destul de rar, răspunse mama lui. Dar nu mi s-a mai

părut la fel de important.

— Şi eu m-am jucat, zise Tata, râzând. Mă joc şi-acum. În fiecare zi, la Centrul de Creştere, mă joc hopa-pe-genunchi, cucu-bau şi ia-l-în-braţe-pe-ursuleţ.

Întinse mâna şi-l mângâie pe Jonas pe părul pieptănat cu grijă.

— Distracţia nu se termină când ajungi Doişpear.

Lily se ivi în uşă, îmbrăcată în pijama. Scoase un oftat de nerăbdare.

— Da' ştiu că-i o discuţie personală *foarte* lungă, zise ea. Iar unii oameni îşi aşteaptă obiectul de-alinare.

— Lily, i se adresă drăgăstos mama ei, mai ai foarte puţin pân-ajungi Optară, iar când eşti Optară obiectul de alinare ţi se ia şi e dat copiilor mai mici. Ar trebui să-ncepi să dormi fără el.

Însă tatăl ei se apropiase deja de policioară şi luase elefantul umplut cu câlţi care stătea acolo. Multe dintre obiectele de alinare, cum era şi al lui Lily, erau creaturi imaginare, pufoase şi umplute cu câlţi. Al lui Jonas se numise urs.

— Uite-aici, Lilly-billy, zise el. Hai că vin să te-ajut să-ţi scoţi fundele din păr.

Jonas şi mama lui îşi dădură ochii peste cap, dar se uitară afectuos la Lily şi la Tata, care se îndreptară spre dormitorul ei, cu elefantul care-i fusese dat ca obiect de alinare când se născuse. Mama se îndreptă spre biroul său mare şi-şi deschise servieta; munca ei părea fără sfârşit, chiar şi seara, când se afla acasă. Jonas se duse la propria masă de lucru şi începu să se uite prin hârtiile de la şcoală ca să-şi facă tema de seară. Însă mintea îi rămăsese la luna decembrie şi la Ceremonia care se apropia.

Cu toate că discuţia cu părinţii îl liniştise, nu avea nici cea mai vagă idee ce Însărcinare aveau să-i aleagă Vârstnicii pentru mai departe, şi nici cum avea să se simtă în ziua cu pricina.

CAPITOLUL 3

— Ia uitaţi-vă! chiţăi Lily încântată. Nu-i drăguţ? Priviţi cât de mic e! Şi are ochi ciudaţi, ca ai tăi, Jonas!

Jonas o fulgeră cu privirea. Nu-i plăcea că vorbise despre ochii lui. Aşteptă ca tatăl lui s-o dojenească. Dar Tata tocmai îşi făcea de lucru cu dezlegatul coşului din spatele bicicletei. Jonas se apropie să arunce o privire.

Acela fu primul lucru pe care-l observă când se uită la noucopilul care-l privea curios din coş. Ochii deschişi la culoare.

Aproape toţi cetăţenii din comunitate aveau ochi negri. Şi părinţii lui, şi Lily, şi colegii de grupă sau prietenii. Însă existau câteva excepţii: Jonas însuşi şi o Cinciară căreia chiar el îi remarcase ochii diferiţi, de o nuanţă mai deschisă. Nimeni nu vorbea despre lucrurile acestea; nu exista o regulă ca atare, dar trecea drept proastă-creştere să atragi atenţia asupra trăsăturilor tulburătoare sau neobişnuite ale cuiva. Lily trebuia să înveţe repede lecţia asta, sau avea să fie mustrată din cauza firii ei insensibile, decise Jonas.

Tata îşi fixă bicicleta în suport. Pe urmă luă coşul şi-l duse în casă. Lily se ţinu după el, dar se uită peste umăr la Jonas şi-l tachină:

— Poate c-a avut aceeaşi Născătoare ca tine.

Jonas ridică din umeri şi-i urmă înăuntru. Însă fusese uimit de ochii noucopilului. Existau puţine oglinzi în comunitate; nu erau interzise, dar lumea nu prea avea nevoie de ele, iar Jonas pur şi simplu nu catadicsise să se privească în oglindă, în situaţiile când ajungea într-un loc unde se găsea aşa ceva. Acum, văzându-l pe noucopil şi observându-i căutătura, îşi aduse aminte că ochii deschişi la culoare nu numai că erau rari, dar le confereau posesorului o expresie anume – dar ce? *Profunzime,* hotărî el; ca şi cum te-ai uita în apa limpede a unui râu, până pe fund, unde stăteau la pândă lucruri încă nedescoperite. Nu se simţi în largul lui când îşi dădu seama că şi el avea

aceeaşi expresie.

Se duse la masa de lucru, prefăcându-se că nu-l interesează noucopilul. În cealaltă parte a camerei, Mama şi Lily se aplecau ca să se uite mai bine, pe când Tata desfăcea pătura.

— Obiectul lui de-alinare cum se cheamă? întrebă Lily, punând mâna pe creatura plină cu câlţi care fusese aşezată în coş, lângă copil.

Tata se uită la jucărie.

— Hipopotam, spuse el.

Lily chicoti la auzul acelui cuvânt bizar.

— Hipopotam, repetă ea şi puse obiectul de alinare la loc.

Se uită la noucopilul din pătura desfăcută, iar acesta îşi mişcă braţele.

— Noucopiii ăştia sunt tare drăguţi, oftă Lily. Sper ca Însărcinarea mea să fie de Născătoare.

— Lily! spuse Mama cu asprime. Nu vorbi aşa. Însărcinarea aceea nu e tocmai onorabilă.

— Dar am stat de vorbă cu Natasha, Decara care locuieşte lângă noi, o ştii? Îşi face-o parte din orele de voluntariat la Centrul de Naşteri. Şi mi-a zis că Născătoarele primesc o mâncare grozavă, fac exerciţii fizice care nu le obosesc şi-n cea mai mare parte a timpului se joacă şi se distrează, cât timp aşteaptă. Mi-ar conveni şi mie, zise Lily ştrengăreşte.

— Trei ani, îi spuse Mama cu fermitate. Trei naşteri şi gata. După aceea sunt Muncitoare pentru tot restul vieţii lor adulte, până-n ziua când intră-n Casa Bătrânilor. Asta vrei, Lily? Trei ani de trândăveală şi pe urmă muncă fizică grea până la bătrâneţe?

— Păi, mai bine nu, recunoscu Lily fără tragere de inimă.

Tata îl întoarse pe noucopilul din coş pe burtică. Se aşeză alături şi-i masă spatele mic cu o mişcare ritmică.

— Oricum, Lilly-billy, spuse el afectuos, Născătoarele nici măcar n-ajung să-şi vadă noucopiii. Dacă-ţi place atât de mult de ei, ar trebui să speri c-o s-ajungi Crescătoare.

— Când o să fii Optară şi-o să-ţi începi orele de voluntariat, o să poţi face o-ncercare la Centrul de Creştere,

îi sugeră Mama.

— Da, cred că o s-o fac, zise Lily şi îngenunche lângă coş. Cum ziceaţi că-l cheamă? Gabriel? Bună, Gabriel, spuse ea cântat, după care chicoti şi adăugă în şoaptă: Hopa, cred c-a adormit. Mai bine-mi ţin gura.

Jonas se întoarse la temele de pe masa de lucru. Haida-de, îşi zise el. Lily nu-şi ţinea gura *niciodată.* Probabil c-ar trebui să-şi dorească o Însărcinare de Vorbitor, ca să stea toată ziua la birou cu microfonul şi să facă anunţuri. Râse în gând şi şi-o imagină pe sora lui turuind, cu vocea aceea plină de sine pe care ajungeau s-o aibă toţi Vorbitorii, şi spunând lucruri de genul: ATENŢIUNE. LI SE AMINTEŞTE FETIŢELOR SUB NOUĂ ANI CĂ FUNDELE DE PĂR TREBUIE STRÂNSE BINE ÎN PERMANENŢĂ.

Se întoarse spre Lily şi observă cu satisfacţie că fundele ei erau desfăcute şi atârnau, ca de obicei. Avea să se audă un anunţ nu peste multă vreme, de asta era sigur, iar anunţul avea s-o vizeze în principal pe Lily, deşi bineînţeles că nu avea să i se rostească numele. Însă toată lumea avea să ştie.

Toată lumea ştiuse, îşi aminti foarte jenat Jonas, că anunţul ATENŢIUNE, LI SE AMINTEŞTE UNŞPEARILOR CĂ NU AU VOIE SĂ IA OBIECTE DIN ZONA DE RECREAŢIE ŞI CĂ GUSTĂRILE TREBUIE MÂNCATE, NU DEPOZITATE se referise la el, în acea zi din luna trecută când dusese acasă un măr. Nimeni nu vorbise despre asta, nici măcar părinţii lui, fiindcă anunţul public provocase remuşcările cuvenite. Jonas mâncase mărul, fireşte, iar a doua zi dimineaţă, înainte de ore, îi ceruse iertare Directorului pentru Recreaţii.

Se gândi din nou la incidentul acela. Încă era pradă uluielii. Nu din cauza anunţului sau a scuzelor de rigoare – erau proceduri standard, iar el meritase s-o păţească –, ci din cauza întâmplării în sine. Probabil c-ar fi trebuit să vorbească despre sentimentul de uluială chiar în seara aceea, când membrii unităţii familiale îşi prezentaseră sentimentele de peste zi. Dar nu fusese în stare să dea de capăt poveştii şi să-şi explice sursa derutei, aşa că nu

adusese vorba.

Se întâmplase în timpul recreaţiei, când se jucase cu Asher. Jonas luase la nimereală un măr din coşul unde se ţineau gustările şi i-l azvârlise prietenului său. Asher i-l aruncase înapoi şi după asta cei doi începuseră să schimbe pase.

Nu era nimic neobişnuit; era o activitate pe care Jonas o desfăşurase de nenumărate ori: aruncă, prinde; aruncă, prinde. Jonas nu făcea niciun efort, ba chiar se plictisea, cu toate că lui Asher îi plăcea şi chiar avea nevoie să facă schimburi de pase, fiindcă în felul ăsta îşi îmbunătăţea coordonarea dintre ochi şi mână, care nu se ridica la nivelul dorit.

Însă dintr-odată Jonas observase, urmărind din priviri traiectoria mărului prin aer, că fructul – şi aici intervenea partea pe care nu putuse s-o priceapă – se *schimbase.* Doar pentru o clipă. Se schimbase în aer, îşi aminti el. Pe urmă se trezise cu el în mână şi-l privise cu atenţie, dar era acelaşi măr. Neschimbat. Aceeaşi mărime şi formă: o sferă perfectă. Şi aceeaşi culoare nedefinită, cam de nuanţa pe care-o avea vestonul lui.

Mărul nu avea absolut nimic remarcabil. Îl aruncase dintr-o mână în alta de câteva ori, după care i-l azvârlise din nou lui Asher. Şi din nou – în aer şi doar preţ de o clipă – se schimbase.

Se întâmplase de patru ori. Jonas clipise des, se uitase în jur şi pe urmă îşi verificase vederea, mijindu-şi ochii la literele mici de pe ecusonul de identificare pe care şi-l fixase de veston. Îşi citise numele fără probleme. Îl văzuse la fel de limpede pe Asher la capătul zonei de aruncare. Şi nu avusese nicio problemă în a prinde mărul.

Fusese complet nedumerit.

— Ash? zisese el. Ai observat ceva ciudat? La mărul ăsta?

— Da, răspunsese Asher râzând. Îmi tot sare din mână şi cade!

Tocmai îl scăpase din nou.

Aşa că râsese şi Jonas, şi în felul ăsta încercase să facă abstracţie de convingerea incomodă că se întâmplase

totuşi ceva. Însă dusese mărul acasă, contrar regulilor din zona de recreaţie. În seara aceea, înainte ca părinţii şi Lily să se întoarcă la locuinţă, îl ţinuse în mâini şi-l privise cu atenţie. Era uşor lovit, fiindcă Asher îl scăpase pe jos de câteva ori. Însă în rest nu avea nimic neobişnuit.

Jonas îl privise cu lupa. Îl azvârlise de câteva ori prin cameră, urmărindu-l cu privirea, iar pe urmă îl rostogolise pe masa de lucru, aşteptând ca lucrul acela straniu să se întâmple din nou.

Dar nimic. Singurul lucru care se întâmplase fusese anunţul auzit ceva mai târziu spre seară, anunţul care-l individualizase fără să-i rostească numele şi care-i făcuse pe ambii lui părinţi să se uite cu tâlc spre masa lui de lucru pe care continua să se afle mărul.

Acum, aşezat tot la masa de lucru, uitându-se ţintă la tema pentru acasă, în timp ce toţi ceilalţi stăteau în jurul noucopilului din coş, Jonas clătină din cap, încercând să uite întâmplarea aceea ciudată. Se sili să-şi aranjeze hârtiile şi să înveţe puţin înainte de cină. Gabriel, noucopilul, se agită şi scânci, iar Tata îi vorbi cu blândeţe lui Lily, explicându-i procedura de hrănire, în timp ce deschidea cutia în care se găseau cele trebuincioase.

Seara decurse aidoma celorlalte în unitatea familială, în locuinţă şi-n comunitate: tăcută şi propice reflecţiei – o perioadă de primenire şi de pregătire pentru ziua următoare. Singurul lucru care-o făcea diferită era prezenţa noucopilului cu ochii lui deschişi la culoare, solemni şi ştiutori.

CAPITOLUL 4

Jonas dădea încet din pedale, uitându-se la suporturile pentru biciclete de lângă clădiri, ca să vadă dacă putea să repereze bicicleta lui Asher. Nu i se întâmpla foarte des să-şi efectueze orele de voluntariat cu prietenul lui, fiindcă Asher se prostea mai mereu şi era greu să lucrezi cu seriozitate în prezenţa lui. Acum însă, când Jonas avea să devină Doişpear peste atât de puţin timp, iar orele de voluntariat aveau să se încheie, asta nu mai părea să conteze.

Libertatea de-a alege unde să-şi petreacă orele acelea i se păruse dintotdeauna un mare răsfăţ lui Jonas – celelalte ore ale zilei erau foarte atent împărţite.

Îşi aminti când devenise Optar, cum avea să devină şi Lily în scurtă vreme, şi fusese pus în faţa acestei libertăţi a opţiunii. Întotdeauna Optarii erau puţin agitaţi când îşi efectuau primele ore de voluntariat, chicotind şi rămânând alături de prieteni. Îşi începeau aproape invariabil orele ca Elevi de Serviciu pentru Recreaţii, ajutându-i pe copiii mai mici într-un loc unde încă se simţeau în largul lor. Dar, călăuziţi cum trebuia, pe măsură ce-şi dezvoltau încrederea în sine şi se maturizau, îşi alegeau alte slujbe, îndreptându-se treptat spre cele care corespundeau propriilor interese şi deprinderi.

Un Unşpear pe nume Benjamin petrecuse un întreg ciclu de aproape patru ani în Centrul de Refacere, unde se ocupase de cetăţenii care suferiseră accidente şi fuseseră răniţi. Se zvonea că ajunsese la fel de priceput ca Directorii pentru Refacere, ba chiar că pusese la punct o serie de aparate şi metode de grăbire a refacerii. Nu încăpea îndoială că Benjamin avea să primească o Însărcinare în domeniul acela şi că avea să i se permită, probabil, să sară peste cea mai mare parte a pregătirii.

Jonas era impresionat de lucrurile pe care le izbutise Benjamin. Îl cunoştea, desigur, fiindcă fuseseră colegi de grupă de la bun început, însă nu vorbiseră niciodată despre

realizările lui fiindcă o asemenea discuţie ar fi fost stânjenitoare pentru Benjamin. Nu exista nicio modalitate comodă de-a discuta despre succesele cuiva sau de-a le aminti fără să-ncalci regula împotriva lăudatului, chit că nu asta aveai de gând. Era o regulă neimportantă, cam la fel ca aceea a proastei-creşteri, iar pedeapsa consta doar într-o dojenire blândă. Totuşi, era mai bine să te ţii departe de situaţiile în care funcţiona o regulă atât de uşor de încălcat.

Lăsând zona de locuinţe undeva în urmă, Jonas pedală pe lângă structurile comunitare, sperând să repereze bicicleta lui Asher parcată lângă una dintre micile fabrici sau clădiri de birouri. Trecu pe lângă Centrul de Îngrijire a Copiilor, unde rămânea Lily după şcoală, şi pe lângă locurile de joacă din jur. Străbătu cu bicicleta Piaţa Centrală şi marele Auditoriu unde se ţineau întrunirile publice.

Încetini şi se uită la ecusoanele de pe bicicletele aliniate la intrarea în Centrul de Creştere. Pe urmă le verifică pe cele de lângă Distribuirea Alimentelor; era de fiecare dată interesant să ajuţi la livrări, iar Jonas spera să-şi găsească prietenul acolo, ca să poată pleca apoi împreună în cursele zilnice, ducând cutiile cu provizii în locuinţele din comunitate. Însă în cele din urmă găsi bicicleta lui Asher – înclinată, ca de obicei, şi nu fixată drept în suport, cum ar fi trebuit – la Casa Bătrânilor.

În apropiere se mai găsea o singură bicicletă de copil, cea a unei Unşpeare pe nume Fiona. Lui Jonas îi plăcea de Fiona. Era o elevă bună, cuminte şi politicoasă, dar în acelaşi timp avea o fire veselă, aşa că Jonas nu se miră că azi lucra cu Asher. Îşi fixă atent bicicleta în suport, lângă a lor, şi intră în clădire.

— Bună, Jonas, îl salută angajata de la recepţie.

Îi înmână condica de prezenţă şi-şi puse ştampila oficială lângă semnătura lui. Toate orele de voluntariat aveau să-i fie trecute cu grijă în Sala Registrelor Deschise. Printre copii se zvonea că odată, cu mult timp în urmă, un Unşpear se prezentase la Ceremonia Doişpearilor şi fusese anunţat public că nu efectuase numărul cerut de ore de voluntariat şi că, prin urmare, nu avea să-şi primească Însărcinarea. I

se mai dăduse o lună în care să-şi completeze orele, iar pe urmă i se dăduse Însărcinarea între patru ochi, fără aplauze şi cadru festiv – o ruşine care-i umbrise tot viitorul.

— E bine c-avem voluntari aici astăzi, îi spuse recepţionista. Am sărbătorit o punere pe liber de dimineaţă şi asta ne dă întotdeauna programul peste cap, aşa că suntem cam blocaţi.

Se uită la o foaie tipărită.

— Să vedem. Asher şi Fiona dau o mână de-ajutor în sala de baie. Ce-ar fi să li te-alături? Ştii cum s-ajungi, nu?

Jonas dădu din cap, îi mulţumi şi o luă la pas pe coridorul lung. Aruncă priviri în camerele din stânga şi din dreapta. Bătrânii stăteau liniştiţi – unii aflaţi în vizită şi sporovăind, alţii meşterind diverse lucruşoare simple. Câţiva dormeau. Fiecare cameră aveau un mobilier confortabil, iar podeaua era acoperită cu mochete groase. Era un loc senin şi tihnit, spre deosebire de aglomeratele centre de fabricare şi de distribuire unde se desfăşura munca de zi cu zi a comunităţii.

Lui Jonas îi părea bine că, de-a lungul anilor, alesese să-şi efectueze orele de voluntariat în mai multe locuri, ca să vadă care erau diferenţele. Îşi dădea totuşi seama că faptul că nu se concentrase asupra unui domeniu însemna că nu avea nici cea mai vagă idee – nu putea nici măcar *ghici* – ce Însărcinare urma să primească.

Râse încet. Iar îţi fuge mintea la Ceremonie, Jonas? se tachină el în gând. Însă bănui că, în condiţiile în care data ei era atât de aproape, toţi prietenii lui făceau la fel.

Trecu pe lângă un Îngrijitor care se plimba încet pe hol cu una dintre Bătrâne.

— Bună, Jonas, spuse tânărul în uniformă, zâmbind agreabil.

Femeia de lângă el, pe care-o ţinea de braţ, mergea cocoşată şi-şi târşâia picioarele în papucii moi. Se uită spre Jonas şi surâse, dar ochii ei negri erau înceţoşaţi şi fără expresie. Jonas îşi dădu seama că femeia era oarbă.

Intră în sala de baie cu aerul ei jilav, care mirosea a loţiune de corp. Îşi scoase vestonul, îl atârnă cu grijă de un

cârlig din perete şi-şi puse halatul de voluntar care stătea împăturit pe o poliţă.

— Salut, Jonas! îi strigă Asher din colţul unde îngenunchease lângă o cadă.

Jonas o văzu şi pe Fiona în apropiere, lângă o altă cadă. Fata îşi ridică privirile şi-i zâmbi, dar era ocupată să spele cu blândeţe un bărbat cufundat în apa caldă.

Jonas îi salută şi pe ei, şi pe îngrijitorii din jur. Pe urmă se apropie de un şir de şezlonguri capitonate unde aşteptau alţi câţiva Bătrâni. Mai lucrase aici şi ştia ce să facă.

— E rândul tău, Larissa, zise el, citind numele de pe ecusonul aflat pe halatul unei femei. Dau drumul la apă şi pe urmă te-ajut să te ridici.

Apăsă pe butonul unei căzi goale din apropiere şi se uită la apa caldă care năvăli prin numeroasele fante din părţile laterale. Cada avea să se umple într-un minut, după care fluxul de apă avea să se oprească automat.

O ajută pe femeie să se ridice de pe şezlong, o duse la cadă, îi scoase halatul şi-i puse o mână pe braţ, ajutând-o să intre şi să se lase în jos. Femeia se rezemă de partea din spate şi oftă de plăcere, sprijinindu-şi capul de o tetieră dintr-un material moale.

— Stai comod? întrebă Jonas, iar ea dădu din cap, cu ochii închişi.

Jonas stoarse nişte loţiune pe buretele curat de pe marginea căzii şi începu să-i spele corpul fragil.

Azi-noapte îşi urmărise tatăl făcându-i baie noucopilului. Fusese cam la fel: pielea subţire, apa liniştitoare, mişcarea blândă a mâinii alunecoase de la săpun. Zâmbetul destins şi paşnic al femeii îi aminti lui Jonas de mutriţa lui Gabriel când i se făcea baie.

La fel şi goliciunea. Regulile nu le dădeau voie copiilor sau adulţilor să vadă corpul gol al altcuiva, însă nu li se aplicau noucopiilor şi Bătrânilor. Lui Jonas îi părea bine. Era incomod să rămâi acoperit în timp ce te schimbai pentru orele de sport, iar scuzele pe care trebuia să le prezinţi dacă vedeai din greşeală un corp dezgolit erau întotdeauna stânjenitoare. Jonas nu înţelegea de ce era nevoie de aşa

ceva. Îi plăcea sentimentul de siguranţă din încăperea asta unde era cald şi linişte; îi plăcea expresia de încredere de pe chipul femeii care stătea în apă neocrotită, vulnerabilă şi liberă.

Cu coada ochiului, o observă pe prietena lui, Fiona, cum îl sprijină pe bătrân să se ridice din cadă şi cum îi tamponează cu blândeţe corpul slab şi gol cu un prosop. Pe urmă îl ajută să-şi pună halatul.

Jonas crezu că Larissa aţipise, cum făceau de multe ori Bătrânii, şi avu grijă să-şi mişte mâna la fel de sigur şi blând, ca să n-o trezească. Fu luat prin surprindere când femeia vorbi, ţinându-şi ochii închişi.

— De dimineaţă am sărbătorit punerea pe liber a lui Roberto, îi zise ea. A fost grozav.

— L-am cunoscut pe Roberto! se însufleţi Jonas. L-am ajutat să mănânce ultima dată când am fost aici, acum câteva săptămâni. Era un om foarte interesant.

Larissa deschise ochii fericită.

— I-au povestit toată viaţa înainte să-l pună pe liber, zise ea. Aşa fac de fiecare dată. Dar drept să-ţi spun, şopti ea cu o căutătură maliţioasă, unele povestiri sunt cam plicticoase. Chiar i-am văzut pe unii Bătrâni adormind în timpul lor – de pildă, când au pus-o pe liber pe Edna. Ai cunoscut-o?

Jonas clătină din cap. Nu-şi amintea de nicio Edna.

— Mă rog, au încercat să-i umple viaţa, să-i dea un sens. Şi, bineînţeles, adăugă ea cu un aer afectat, *toate* vieţile au sens, departe de mine gândul că n-ar avea. Dar *Edna.* Dumnezeule mare. A fost Născătoare, iar pe urmă a muncit ani în şir la Producţie Alimentară până-a venit aici. Nici măcar unitate familială n-a avut.

Larissa îşi ridică prudent capul şi se uită în jur, să se-asigure că nu mai ascultau şi alţii. Pe urmă mărturisi:

— Nu cred că Edna era prea isteaţă.

Jonas râse. Îi clăti braţul stâng, i-l lăsă la loc în apă şi începu s-o spele pe picioare. Larissa murmură de plăcere, în timp ce el îi freca picioarele cu buretele.

— Dar viaţa lui Roberto a fost minunată, continuă ea

după o clipă. Fusese Învăţător la Unşpeari – doar ştii cât de important e postul ăsta – şi făcuse parte din Comisia de Planificare. Şi – o, Doamne, nu ştiu cum şi-a găsit timp – a crescut doi copii foarte reuşiţi, ca să nu mai zic că *tot* el a gândit amenajarea Pieţei Centrale. Sigur, n-a făcut el munca fizică.

— Acum, spatele. Apleacă-te-n faţă şi te-ajut să te ridici.

Jonas îşi petrecu mâna pe după Larissa şi-o ajută să stea în capul oaselor. Îi stoarse buretele pe spate şi începu să-i frece umerii osoşi.

— Povesteşte-mi despre sărbătorire.

— Păi, i s-a spus povestea vieţii. Cu asta se-ncepe de fiecare dată. A urmat toastul. Ne-am ridicat cu toţii paharele şi l-am aclamat. Am cântat imnul. Roberto a ţinut un discurs de adio superb. Iar câţiva dintre noi au spus două vorbe şi i-au urat cele bune. Eu, nu. Nu mi-a plăcut niciodată să vorbesc în public. Roberto a fost foarte emoţionat. Să fi văzut ce expresie avea când l-au pus pe liber.

Jonas îşi mişcă mai încet mâna pe spatele ei şi căzu pe gânduri.

— Larissa, întrebă el, ce se-ntâmplă de fapt când are loc punerea pe liber? Unde-anume s-a dus Roberto?

Femeia ridică uşor din umerii uzi.

— Nu ştiu. Nu cred că ştie cineva, poate doar comisia. Roberto doar ne-a făcut o plecăciune şi-a ieşit, cum fac toţi, pe uşa specială care dă în Sala de Punere de Liber. Dar ar fi trebuit să-i vezi expresia. Fericire pură, după mine.

Jonas surâse.

— Mi-ar fi plăcut să fiu aici şi s-o văd.

Larissa se încruntă.

— Habar n-am de ce nu-i lasă şi pe copii să vină. Cred că nu-i destul loc. Ar trebui să mărească Sala de Punere pe Liber.

— O să trebuiască să facem o propunere comisiei. Poate că o s-o studieze, spuse Jonas pe un ton viclean, iar Larissa hohoti.

— Vezi să nu! strigă ea, iar Jonas o ajută să iasă din cadă.

CAPITOLUL 5

De obicei, la ritualul de dimineaţă în care membrii familiei îşi povesteau visele, Jonas nu prea contribuia. Visa foarte rar. Uneori se trezea simţind că prin somn îi plutiseră crâmpeie de vis, dar nu părea să le poată prinde şi strânge laolaltă în ceva demn de-a fi povestit în timpul ritualului.

Însă în dimineaţa asta lucrurile arătau altfel. Noaptea trecută avusese un vis foarte precis şi viu.

Îşi lăsă mintea să cutreiere, în timp ce Lily, ca de obicei, repovestea un vis foarte lung, de data asta unul înspăimântător, în care încălcase regulile, se plimbase cu bicicleta Mamei şi fusese prinsă de Paznici.

Ascultară cu toţii atent şi discutară cu Lily despre avertismentul pe care i-l dăduse visul.

— Mulţumim pentru vis, Lily.

Jonas rosti formula standard mecanic şi încercă să fie mai atent când mama lui evocă un fragment de vis – o scenă neliniştitoare, în care fusese mustrată pentru că se abătuse de la o regulă pe care n-o înţelegea. Căzură de acord cu toţii că visul se născuse din sentimentele pe care le încercase Mama când îl pedepsise, contrar propriei voinţe, pe cetăţeanul care încălcase regulile de bază pentru a doua oară.

Tata anunţă că nu visase nimic.

— Gabe? întrebă el, coborându-şi privirile spre coşul în care noucopilul gângurea după ce fusese hrănit, aşteptând să fie dus înapoi la Centrul de Creştere peste zi.

Râseră cu toţii. Povestitul viselor începea de când ajungeai Treiar. Dacă noucopiii visau, asta n-o ştia nimeni.

— Jonas? întrebă Mama.

Se interesau de fiecare dată, deşi ştiau cât de rar avea Jonas de povestit un vis.

— Azi-noapte chiar am visat, le spuse el şi se foi în scaun, încruntându-se.

— Bravo, zise Tata. Povesteşte-ne.

— Amănuntele nu sunt foarte clare, explică Jonas,

străduindu-se să-şi recreeze visul straniu în minte. Cred că eram în sala de baie din Casa Bătrânilor.

— Unde-ai fost ieri, sublinie Tata.

Jonas dădu din cap.

— Dar nu-i acelaşi lucru. În vis a existat o cadă, una singură. În realitate, sala de baie are câteva rânduri de căzi. Însă încăperea din vis era călduroasă şi jilavă. Eu îmi scosesem vestonul şi nu-mi pusesem halatul, aşa că aveam pieptul gol. Transpiram, din cauză că era foarte cald. Iar Fiona era şi ea acolo, exact cum a fost ieri.

— Şi Asher? întrebă Mama.

Jonas clătină din cap.

— Nu. Doar eu şi Fiona, singuri în încăpere, stând în picioare lângă cadă. Fiona râdea. Eu, nu. Ba chiar aproape că mă supărasem pe ea, în vis, fiindcă nu mă lua în serios.

— În legătură cu ce? întrebă Lily.

Jonas îşi privi farfuria. Dintr-un motiv pe care nu-l pricepea, se simţi vag stânjenit.

— Cred că-ncercam s-o conving să intre-n cada plină.

Se opri. Ştia că trebuia să spună tot, că nu era doar corect, ci şi necesar să-şi povestească *întregul* vis. Aşa că se sili să relateze partea care-l făcea să se simtă jenat.

— Voiam să-şi scoată hainele şi să intre-n cadă, explică el repede. Voiam să-i fac baie. Ţineam buretele-n mână. Dar ea nu voia. Râdea întruna şi spunea „nu“.

Îşi ridică privirea spre părinţi.

— Asta-i tot, zise el.

— Poţi să-ţi dai seama care-a fost cel mai puternic sentiment din vis, fiule? întrebă Tata.

Jonas se gândi puţin. Detaliile erau neclare şi vagi. Dar sentimentele erau bine definite şi năvăliră din nou peste el, chiar în timp ce se gândea.

— *Dorinţa*, spuse el. Ştiam că nu voia. Şi cred că ştiam şi că nu se *cuvenea.* Dar ardeam de dorinţă. O simţeam din cap până-n picioare.

— Mulţumim pentru vis, Jonas, zise Mama după o pauză şi se uită la Tata.

— Lily, spuse acesta, trebuie să te duci la şcoală. Vrei să

mergi cu mine şi să stai cu ochii pe coşul noucopilului? E bine să fim siguri că nu se dezleagă.

Jonas dădu să se ridice şi să-şi strângă manualele. I se păru surprinzător că nu vorbiseră pe îndelete despre visul lui înainte să-i mulţumească. Poate că li se păruse la fel de derutant ca şi lui.

— Stai puţin, Jonas, îi spuse Mama cu blândeţe. O să-i scriu un bilet de scuze pentru întârziere învăţătorului tău, ca să nu trebuiască s-o faci tu cu voce tare.

Jonas se lăsă la loc pe scaun, nedumerit. Le făcu un semn de rămas-bun cu mâna lui Tata şi Lily când ieşiră din locuinţă, ducându-l pe Gabe în coş. Aşteptă ca Mama să strângă resturile mesei de dimineaţă şi să lase tava la intrare, pentru Debarasori. În cele din urmă, se aşeză lângă el la masă.

— Jonas, spuse ea cu un zâmbet, în legătură cu sentimentul pe care l-ai descris drept dorinţă. Au fost primele tale Tulburări. Tata şi cu mine ne-aşteptam să le-ncerci. Li se-ntâmplă tuturor. I s-a-ntâmplat şi Tatei când era de vârsta ta. Mi s-a-ntâmplat şi mie. Cândva o să i se-ntâmple şi lui Lily. Şi de foarte multe ori, adăugă Mama, totul începe cu un vis.

Tulburări. Mai auzise cuvântul. Îşi aminti că exista o trimitere la Tulburări şi în Regulament, deşi nu mai ţinea minte ce spunea. Plus că, din când în când, amintea şi Vorbitorul de ele. ATENŢIUNE, VI SE REAMINTEŞTE CĂ TULBURĂRILE TREBUIE SEMNALATE PENTRU ÎNCEPEREA TRATAMENTULUI.

Jonas nesocotise dintotdeauna acest anunţ fiindcă nu-l înţelegea şi fiindcă nu părea să-l fi vizat în vreun fel. Nesocotea şi el, la fel cum făceau numeroşi cetăţeni, multe dintre dispoziţiile şi mementourile citite de Vorbitor.

— Trebuie să le semnalez? îşi întrebă el mama.

Ea râse.

— Ai făcut-o deja, povestindu-ţi visul. E de-ajuns.

— Păi, şi tratamentul? Vorbitorul spune că trebuie-nceput un tratament.

Jonas se amărî. Oare chiar acum, când stătea să-nceapă

Ceremonia – Ceremonia Doişpearilor –, trebuia să plece la tratament cine ştie unde? Şi asta doar din cauza unei aiureli de vis?

Dar mama lui râse din nou, liniştitor şi afectuos.

— Nu, nu, zise ea. Sunt doar nişte pastile. Eşti gata să-ţi iei pastilele, atâta tot. Ăsta-i tratamentul pentru Tulburări.

Jonas se lumină. Ştia de pastile. Ambii lui părinţi le luau în fiecare dimineaţă. Ba chiar şi-o parte din prietenii lui. Odată plecase la şcoală cu Asher, fiecare pe bicicleta lui, când tatăl lui Asher îi strigase din pragul locuinţei: „Ţi-ai uitat pastilele, Asher!“ Prietenul lui icnise fără să se enerveze şi se întorsese cu bicicleta, iar Jonas îl aşteptase.

Era genul de lucruri despre care nu-ţi întrebai prietenii fiindcă ar fi putut intra în categoria ingrată a celor care sunt „altfel decât restul“. Asher lua câte-o pastilă în fiecare dimineaţă; Jonas, nu. Era întotdeauna mai bine şi mai puţin grosolan să vorbeşti despre lucrurile care erau la fel.

Acum Jonas înghiţi pastila pe care i-o dăduse mama lui.

— Asta-i tot? întrebă el.

— Asta-i tot, răspunse ea, punând flaconul la loc în bufet. Dar n-ai voie să uiţi de ele. O să-ţi aduc aminte în primele săptămâni, după care o să trebuiască să te descurci singur. Dacă uiţi, Tulburările se-ntorc. Adică visele cu Tulburări. Iar din când în când trebuie ajustată doza.

— Asher ia pastile, destăinui Jonas.

Mama lui dădu din cap fără să se mire.

— Probabil că mulţi din grupa ta le iau. Cel puţin băieţii. Iar în curând o să ia toţi. Inclusiv fetele.

— Şi cât o să trebuiască să le iau?

— Până când o să intri în Casa Bătrânilor, explică Mama. Toată viaţa ta de adult. Dar să ştii că devine obişnuinţă; după o vreme nici n-o să le mai dai atenţie.

Se uită la ceas.

— Dacă pleci acum, nu-ntârzii la şcoală. Hai, grăbeşte-te. Şi încă o dată, Jonas, mulţumim pentru vis, adăugă ea, în timp ce el se îndrepta spre uşă.

Pedalând repede pe cărare, Jonas simţi o mândrie ciudată la gândul că li se alăturase celor care luau pastile.

Cu toate acestea, preţ de o clipă îşi reaminti visul. Îi provocase plăcere. Deşi nutrea sentimente confuze, îşi spuse că-i plăcuseră acele sentimente pe care mama lui le numise Tulburări. Şi-şi aduse aminte că, după ce se trezise din somn, dorise să le simtă din nou.

Pe urmă, la fel cum propria locuinţă i se pierduse din vedere şi rămăsese în urmă după ce cotise pe bicicletă, visul îi dispăru din gânduri. Timp de câteva clipe, simţindu-se vinovat, Jonas încercă să şi-l readucă în minte. Dar sentimentele dispăruseră. Tulburările încetaseră să existe.

CAPITOLUL 6

— Lily, *te rog*, stai cuminte, spuse din nou Mama.

În picioare, în faţa Mamei, Lily se foi nerăbdătoare.

— Pot să le leg şi eu, se plânse ea. Am putut dintotdeauna.

— Ştiu, răspunse Mama, strângând fundele care ţineau cozile fetiţei. Dar ştiu şi că ţi se desfac destul de des şi că până după-amiază te trezeşti că-ţi atârnă pe spate. Şi cel puţin azi e bine să fie strânse bine şi să *rămână* aşa.

— Nu-mi plac fundele. Bine că mai trebuie să le port doar un an, zise Lily enervată. Iar la anul o să primesc şi bicicleta, adăugă ea pe un ton ceva mai vesel.

— Există lucruri bune în fiecare an, îi aminti Jonas. Anul ăsta îţi începi orele de voluntariat. Şi ţii minte că anul trecut, când ai devenit Şeptară, te-ai bucurat mult fiindc-ai primit haina cu nasturi în faţă?

Fetiţa dădu din cap şi-şi coborî privirile spre corpul ei şi spre haina cu nasturi mari, prin care arăta că era Şeptară. Pătrarii, Cinciarii şi Şesarii purtau cu toţii haine care se încheiau la spate, astfel încât să trebuiască să se ajute unul pe celălalt şi să vadă ce însemna interdependenţa.

Haina care se încheia în faţă era primul semn de independenţă, cel dintâi simbol foarte vizibil al creşterii. Iar când ajungeai Nouar, bicicleta era emblema puternică a integrării treptate în comunitate, departe de unitatea familială protectoare.

Lily surâse şi se eliberă din mâinile mamei sale.

— Iar tu o să-ţi primeşti Însărcinarea anul ăsta, îi spuse ea lui Jonas cu o voce emoţionată. Sper să ajungi Pilot. Şi să mă iei cu tine-n avion!

— Cum să nu, zise Jonas. O să fac rost de-o paraşută specială, de mărimea ta, o să te duc până la vreo şapte mii de metri, o să deschid uşa avionului şi…

— *Jonas,* i-o tăie Mama.

— Of, glumeam, protestă Jonas. Oricum, nu vreau să fiu Pilot. Dac-ajung aşa ceva, fac apel.

— Hai, spuse Mama, trăgând pentru ultima dată de fundele lui Lily. Eşti gata, Jonas? Ţi-ai luat pastila? Vreau să prind un loc bun în Auditoriu.

O împinse uşor pe Lily spre uşa din faţă, iar Jonas o urmă.

Le luă puţin să ajungă la Auditoriu, cu Lily făcându-le semn cu mâna prietenilor de pe locul din spate al bicicletei Mamei. Jonas îşi aduse bicicleta lângă a Mamei şi-şi croi drum prin mulţime ca să-şi găsească grupa.

Întreaga comunitate asista la Ceremonie în fiecare an. Pentru părinţi, asta însemna două zile în care nu se duceau la serviciu – stăteau împreună în sala uriaşă. Copiii aşteptau adunaţi pe grupe până când urcau, unul câte unul, pe scenă.

Cu toate acestea, Tata nu avea să i se alăture Mamei în public imediat. Pentru prima ceremonie, Numirea, Crescătorii îi aduceau pe noucopii pe scenă. Din locul pe care-l avea la balcon cu ceilalţi Unşpeari, Jonas scrută Auditoriul, doar-doar şi-o vedea tatăl. Nu era deloc greu să reperezi secţiunea Crescătorilor, aşezaţi undeva în faţă; din locul acela se auzeau urletele şi scâncetele noucopiilor care se foiau şi se agitau în poala Crescătorilor. La toate celelalte ceremonii publice, asistenţa era tăcută şi atentă. Însă o dată pe an zâmbeau indulgent cu toţii în faţa hărmălaiei pe care-o făceau micuţii aşteptând să primească un nume şi-o familie.

În cele din urmă, Jonas îi prinse privirea tatălui său şi-i făcu semn cu mâna. Tata zâmbi şi-i răspunse la salut, după care ridică mânuţa noucopilului pe care-l ţinea în poală, făcând-o să se mişte şi ea.

Nu era Gabriel. Gabe se întorsese la Centrul de Creştere în timpul zilei, fiind îngrijit acum de schimbul de noapte. I se dăduse o scutire neobişnuită şi specială din partea comisiei şi i se mai acordase un an de creştere înainte de Numire şi Plasare. Tata se prezentase în faţa comisiei cu o cerere în numele lui Gabriel, care încă nu atinsese greutatea normală pentru vârsta lui şi nici nu începuse să doarmă suficient de bine noaptea ca să fie încredinţat unei unităţi familiale. În mod normal, un asemenea noucopii era

trecut la categoria Neadaptaţi şi îndepărtat din comunitate.

În loc de asta, ca urmare a cererii depuse de Tata, Gabriel fusese considerat Incert şi i se mai dăduse un an. Urma să crească în continuare în cadrul Centrului şi avea să-şi petreacă nopţile cu unitatea familială a lui Jonas. Fiecărui membru al familiei, inclusiv lui Lily, i se ceruse să se angajeze în scris că nu avea să se ataşeze de acest musafir temporar şi că avea să-i dea drumul fără să protesteze sau să facă apel de îndată ce avea să fie încredinţat unei unităţi familiale la Ceremonia de anul viitor.

Barem tot aveau să-l vadă pe Gabriel după ce avea să fie plasat anul următor, fiindcă urma să facă parte din comunitate, îşi zise Jonas. Dacă era pus pe liber, nu-l mai vedeau. Niciodată. Cei puşi pe liber – chiar şi noucopiii – erau trimişi Altundeva şi nu se mai întorceau niciodată în comunitate.

Tata nu trebuise să pună pe liber niciun noucopil anul ăsta, aşa că Gabriel ar fi reprezentat un veritabil eşec şi motiv de tristeţe. Chiar şi lui Jonas îi părea bine că Gabe nu fusese pus pe liber, deşi nu-i dădea târcoale şi nu-l cocoloşea întruna, cum făceau Lily şi Tata.

Prima Ceremonie începu exact când trebuia, iar Jonas îi văzu, unul după altul, pe noucopiii cărora li se dădu un nume şi care fură apoi încredinţaţi de Crescători noilor lor unităţi familiale. Pentru unele, era primul copil. Însă mulţi adulţi urcară pe scenă însoţiţi de un alt copil mândru nevoie mare fiindcă primea un frăţior sau o surioară, cum făcuse şi Jonas când fusese pe punctul să devină Cinciar.

Asher îl împunse în braţ.

— Ţii minte când ne-au dat-o pe Phillipa? întrebă el, şoptind suficient de tare cât să se-audă.

Jonas dădu din cap. Trecuse doar un an de-atunci. Părinţii lui Asher aşteptaseră vreme îndelungată până să depună cererea pentru al doilea copil. Poate că trăsnăile neastâmpăratului de Asher îi storseseră într-un asemenea hal, încât avuseseră nevoie de puţin timp să-şi revină, bănui Jonas.

Două membre ale grupei lor, Fiona şi o altă fată pe nume Thea, lipseau momentan, aşteptând primirea noucopiilor împreună cu părinţii. Dar se întâmpla foarte rar să existe o asemenea diferenţă de vârstă între copiii aceleiaşi unităţi familiale.

După ce familia ei coborî de pe scenă, Fiona se aşeză pe locul care-i fusese ţinut, în rândul din faţa lui Asher şi Jonas. Apoi se întoarse şi le şopti:

— E drăguţ. Dar nu prea-mi place cum îl cheamă.

Se strâmbă şi chicoti. Noul frăţior al Fionei fusese numit Bruno. Nu era un nume *grozav,* îşi zise Jonas, ca al... mă rog, ca al lui Gabriel, dar mergea.

Aplauzele publicului, care erau entuziaste la fiecare Numire, se înteţiră şi deveniră furtunoase când doi părinţi mândri din cale-afară primiră un noucopil de sex bărbătesc şi auziră că i se spune Caleb.

Acest nou Caleb era un copil înlocuitor. Părinţii îl pierduseră pe primul Caleb, un Pătrar micuţ şi vesel. Pierderea unui copil era un lucru foarte, foarte rar. Comunitatea era extraordinar de sigură şi fiecare cetăţean îşi apăra cu mare grijă toţi copiii. Dar, nu se ştie cum, primul Caleb o luase din loc pe neobservate şi căzuse în râu. Întreaga comunitate îndeplinise Ceremonia Pierderii, murmurând numele lui Caleb până la sfârşitul zilei, din ce în ce mai rar şi mai încet, pe măsură ce ziua aceea lungă şi întunecată se apropia de sfârşit, astfel încât micul Pătrar păru să se şteargă treptat din conştiinţa celorlalţi.

Acum, la această Numire aparte, comunitatea îndeplini scurta Ceremonie a Murmurului-de-Înlocuire, repetând numele pentru prima dată de la pierderea copilului: la început încet şi rar, pe urmă mai des şi mai tare, pe când părinţii stăteau pe scenă cu noucopilul dormind în braţele mamei. Era ca şi cum primul Caleb s-ar fi întors.

Unui alt noucopil i se dădu numele Roberto, iar Jonas îşi aminti că Roberto Vârstnicul fusese pus pe liber cu doar o săptămână în urmă. Însă nu avu loc nicio Ceremonie a Murmurului-de-Înlocuire pentru micul Roberto. Punerea pe liber nu era totuna cu Pierderea.

Jonas asistă cuminte la ceremoniile Doiarilor şi Treiarilor, din ce în ce mai plictisit, ca în fiecare an. Pe urmă ieşi în pauza de prânz (servit afară) şi se întoarse la loc pentru Cinciari, Şesari, Şeptari şi în cele din urmă Optari, ultima ceremonie a primei zile.

Se uită mai departe şi-o aclamă pe Lily, care urcă mândră pe scenă, deveni Optară şi primi haina de identificare pe care avea s-o poarte tot anul – de data asta o haină cu nasturi mai mici şi, pentru prima dată, cu buzunare, ceea ce însemna că era suficient de matură ca să aibă grijă de propriile lucruşoare. Rămase pe loc şi ascultă cu un aer solemn îndrumările ferme cu privire la răspunderile pe care le aveau Optarii şi la efectuarea în premieră a orelor de voluntariat. Însă Jonas îşi dădu seama că, deşi părea atentă, Lily se uita cu jind la şirul de biciclete lucioase care aveau să le fie dăruite Nouarilor în dimineaţa următoare.

„La anu', Lily-billy", îi zise el în gând.

Ziua se dovedi epuizantă, şi până şi Gabriel, adus în coş de la Centrul de Creştere, dormi buştean în noaptea aceea.

În cele din urmă, veni şi dimineaţa în care avu loc Ceremonia Doişpearilor.

Acum Tata stătea lângă Mama în public. Jonas îi vedea aplaudând conştiincios, pe măsură ce Nouarii, unul câte unul, ieşeau de pe scenă cu bicicletele lor noi, fiecare având un ecuson cu numele posesorului fixat în partea din spate. Ştia că părinţii lui tresăriră uşor, cum făcu de altfel şi el, când Fritz, care trăia chiar în locuinţa de lângă ei, îşi luă bicicleta şi intră imediat cu ea în podium. Fritz era un copil foarte stângaci, care fusese chemat de multe ori pentru mustrare. Comitea de fiecare dată abateri mărunte: îşi încălţa pantofii invers, nu ştia unde-şi pusese tema, nu reuşea să înveţe destul pentru întrebările de cultură generală. Dar fiecare greşeală arunca o umbră neplăcută asupra felului cum îl îndrumau părinţii şi afecta simţul ordinii şi al succesului pe care le avea comunitatea. Jonas şi familia lui nu văzuseră cu ochi buni bicicleta lui Fritz,

dându-şi seama că băiatul avea s-o lase adeseori pe aleea de la intrare în loc s-o fixeze corespunzător în locul special amenajat.

În cele din urmă, toţi Nouarii îşi reocupară locurile, după ce fiecare îşi dusese bicicleta afară, unde avea să-şi aştepte proprietarul la sfârşitul zilei. Toată lumea chicotea şi se ţinea de glume când Nouarii se duceau pentru prima dată acasă pe bicicletă. „Vrei să-ţi arăt cum se merge?“ îi întrebau prietenii mai mari. „Ştiu că nu te-ai mai urcat în viaţa ta pe bicicletă!“ Însă de fiecare dată Nouarii zâmbăreţi, care se antrenaseră în secret săptămâni în şir, încălcând astfel regulamentul, urcau în şa şi o luau din loc fără să se dezechilibreze câtuşi de puţin, fără ca roţile ajutătoare să atingă vreodată pământul.

Veni rândul Decarilor. Lui Jonas, Ceremonia lor nu i se părea niciodată din cale-afară de interesantă şi dura foarte mult, din cauză că părul fiecărui copil era tăiat şi aranjat într-unul din două feluri: fetele îşi pierdeau codiţele când deveneau Decare, iar băieţii renunţau la pletele lungi ale copilăriei în favoarea părului scurt şi a unei tunsori masculine, care le lăsa urechile la vedere. Oamenii de serviciu urcară repede pe scenă cu nişte mături şi îndepărtară grămăjoarele de păr. Jonas îi văzu pe părinţii noilor Decari murmurând şi foindu-se şi ştiu că în seara aceea, în multe locuinţe, aveau cu toţii să îndrepte tunsorile făcute în grabă, dându-le un aspect mai îngrijit.

Unşpearii. Parcă nu trecuse atât de mult de când Jonas însuşi luase parte la Ceremonia Unşpearilor, dar îşi aminti că nu se număra nici ea printre cele mai interesante. Când ajungeai Unşpear, nu-ţi rămânea decât să aştepţi să devii Doişpear. Era o simplă bornă temporală, fără nicio schimbare semnificativă. Existau, e-adevărat, haine noi: diverse articole de lenjerie pentru fetele ale căror corpuri începeau să arate altfel, precum şi pantaloni mai lungi pentru băieţi, cu un buzunar de-o formă aparte, în care să ţină micul calculator pe care aveau să-l folosească pe parcursul întregului an la şcoală; însă toate acestea erau pur şi simplu înmânate la pachet, fără discursuri de însoţire.

Pauza de prânz. Jonas îşi dădu seama că-i era foame. El şi colegii de grupă se strânseră la mesele din faţa Auditoriului şi-şi luară mâncarea împachetată. Ieri fusese multă veselie la prânz, iar copiii se tachinaseră cu sârg şi vioiciune. Însă astăzi componenţii grupei erau neliniştiţi şi se ţineau departe de ceilalţi copii. Jonas privi cum proaspeţii Nouari se îndreptară spre bicicletele care-i aşteptau, fiecare admirându-şi ecusonul cu numele. Îi văzu pe Decari mângâindu-şi părul scurtat nu demult, iar pe fete scuturând din capete ca să simtă mai bine despovărarea, după ce purtaseră codiţele acelea lungi atât de multă vreme.

— Am auzit de-un tip care era sută la sută sigur c-o să fie numit Inginer, şi când colo, i-au dat o slujbă la Salubritate, mormăi Asher, în timp ce mâncau. A doua zi a ieşit de la muncă, a sărit în râu, l-a străbătut înot şi s-a alăturat primei comunităţi peste care-a dat. De-atunci nu l-a mai văzut nimeni.

Jonas râse.

— Asta-i o scorneală, Ash, zise el. Tata mi-a zis c-a auzit-o *şi el* când a ajuns Doişpear.

Dar Asher tot nu se linişti. Se uită la râul a cărui apă se vedea undeva în spatele Auditoriului.

— Nici măcar nu ştiu să-not ca lumea, zise el. Instructorul meu de nataţie mi-a spus că n-am destulă fentabilitate sau ceva de genul ăsta.

— Flotabilitate, îl corectă Jonas.

— Mă rog. Cică n-o am. Mă duc la fund.

— Oricum, zise Jonas, cunoşti pe cineva – vreau să spun, îl cunoşti cu-adevărat, nu doar ai auzit o poveste despre el – care s-a integrat în altă comunitate?

— Nu, recunoscu Asher cu jumătate de gură. Dar poţi s-o faci. Scrie şi-n regulament. Dacă nu te-adaptezi, faci o cerere pentru Altundeva şi eşti pus pe liber. Mi-a zis mama că acum vreo zece ani cineva a depus cerere şi-a plecat a doua zi.

Pe urmă scoase un chicotit.

— Mi-a spus chestia asta fiindc-o scoteam din minţi. M-a

ameninţat că face şi ea cerere pentru Altundeva.

— A glumit.

— Ştiu. Dar ce mi-a zis atunci, despre tipul care s-a dus, era adevărat. M-a asigurat că exact aşa a fost. Azi aici, mâine plecat. Nu l-a mai văzut nimeni. Şi fără Ceremonie de Punere pe Liber.

Jonas ridică din umeri. Povestea asta nu-l preocupa. Cum era cu putinţă să nu te adaptezi? Comunitatea era alcătuită foarte meticulos, iar când aveai de ales, o făceai cu mare grijă.

Până şi Împerecherea Consorţilor era tratată cu atâta consideraţie, încât uneori un adult care depunea cerere de primire a unei consoarte aştepta luni sau chiar *ani* până să i se aprobe şi să i se anunţe perechea. Toţi factorii – fel de-a fi, nivel de energie, inteligenţă şi preocupări – trebuiau să corespundă şi să interacţioneze perfect. Mama lui Jonas, de exemplu, avea o inteligenţă superioară celei a Tatei, însă Tata avea un fel de-a fi mai plăcut. Se echilibrau unul pe celălalt. Împerecherea lor, care, ca toate Împerecherile, fusese monitorizată de Comisia de Vârstnici vreme de trei ani înainte de depunerea cererilor pentru copii, fusese dintotdeauna menită succesului.

La fel ca Împerecherea Consorţilor, Numirea şi Plasarea noucopiilor, Însărcinările erau la rândul lor gândite atent de Comisia de Vârstnici.

Jonas era sigur că Însărcinarea lui şi a lui Asher, indiferent care-ar fi fost, aveau să li se potrivească de minune. Îşi dorea doar ca pauza de prânz să se încheie, publicul să se întoarcă în Auditoriu şi suspansul să ia sfârşit.

Răspunzând parcă dorinţei lui, se auzi semnalul sonor, iar mulţimea începu să se mişte în direcţia uşilor.

CAPITOLUL 7

Acum grupa lui Jonas ocupa alte locuri în Auditoriu, după ce le negociase cu noii Unşpeari, ca să stea chiar în faţă, la doi paşi de scenă.

Erau dispuşi după numerele iniţiale, cele pe care le primiseră la naştere. Numerele acestea erau rareori folosite după Numire. Însă fiecare copil îşi ştia numărul, fireşte. Uneori părinţii le foloseau enervaţi când copiii făceau câte-o boacănă, ca să le-arate că nu erau vrednici să poarte un nume. Jonas râdea înfundat ori de câte ori auzea un părinte exasperat că-i strigă sever unui copil care plânge: „Ajunge, Două'ş trei!“

Jonas era Nouăsprezece. Fusese al nouăsprezecelea noucopil din anul lui. Asta însemnase că, la Numire, stătea deja în picioare şi avea ochi vii, nelipsindu-i mult până să înceapă să meargă şi să vorbească. Faptul îi conferise un uşor avantaj în primul an sau în primii doi, făcându-l să pară ceva mai matur decât mulţi dintre colegii lui de grupă care se născuseră în ultimele luni ale aceluiaşi an. Însă lucrurile se echilibraseră când copiii deveniseră Treiari, cum se întâmpla întotdeauna.

După ce-ajungeau Treiari, copiii progresau în general la fel, deşi, dacă te uitai la numere, îţi dădeai seama imediat care dintre ei era cu câteva luni mai mare decât colegii de grupă. Tehnic vorbind, numărul întreg al lui Jonas era Unsprezece-nouăsprezece, dat fiind că existau, bineînţeles, şi alţi Nouăsprezece în fiecare grupă de vârstă. Iar astăzi, după ce noii Unşpeari fuseseră avansaţi de dimineaţă, existau *doi* purtători ai numărului Unsprezece-nouăsprezece. În pauza de prânz, Jonas schimbase zâmbete cu noul purtător, o persoană de sex femeiesc pe nume Harriet.

Dar suprapunerea ţinea doar aceste câteva ore. Peste puţin timp, Jonas avea să-şi înceteze existenţa de Unşpear şi să devină Doişpear, iar vârsta nu avea să mai conteze. Avea să fie adult, la fel ca părinţii lui, chit că era nou-venit

şi nu avusese parte de nicio pregătire.

Asher era Patru şi stătea acum în rândul din faţa lui Jonas. Avea să fie al patrulea la primirea Însărcinării.

Fiona, numărul Optsprezece, stătea în stânga lui; în partea cealaltă şedea Douăzeci, o persoană de sex bărbătesc pe nume Pierre, de care lui Jonas nu prea îi plăcea. Pierre era foarte serios, n-avea haz, îşi făcea griji din orice şi umbla cu pâra. „Ai citit regulamentul, Jonas?“ şoptea el întotdeauna cu un aer solemn. „Nu cred că ne dă voie regulamentul.” De obicei, era vorba de cine ştie ce aiureală de care nu-i păsa nimănui – descheierea la haină dacă era o zi cu vânt slab sau o tură scurtă cu bicicleta unui prieten, doar aşa, de dragul de-a simţi ceva nou.

Discursul iniţial de la Ceremonia Doişpearilor fu rostit de Vârstnica-Şefă, conducătoarea comunităţii, care era aleasă din zece în zece ani. Discursul era cam acelaşi în fiecare an: evocarea copilăriei şi a perioadei de pregătire, apropiatele răspunderi ale vieţii de adult, importanţa profundă a Însărcinării, seriozitatea instruirii viitoare.

Pe urmă Vârstnica-Şefă trecu la o nouă secţiune a discursului.

— A venit vremea să ne dăm seama de diferenţe, începu ea, privindu-i direct pe copii. Voi, Unşpearii, v-aţi petrecut toţi anii de pân-acum învăţând să vă adaptaţi, să vă standardizaţi comportamentul, să reprimaţi orice impuls care v-ar putea scoate în afara grupei. Numai că astăzi onorăm diferenţele dintre voi. Ele sunt cele care v-au determinat viitorul.

Vârstnica-Şefă se apucă să prezinte grupa din acest an şi evantaiul ei de personalităţi, deşi nu individualiză pe nimeni prin nume. Aminti că exista cineva cu formidabile deprinderi de îngrijire, altcineva care-i iubea pe noucopii, un al treilea cu veleităţi ştiinţifice neobişnuite şi un al patrulea pentru care munca fizică era o plăcere evidentă. Jonas se foi în scaun, încercând să recunoască în fiecare trimitere pe cineva de la el din grupă. Deprinderile de îngrijire erau, fără îndoială, ale Fionei, aflată în stânga lui; îşi aminti că observase tandreţea cu care le făcuse baie

Bătrânilor. Probabil că persoana cu veleităţi ştiinţifice era Benjamin, cel care pusese la punct dispozitive noi şi importante pentru Centrul de Refacere.

Nu auzi nimic care să-l vizeze pe el, pe Jonas.

În cele din urmă, Vârstnica-Şefă elogie munca grea a comisiei pe care-o conducea şi care depusese o activitate de observare extrem de meticuloasă pe tot parcursul anului. Comisia de Vârstnici se ridică şi primi aplauzele asistenţei. Jonas îl surprinse pe Asher căscând uşor şi acoperindu-şi politicos gura cu mâna.

Pe urmă Vârstnica-Şefă îl chemă în fine pe numărul Unu pe scenă şi în felul ăsta începu distribuirea Însărcinărilor.

Fiecare anunţ era lung şi însoţit de un discurs care-l viza pe noul Doişpear. Jonas se strădui să fie atent pe când Unu, zâmbind fericită, îşi primea Însărcinarea de Îngrijitoare la Crescătoria Piscicolă, împreună cu vorbe de laudă pentru numeroasele ore de voluntariat efectuate acolo în copilărie şi pentru interesul ei evident faţă de importantul proces de furnizare a hranei pentru comunitate.

Numărul Unu – pe care o chema Madeline – se întoarse în cele din urmă la loc, printre aplauze, purtând noul ecuson care-o prezenta drept Îngrijitoare la Crescătoria Piscicolă. Lui Jonas îi părea extrem de bine că scăpase de Însărcinarea aceea – nu şi-ar fi dorit-o. Dar îi adresă un zâmbet de felicitare lui Madeline.

Când Doi, o persoană de sex femeiesc pe nume Inger, îşi primi Însărcinarea de Născătoare, Jonas îşi aduse aminte că mama lui o numise o slujbă fără onoare. Dar fu de părere că membrii Comisiei aleseseră bine. Inger era o fată drăguţă, deşi cam leneşă, şi avea un corp solid. Avea să savureze cei trei ani de răsfăţ de după scurta perioadă de instruire; avea să nască uşor şi bine; iar viitoarea Însărcinare de Muncitor avea să-i pună la treabă forţa, s-o menţină sănătoasă şi s-o oblige la autodisciplină. Inger zâmbea când se întoarse la loc. A fi Născătoare era o muncă importantă, deşi lipsită de prestigiu.

Jonas observă că Asher părea agitat. Întorcea capul întruna şi se tot uita în spate la Jonas, până când şeful de

grupă trebui să-l admonesteze pe muteşte, făcându-i semn să se-astâmpere şi să se uite drept în faţă.

Numărul Trei, Isaac, primi Însărcinarea de Învăţător al Şesarilor, ceea ce-l mulţumi în mod evident şi i se păru bine meritat. Se duseseră deja trei Însărcinări, dintre care niciuna nu fusese pe placul lui Jonas – chit că oricum n-ar fi putut fi Născătoare, îşi dădu el seama amuzat. Încercă să parcurgă în gând lista cu posibilele Însărcinări rămase. Dar erau atât de multe, încât se dădu bătut; şi oricum, îi venise rândul lui Asher. Deveni foarte atent, în timp ce prietenul lui urcă pe scenă şi se opri emoţionat lângă Vârstnica-Şefă.

— Cu toţii din comunitate îl ştim şi-l simpatizăm pe Asher, începu bătrâna.

Asher rânji şi-şi scărpină un picior cu laba celuilalt. Publicul râse încet.

— Când comisia a început să se gândească la Însărcinarea lui, continuă Vârstnica-Şefă, au existat câteva posibilităţi care-au fost date deoparte imediat. Unele care evident că nu i s-ar fi potrivit lui Asher. De exemplu, spuse ea zâmbind, nu ne-am gândit nicio clipă să-l numim Învăţător al Treiarilor.

Publicul hohoti. Râse şi Asher, având un aer jenat, însă mulţumit de atenţia specială care i se acorda. Învăţătorii Treiarilor se ocupau de exprimarea corectă.

— De fapt, continuă Vârstnica-Şefă, amuzându-se uşor la rându-i, chiar ne-a dat prin cap să aplicăm o pedeapsă retroactivă celui care a fost Instructor al Treiarilor şi s-a ocupat de Asher cu mult în urmă. La întrunirea unde s-a vorbit despre Asher, am reluat multe dintre poveştile pe care ni le-am amintit cu toţii din perioada când învăţa să vorbească. Mai ales, zise ea chicotind, de diferenţa dintre nuga şi nuia. Mai ţii minte, Asher?

Asher dădu din cap cu tristeţe, iar publicul râse în gura mare. Jonas făcu la fel. Ţinea şi el minte, chiar dacă era abia Treiar pe vremea aceea.

Pedeapsa pentru copiii mici consta într-o serie bine gândită de lovituri cu vergeaua disciplinei – o armă subţire şi flexibilă, care provoca înţepături dureroase când era

folosită. Specialiştii în Creşterea Copilului erau instruiţi foarte atent cu privire la metodele de disciplinare: o lovitură rapidă peste palme pentru o abatere minoră, trei lovituri mai puternice peste picioarele goale pentru a doua abatere.

Bietul Asher, care vorbea prea repede şi încurca mereu cuvintele, chiar de la câţiva ani! Pe când era Treiar, nerăbdător să-şi primească sucul şi gustarea din pauză, spusese într-o zi „nuia“ în loc de „nuga“, în timp ce stătea la coadă şi aştepta trataţia de dimineaţă.

Jonas îşi amintea foarte clar. Parcă-l vedea pe micul Asher foindu-se nerăbdător la coadă. Îşi amintea cum strigase, cu vocea aceea veselă, „Vreau nuia!“

Ceilalţi trei, printre care şi Jonas, râseseră neliniştiţi.

— Nuga! îl corectaseră ei. Ai vrut să spui nuga, Asher!

Însă greşeala fusese comisă. Iar precizia exprimării era una dintre cele mai importante îndatoriri ale copiilor mici. Asher ceruse o nuia.

În mâna angajatului de la Centrul de Îngrijire, vergeaua disciplinei se abătuse cu un şuierat peste palmele lui Asher. Copilul scâncise, se încovoiase şi se corectase pe loc.

— Nuga, şoptise el.

Însă în dimineaţa următoare o zbârcise din nou. Şi încă o dată, după o săptămână. Părea să nu se poată opri, deşi pentru fiecare scăpare era croit cu vergeaua disciplinei, totul culminând cu o serie de lovituri dureroase, care-i lăsaseră urme pe picioare. În cele din urmă, pentru o vreme, Asher nu mai vorbise deloc în anul când fusese Treiar.

— Pentru un timp, spuse Vârstnica-Şefă, încheindu-şi povestirea, am avut un Asher mut! Dar până la urmă a-nvăţat.

Se întoarse spre el cu un surâs.

— Când a reînceput să vorbească, a făcut-o cu mai mare precizie. Iar acum are foarte puţine scăpări. Corectările şi scuzele sunt foarte prompte. Iar buna dispoziţie nu-l părăseşte niciodată.

Publicul murmură aprobator. Veselia lui Asher era bine-

cunoscută în întreaga comunitate.

— Asher, rosti Vârstnica-Şefă, ridicând glasul pentru anunţul oficial. Ţi-am conferit Însărcinarea de Director pentru Recreaţii.

Îi prinse noul ecuson, pe când el rămase pe loc, radiind de bucurie. Pe urmă se întoarse şi coborî de pe scenă, în timp ce publicul aclama. După ce se aşeză la loc, Vârstnica-Şefă îşi coborî privirile asupra lui şi rosti cuvintele pe care le spusese deja de patru ori şi pe care avea să i se adreseze fiecărui nou Doişpear. Avea un fel al ei de-a conferi un tâlc aparte pentru fiecare.

— Asher, îţi mulţumim pentru copilărie, zise ea.

Însărcinările continuară, iar Jonas privi şi ascultă, uşurat acum, după Însărcinarea minunată pe care-o primise prietenul lui cel mai bun. Însă era din ce în ce mai temător pe măsură ce se-apropia a lui. Între timp, toţi noii Doişpeari din rândul din faţa lui îşi primiseră ecusoanele. Şi le pipăiau aşezaţi la locurile lor, iar Jonas ştiu că fiecare se gândea la pregătirea care-i aştepta. Pentru unii – un băiat studios fusese ales să fie Medic, o fată Inginer, iar o alta Avocat – asta avea să însemne ani de muncă susţinută şi de studiu. Alţii, ca Muncitorii şi Născătoarele, urmau să beneficieze de o perioadă de pregătire mult mai scurtă.

Optsprezece, Fiona, aflată în stânga lui Jonas, se trezi chemată pe scenă. Jonas îi bănuia emoţia, dar Fiona era o fată calmă de felul ei. Asistase liniştită şi senină la întreaga Ceremonie.

Până şi aplauzele, deşi entuziaste, părură destinse când Fiona primi importanta Însărcinare de Îngrijitoare a Bătrânilor. Era perfect pentru o fată atât de sensibilă şi de blândă, iar când Fiona se aşeză la loc lângă Jonas, avu un zâmbet mulţumit, chiar încântat.

Jonas se pregăti să urce pe scenă când aplauzele se potoliră, iar Vârstnica-Şefă puse mâna pe următorul dosar şi-şi coborî privirile spre grupă, ca să-l cheme pe următorul Doişpear. Acum, că-i venise rândul, Jonas se calmase. Trase adânc aer în piept şi-şi netezi vestonul cu mâna.

— Douăzeci, auzi el vocea limpede a Vârstnicei-Şefe. Pierre.

M-a sărit, îşi zise Jonas, pradă uluielii. Oare nu auzise bine? Nici vorbă. Publicul tăcu dintr-odată, iar Jonas ştiu că toată lumea îşi dăduse seama că Vârstnica-Şefă trecuse de la Optsprezece direct la Douăzeci, sărind un număr. În dreapta lui Jonas, Pierre, cu o expresie uimită, se ridică de la locul lui şi se îndreptă spre scenă.

O greşeală. Femeia făcuse o greşeală. Însă Jonas ştiu, chiar în clipa când îi trecu acel gând prin cap, că nu putea fi vorba de asta. Vârstnica-Şefă nu făcea greşeli. Nu la Ceremonia Doişpearilor.

Se simţi ameţit şi nu mai putu să fie atent. Nu auzi ce Însărcinare primi Pierre şi abia dacă-i ajunseră la urechi aplauzele care-l însoţiră pe băiat când se întoarse la locul lui, purtând în piept noul ecuson. Iar pe urmă, Douăzeci şi unu. Douăzeci şi doi.

Numerele continuară în ordine. Jonas rămase pe loc buimac, în timp ce numărătoarea ajungea la Treizeci, iar apoi la Patruzeci, apropiindu-se de sfârşit. De fiecare dată, la fiecare anunţ, inima îi bătea mai repede şi prin minte îi treceau gânduri nesăbuite. Poate că avea să-l cheme acum. Să fi fost cu putinţă să-şi fi uitat el însuşi numărul? Nu. Fusese Nouăsprezece de la bun început. Şi stătea pe locul marcat cu numărul 19.

Şi totuşi, Vârtsnica-Şefă *îl sărise.* Îi văzu pe colegii de grupă privindu-l jenaţi şi apoi uitându-se repede în altă parte. Observă o expresie îngrijorată pe chipul şefului de grupă.

Îi căzură umerii şi încercă să se facă mic în scaun. Ar fi vrut să dispară, să se topească, să nu mai existe. Nu îndrăzni să se întoarcă şi să-şi privească părinţii aşezaţi în public. N-ar fi suportat să le vadă chipurile întunecate de ruşine.

Îşi plecă umil capul şi căzu pe gânduri. *Unde anume greşise?*

CAPITOLUL 8

Publicul era cu siguranţă stânjenit. Oamenii aplaudară şi ultima Însărcinare, însă aplauzele îşi pierdură însufleţirea şi nu mai răsunară într-un crescendo de entuziasm solidar. Se auziră câteva murmure derutate.

Jonas îşi apropie palmele şi aplaudă, însă era un gest mecanic, golit de sens, de care nici el nu-şi dădu seama. Mintea lui alungase toate emoţiile de mai devreme: anticipare, emoţie, mândrie şi chiar complicitatea fericită cu prietenii. Acum simţea doar umilinţă şi teroare.

Vârstnica-Şefă aşteptă ca aplauzele stingherite să se stingă, după care vorbi din nou.

— Ştiu, spuse ea cu aceeaşi voce vibrantă şi plăcută, că sunteţi cu toţii preocupaţi. Că vi se pare c-am comis o greşeală.

Femeia zâmbi. Ceva mai puţin apăsată după această declaraţie simplă, comunitatea păru să respire mai uşor. Liniştea era deplină. Jonas îşi ridică privirile.

— V-am provocat nelinişte, spuse Vârstnica-Şefă. Prezint scuze comunităţii.

Vocea i se revărsă pe deasupra tuturor celor strânşi în Auditoriu.

— Îţi acceptăm scuzele, intonară cu toţii într-un glas.

— Jonas, continuă ea, coborându-şi privirile spre el. Îţi prezint scuze în mod special. Te-am făcut să te sperii.

— Îţi accept scuzele, răspunse Jonas tremurat.

— Te rog să urci acum pe scenă.

În prima parte a zilei, îmbrăcându-se la el în locuinţă, exersase mersul hotărât şi dezinvolt la care spera să poată recurge când avea să-i vină rândul. Acum, îl uitase cu desăvârşire. Jonas se căzni să se ridice, să-şi mişte picioarele care i se păreau grele şi nesigure, să înainteze, să urce treptele şi să străbată scena, oprindu-se lângă Vârstnica-Şefă.

Aceasta îl linişti petrecându-şi braţul pe după umerii lui încordaţi.

— Jonas n-a primit nicio Însărcinare, informă ea asistenţa, iar băiatului i se strânse inima.

După o scurtă pauză, femeia continuă:

— Jonas a fost *ales.*

Băiatul clipi des. Ce însemna asta? Simţi freamătul întrebător al asistenţei. Şi cei din Auditoriu erau nedumeriţi.

Cu o voce hotărâtă şi autoritară, Vârstnica-Şefa anunţă:

— Jonas a fost ales să fie următorul nostru Primitor de Memorie.

Pe urmă auzi zgomotul – aerul tras în piept de fiecare dintre cetăţenii uluiţi care stăteau pe scaune. Jonas le văzu chipurile şi ochii măriţi de respect şi admiraţie.

Dar tot nu înţelese.

— O asemenea alegere este foarte, foarte rară, se adresă Vârstnica-Şefa asistenţei. Comunitatea noastră are un singur Primitor. El este cel care-şi pregăteşte urmaşul. Iar pe Primitorul actual îl avem de foarte multă vreme, continuă ea.

Jonas îi urmări privirea şi văzu că era aţintită asupra unuia dintre Vârstnici. Membrii Comisiei de Vârstnici stăteau unul lângă altul, iar ochii Vârstnicei-Şefe îl fixau acum pe cel care, deşi se afla în mijloc, părea, într-un fel straniu, izolat de ceilalţi. Era un bărbat pe care Jonas nu-l observase până atunci – un bărbat cu barbă şi cu ochi de culoare deschisă. Şi care acum se uita pătrunzător la Jonas.

— Am dat greş la ultima selecţie, spuse solemn Vârstnica-Şefă. Asta a fost acum zece ani, când Jonas încă era copil mic. N-o să insist asupra experienţei, fiindcă ne-a provocat un mare disconfort tuturor.

Jonas nu ştia la ce se referea femeia, dar îşi dădu seama de stânjeneala auditoriului. Oamenii se foiră stingheriţi în scaune.

— De data asta nu ne-am mai pripit, reluă Vârstnica-Şefă. Nu ne puteam permite încă un eşec. Uneori, continuă ea, vorbind acum pe un ton mai destins, nu suntem sută la sută siguri în privinţa Însărcinărilor, nici măcar după cele mai minuţioase observări. Uneori ne facem griji că s-ar putea ca alesul să nu-şi dezvolte, prin pregătire, toate

calităţile necesare. Unşpearii sunt încă nişte copii, la urma urmelor. E posibil ca spiritul jucăuş şi răbdarea – cerinţe obligatorii pentru un Crescător – pe care credem că le-am observat să devină, odată cu maturizarea, doar clovnerie şi indolenţă. Aşa că observăm mai departe, inclusiv în timpul pregătirii, şi continuăm să modificăm comportamentul când e nevoie. Însă Primitorul-în-pregătire nu poate fi observat şi nu poate fi modificat. E un lucru scris negru pe alb în regulament. El urmează să stea singur, departe de ceilalţi, cât timp e instruit de actualul Primitor pentru slujba aceasta care e cea mai preţuită în comunitatea noastră.

Singur? Departe de ceilalţi? Jonas ascultă cu o nelinişte crescândă.

— Prin urmare, selecţia trebuie să fie înţeleaptă. Avem nevoie de-o hotărâre în unanimitate a Comisiei. Membrii ei nu pot avea îndoieli, oricât de mărunte. Dacă în timpul procesului un Vârstnic declară c-a avut un vis de nesiguranţă, visul acela are puterea să-l dea la o parte imediat pe candidat. Jonas a fost identificat ca posibil Primitor cu mulţi ani în urmă. L-am observat cu meticulozitate. N-a existat niciun vis de nesiguranţă. A demonstrat toate calităţile de care trebuie să dispună un Primitor.

Ţinându-şi mai departe mâna fermă pe umărul băiatului, Vârstnica-Şefă enumeră calităţile.

— *Inteligenţă,* spuse ea. Ştim cu toţii că Jonas a fost un elev de frunte pe tot parcursul şcolii. *Integritate,* adăugă ea. La fel ca noi toţi, Jonas a comis abateri mărunte. (Îi zâmbi.) Ne-am aşteptat la asta. Am sperat, de asemenea, că Jonas o să se prezinte imediat ca să-şi primească pedeapsa şi a făcut-o de fiecare dată. *Curaj,* continuă ea. Doar unul dintre cei care ne-am adunat aici a trecut prin pregătirea riguroasă de care are nevoie un Primitor. Acesta e, bineînţeles, cel mai important membru al Comisiei: actualul Primitor. El a fost cel care ne-a amintit, de-atâtea şi-atâtea ori, de curajul necesar. Jonas, spuse Vârstnica-Şefă, întorcându-se spre băiat, dar vorbind suficient de tare ca s-o audă întreaga comunitate, pregătirea prin care

trebuie să treci implică durere. Durere fizică.

Jonas simţi teama dându-i târcoale.

— N-ai trecut niciodată prin aşa ceva. Da, ţi-ai zdrelit genunchii când ai căzut de pe bicicletă. Da, ţi-ai prins degetul la uşă anul trecut.

Jonas încuviinţă din cap, amintindu-şi întâmplarea şi amărăciunea care-o însoţise.

— Însă acum, explică Vârstnica-Şefă cu blândeţe, o să ai de-a face cu o durere atât de puternică, încât nimeni dintre cei de-aici n-o poate înţelege, fiindcă e dincolo de limitele experienţelor noastre. Nici măcar Primitorul n-a fost în stare s-o exprime; el doar ne-a adus aminte c-o să ai parte de ea şi c-o să-ţi trebuiască un curaj enorm. Ei bine, pentru asta nu te putem pregăti. Dar suntem siguri că eşti curajos, îi spuse ea.

Jonas nu se simţea deloc curajos. Nu acum.

— A patra calitate esenţială, zise Vârstnica-Şefă, este *înţelepciunea.* Aşa ceva Jonas încă n-a dobândit. Dobândirea înţelepciunii o să vină pe parcursul pregătirii. Suntem convinşi că lui Jonas îi stă în putere să dobândească înţelepciune. Acestea sunt lucrurile pe care le-am căutat. În fine, Primitorul mai trebuie să aibă o calitate – iar pe asta pot doar s-o numesc, fără să vorbesc despre ea. Eu, una, n-o înţeleg. Şi n-o înţelegeţi nici voi, membrii comunităţii. Poate că o s-o facă Jonas, fiindcă actualul Primitor ne-a zis că dispune deja de ea. Se numeşte Puterea de-a Vedea Dincolo.

Vârstnica-Şefă îi aruncă o privire întrebătoare lui Jonas. Publicul îşi aţinti şi el ochii asupra lui. Toată lumea tăcea.

Preţ de o clipă, Jonas îngheţă, mistuit de disperare. *Nu* avea calitatea aceea, cum i-o fi zicând. Nici nu ştia ce era. Venise momentul când trebuia să mărturisească, să spună: „N-am aşa ceva. Nu pot“ şi să rămână la mila lor, să le ceară îndurare, să le explice că nu pe el trebuiau să-l aleagă, că nu era câtuşi de puţin potrivit pentru aşa ceva.

Dar când îşi plimbă privirile prin public, prin marea de chipuri, lucrul acela se întâmplă din nou. Lucrul care se întâmplase cu mărul.

Chipurile *se schimbară*.

Jonas clipi şi totul dispăru. Îşi îndreptă uşor umerii. Avu pentru prima dată un foarte scurt moment de siguranţă.

Vârstnica-Şefă continua să-l privească. La fel şi ceilalţi.

— Cred că aşa e, le spuse el Vârstnicei-Şefe şi comunităţii. Încă n-o-nţeleg. Şi nu ştiu ce e. Dar câteodată văd ceva. Şi poate că e dincolo.

Vârstnica-Şefă îşi luă braţul de după umerii lui.

— Jonas, spuse ea, nevorbindu-i doar lui, ci întregii comunităţi din care făcea parte, o să te pregăteşti să devii următorul nostru Primitor de Memorie. Îţi mulţumim pentru copilărie.

Pe urmă se întoarse şi părăsi scena, lăsându-l singur, în picioare, cu faţa la mulţimea care începu dintr-odată să-i murmure numele într-un glas.

— Jonas.

La început fu doar o şoaptă domoală, care aproape că nu se auzi.

— Jonas, Jonas.

Apoi mai tare şi mai repede.

— JONAS, JONAS, JONAS.

Jonas înţelese că, scandându-i numele, comunitatea îl accepta împreună cu noul său rol şi-i dădea viaţă la fel cum îi dăduse şi noucopilului Caleb. Îi crescu inima de recunoştinţă şi mândrie.

Însă în acelaşi timp se simţi năpădit de frică. Nu ştia ce însemna alegerea lui. Nu ştia ce avea să devină.

Sau ce avea să se-aleagă de el.

CAPITOLUL 9

Pentru prima dată în doisprezece ani de viaţă, Jonas se simţi izolat şi diferit. Îşi aminti ce-i spusese Vârstnica-Şefă: că avea să se pregătească singur şi departe de ceilalţi.

Însă nici nu începuse pregătirea şi se simţea deja, la plecarea din Auditoriu, altfel decât restul. Ţinând dosarul pe care i-l dăduse femeia, îşi croi drum prin mulţime, în căutarea unităţii familiale şi-a lui Asher. Oamenii i se dădură la o parte din cale. Îl priviră. Lui Jonas i se păru că aude şoapte.

— Ash! strigă el, zărindu-şi prietenul lângă şirurile de biciclete. Te-ntorci cu mine?

— Sigur.

Îi adresă zâmbetul lui obişnuit – prietenos şi familiar. Dar Jonas simţi că prietenul lui avusese o clipă de şovăială, de nesiguranţă.

— Felicitări, zise Asher.

— Şi ţie, răspunse Jonas. A fost mai mare râsul când ne-a povestit Vârstnica-Şefă de nuga şi de nuia. Aproape c-ai primit mai multe-aplauze decât toţi ceilalţi.

Ceilalţi proaspeţi Doişpeari se strânseră în apropiere, aşezându-şi dosarele în cutiile fixate în partea din spate a bicicletelor. În seara aceasta, fiecare în locuinţa lui, aveau să studieze instrucţiunile pentru începerea pregătirii. De ani buni, seară de seară, copiii memoraseră lecţiile pentru şcoală, căscând adeseori de plictiseală. În seara asta, nerăbdători din fire, aveau să înceapă să ţină minte regulile Însărcinărilor pe care le primiseră pentru viaţa adultă.

— Felicitări, Asher! strigă cineva.

Urmă aceeaşi şovăială.

— Şi ţie, Jonas!

Asher şi Jonas răspunseră felicitându-şi şi ei colegii de grupă. Jonas îşi văzu părinţii uitându-se la el din locul unde-i aşteptau propriile biciclete. Lily fusese deja legată de scaunul ei.

Jonas făcu semn cu mâna. Părinţii îi răspunseră zâmbind,

dar băiatul observă că Lily îl privea solemn, cu degetul mare în gură.

Pedală direct la locuinţă, schimbând doar glumiţe şi remarci fără importanţă cu Asher.

— Ne vedem de dimineaţă, domnule Director pentru Recreaţii! strigă el, descălecând la intrare, în timp ce Asher îşi continua drumul.

— Da, ne vedem! răspunse el.

Şi de data asta, pentru o clipă lucrurile nu mai arătară la fel, nu mai arătară cum fuseseră întotdeauna în decursul prieteniei lor îndelungate. Dar poate că Jonas îşi închipuise şi-atâta tot. Lucrurile nu puteau să se schimbe când venea vorba de Asher.

La masa de seară se vorbi mai puţin ca de obicei. Lily trăncăni despre planurile pe care şi le făcuse pentru orele de voluntariat; avea să înceapă la Centrul de Creştere, spuse ea, dat fiind că era deja specialistă în hrănirea lui Gabriel.

— Ştiu, adăugă ea când tatăl ei îi aruncă o privire prevenitoare, n-o să-i rostesc numele. Ştiu că n-am voie să aflu cum îl cheamă. Abia aştept să vină mâine, încheie ea fericită.

Jonas oftă stingher.

— Eu nu, bombăni el.

— Ai fost extrem de preţuit, spuse mama lui. Tata şi cu mine suntem foarte mândri.

— E cea mai importantă slujbă din comunitate, zise Tata.

— Dar ieri seară ai spus că stabilirea Însărcinărilor e cea mai importantă!

Mama dădu din cap.

— Asta-i altceva. Nu-i o *slujbă* propriu-zisă. Nu m-am gândit, nu m-am aşteptat deloc…

Se opri şi apoi continuă.

— Există un singur Primitor.

— Dar Vârstnica-Şefă a zis c-au mai ales o dată şi-au dat greş. Ce-a vrut să spună?

Ambii părinţi ezitară. În cele din urmă, tatăl lui Jonas îi vorbi despre ultima selecţie.

— A fost cam la fel ca astăzi, Jonas – acelaşi suspans, din cauză că unul dintre Unşpeari fusese sărit de la distribuirea Însărcinărilor. Pe urmă anunţul, după ce-au ales persoana...

Jonas îl întrerupse.

— Cum îl chema?

— O, nu *îl,* răspunse mama lui. Era de sex femeiesc. Dar nu avem voie să-i mai rostim numele sau să-l mai folosim vreodată pentru un noucopil.

Jonas fu şocat. Un nume De Nerostit însemna treapta de pe urmă a ruşinii.

— Ce s-a-ntâmplat cu ea? întrebă el neliniştit.

Dar pe chipurile părinţilor lui nu se citi nimic.

— Nu ştim, spuse tatăl lui stânjenit. N-am mai văzut-o. Tăcerea învălui camera. Băiatul şi părinţii se uitară unul la celălalt. Într-un târziu, mama lui spuse, ridicându-se de la masă:

— Ai fost extrem de preţuit, Jonas. Extrem de preţuit.

Singur în dormitor, gata de culcare, Jonas îşi deschise în sfârşit dosarul. Observase că o parte din ceilalţi Doişpeari primiseră dosare pline cu pagini tipărite. Şi-l imagină pe Benjamin, pasionatul de ştiinţă al grupei, apucându-se să citească încântat paginile cu reguli şi instrucţiuni. Şi-o închipui pe Fiona cu zâmbetul ei blând, în timp ce se apleca asupra listei de îndatoriri şi metode pe care trebuia să le deprindă în zilele următoare.

Însă dosarul lui era, în mod surprinzător, aproape gol. Înăuntru se găsea o singură pagină tipărită. Jonas o citi de două ori.

JONAS
PRIMITOR AL MEMORIEI

1. Imediat după sfârşitul orelor de şcoală, du-te în fiecare zi la intrarea în Anexa din spatele Casei Bătrânilor şi prezintă-te la lucrătorul de acolo.

2. Imediat după sfârşitul Orelor de Pregătire, du-te în fiecare zi la locuinţa ta.

3. Din acest moment, eşti scutit de regulile cu privire la proasta creştere. Poţi să pui orice întrebare oricărui cetăţean şi vei primi răspuns.

4. Nu vorbi despre pregătire cu niciun alt membru al comunităţii, nici măcar cu părinţii şi cu Vârstnicii.

5. Din acest moment, ţi se interzice să-ţi povesteşti visele.

6. Cu excepţia bolilor sau a accidentărilor fără legătură cu pregătirea, nu solicita niciun medicament.

7. Nu ţi se permite să depui cerere de eliberare din funcţie.

8. Poţi să minţi.

Jonas fu uimit. Ce avea să se-ntâmple cu prieteniile lui? Cu orele în care bătea mingea fără grijă sau mergea cu bicicleta de-a lungul râului? Fuseseră vremuri fericite şi pline de viaţă pentru el. Oare acum aveau să-i fie răpite pe de-a-ntregul? Simplele instrucţiuni logistice – unde să se ducă şi cum – erau de aşteptat. Fiecărui Doişpear trebuia să i se spună, bineînţeles, unde, cum şi când să se prezinte pentru pregătire. Dar îl nelinişte a puţin faptul că în orarul lui nu păreau să existe recreaţii.

Scutirea de regula împotriva proastei creşteri îl uimi. Cu toate acestea, după ce-o mai citi o dată, îşi dădu seama că asta nu-l obliga să fie prost crescut; pur şi simplu i se permitea şi această opţiune. Jonas era sigur că nu avea să profite niciodată de ea. Era atât de obişnuit să fie politicos în comunitate, încât ideea de a-i pune unui alt cetăţean o întrebare intimă sau de a-i atrage atenţia asupra unei stângăcii era neliniştitoare.

Interdicţia de a-şi povesti visele nu avea să fie o problemă reală, îşi zise el. Visa atât de rar, încât oricum nu-i venea uşor să vorbească, şi-i părea bine că nu mai trebuia s-o facă. Totuşi, se întrebă repede cum avea să rezolve problema la masa de dimineaţă. Admiţând că ar fi visat, trebuia oare să declare unităţii familiale, cum o făcuse adeseori, că nu visase? Asta ar fi fost o minciună. Ce-i drept, ultima regulă spunea că... mă rog, încă nu era

pregătit să se gândească la ultima regulă.

Restricţia la medicamente îl nelinişti. Medicamentele erau întotdeauna disponibile pentru cetăţeni – inclusiv pentru copii, prin intermediul părinţilor. Când îşi prinsese degetul în uşă, îşi anunţase repede mama, vorbind cu o voce întretăiată la microfon; ea procurase în grabă nişte calmante care-i fuseseră aduse prompt lui Jonas la domiciliu. Aproape pe loc, durerea cumplită de la mână i se transformase în pulsaţia care era, acum, singurul lucru pe care şi-l amintea din întreaga tărăşenie.

Recitind regula numărul şase, îşi dădu seama că un deget strivit intra în categoria „fără legătură cu pregătirea“. Prin urmare, dacă i se mai întâmpla vreodată – deşi Jonas era sigur că nu avea să i se mai întâmple; după accident, fusese cu mare băgare de seamă pe lângă uşile grele! –, încă putea să beneficieze de medicamente.

Şi pastila pe care-o lua acum, în fiecare dimineaţă, era tot fără legătură cu pregătirea. Prin urmare, avea s-o primească şi de-acum încolo.

Dar îşi aminti fără plăcere ce spusese Vârstnica-Şefă despre durerea care avea să vină odată cu pregătirea. O caracterizase ca fiind „de nedescris“.

Jonas înghiţi în sec, străduindu-se fără succes să-şi imagineze cum era durerea aceea, fără niciun fel de medicamente. Dar era peste puterea lui de înţelegere.

Nu avu absolut nicio reacţie la regula numărul şapte. Nu-i trecuse niciodată prin minte, indiferent de împrejurări, gândul de-a depune o cerere pentru eliberarea din funcţie.

Într-un târziu, îşi luă inima-n dinţi ca să mai citească o dată ultima regulă. Fusese învăţat din fragedă pruncie, încă de la primele cuvinte însuşite, să nu mintă. Făcea parte din deprinderea exprimării corecte. Odată, pe când era Pătrar, spusese, chiar înaintea mesei de prânz, „Mor de foame“.

Fusese luat deoparte imediat pentru o lecţie scurtă de exprimare corectă. I se demonstrase că nu *murea* de foame, ci îi *era* foame. Nimeni din comunitate nu murea de foame – n-o făcuse şi nici nu avea s-o facă vreodată. Folosirea expresiei „a muri de foame“ era o minciună. O

minciună neintenţionată, bineînţeles. Dar motivul pentru care copiii învăţau să se exprime corect era evitarea minciunilor neintenţionate. Înţelesese cum stăteau lucrurile? fusese întrebat Jonas. Da, desigur.

Din câte-şi aducea aminte, nu fusese niciodată tentat să mintă. Asher nu minţea. Lily nu minţea. Părinţii lui nu minţeau. Nimeni n-o făcea. Asta dacă nu cumva…

Acum Jonas nutri un gând pe care nu-l mai avusese până atunci. Iar acest gând nou era înfricoşător. Dacă *ceilalţi* – *adulţii* – găsiseră şi ei în instrucţiuni, când deveniseră Doişpeari, aceeaşi frază teribilă?

Dacă li se indicase tuturor: *Poţi să minţi?*

Gândurile i se învârtejiră în minte. Acum, din moment ce avea voie să pună întrebări extrem de grosolane – şi dat fiind că i se promiseseră răspunsuri –, putea, teoretic (deşi i se părea aproape de neimaginat), să întrebe pe cineva, pe un adult, poate chiar pe tatăl lui: „Tu minţi?“

Însă n-avea cum să-şi dea seama dacă răspunsul pe care urma să-l primească era adevărat.

CAPITOLUL 10

— Eu intru aici, Jonas, îi spuse Fiona, odată ajunşi la uşa din faţă a Casei Bătrânilor, după ce-şi parcaseră bicicletele în zona special amenajată. Nu ştiu de ce sunt agitată, mărturisi ea. Doar am mai fost aici de-atâtea ori.

Îşi învârti dosarul în mâini.

— Păi, acum totul e altfel, îi aminti Jonas.

— Chiar şi ecusoanele de pe biciclete, râse Fiona.

În timpul nopţii, ecusonul fiecărui nou Doişpear fusese scos de angajaţii de la Întreţinere şi înlocuit cu unul specific cetăţenilor-în-pregătire.

— Nu vreau să-ntârzii, spuse Fiona în grabă şi-o luă în sus pe trepte. Dacă terminăm în acelaşi timp, ne-ntoarcem amândoi acasă cu bicicletele.

Jonas dădu din cap, îi făcu semn cu mâna şi ocoli clădirea în direcţia Anexei, o aripă mică, lipită de partea din spate. Nici el nu voia să întârzie la prima zi de pregătire.

Anexa era absolut obişnuită, cu o uşă fără nimic special. Jonas întinse mâna spre clanţa grea, după care observă o sonerie în perete. Aşa că preferă să apese pe buton.

— Da? se auzi o voce din microfonul minuscul de deasupra soneriei.

— Ăăă… sunt eu, Jonas. Sunt noul… mă rog…

— Intră.

Un declic dădu de veste că uşa fusese descuiată.

Holul era foarte mic şi mobilat doar cu un birouaş la care o angajată se ocupa de nişte hârtii. Femeia îşi ridică privirea la intrarea lui Jonas; apoi, spre mirarea lui, se ridică în picioare. Gestul în sine nu era ieşit din comun, însă până în ziua aceea nimeni nu se mai ridicase automat la intrarea lui Jonas.

— Bine-ai venit, Primitor al Memoriei, zise ea respectuos.

— A, te rog, răspunse el stânjenit. Spune-mi Jonas.

Femeia zâmbi, apăsă pe un buton, iar Jonas auzi un nou declic, care descuie uşa din stânga.

— Poţi să intri chiar acum, îi zise ea.

Pe urmă păru să-i observe stinghereala şi să-i înţeleagă originea. Nicio uşă din comunitate nu stătea vreodată încuiată. Cel puţin nu din câte ştia Jonas, oricum.

— Încuietorile sunt doar ca să-i asigure linişte Primitorului, fiindcă trebuie să se concentreze, îi explică ea. Ar fi greu dac-ar da cetăţenii buzna căutând Secţia de Reparat Biciclete sau mai ştiu eu ce.

Jonas râse şi se destinse cât de cât. Femeia părea foarte prietenoasă, şi era adevărat – de fapt, toată comunitatea glumea pe tema asta – că Secţia de Reparat Biciclete, un birou mic, fără importanţă, se muta atât de des, încât nimeni nu-i ştia adresa.

— Nu avem nimic periculos aici, îi spuse femeia. Dar, adăugă ea, uitându-se la ceasul de perete, nu-i place s-aştepte.

Jonas se grăbi să treacă de uşă şi se trezi într-o cameră de zi mobilată confortabil. Semăna destul de bine cu locuinţa propriei unităţi familiale. Mobilierul era acelaşi în toată comunitatea: practic, solid, cu un rost bine definit pentru fiecare piesă. Patul pentru dormit. Masa pentru mâncat. Biroul pentru studiu.

Toate piesele cuvenite se găseau şi în această încăpere spaţioasă, deşi fiecare era uşor diferită de cea din propria locuinţă. Materialele sofalei şi scaunelor tapiţate erau ceva mai groase şi mai de soi; picioarele mesei nu erau drepte ca acelea de-acasă, ci subţiri şi curbate, cu o mică sculptură în lemn în partea de jos. Patul, situat într-un alcov din capătul îndepărtat al încăperii, era acoperit cu o cuvertură splendidă, cu broderii complicate pe întreaga ei suprafaţă.

Însă diferenţa cea mai mare privea cărţile. Acasă la Jonas se găseau cuvenitele volume de interes general pe care le avea fiecare gospodărie: un dicţionar şi marea carte a comunităţii, un volum gros, care conţinea prezentarea fiecărui birou, a fiecărei fabrici, clădiri şi comisii. Plus Regulamentul, bineînţeles.

Aceste cărţi erau singurele pe care le văzuse Jonas. Nu ştia că existau şi altele.

Însă pereţii acestei încăperi erau acoperiţi în întregime de biblioteci ticsite, care ajungeau până-n tavan. Probabil că erau sute – sau poate chiar mii – de cărţi cu titlurile scrise cu litere strălucitoare, în relief.

Jonas se zgâi la ele. Nu-şi putea închipui ce cuprindeau miile acelea de pagini. Să fi fost oare alte reguli, în afara celor după care era condusă comunitatea? Să fi fost alte descrieri ale birourilor, fabricilor şi comisiilor?

Avu timp doar o secundă să privească în jur, fiindcă îşi dădu seama că bărbatul aşezat pe un scaun lângă masă îl urmărea cu privirea. Jonas înaintă grăbit, se opri în faţa bărbatului, se înclină uşor şi spuse:

— Eu sunt Jonas.

— Ştiu. Bine-ai venit, Primitor al Memoriei.

Jonas îl recunoscu pe bărbat. Era Vârstnicul care păruse detaşat de ceilalţi în timpul Ceremoniei, cu toate că fusese îmbrăcat cu aceleaşi haine speciale pe care le purtau doar Vârstnicii.

Jonas se fâstâci uitându-se în ochii aceia de culoare deschisă care erau la fel cu ai lui.

— Domnule, te rog să mă ierţi pentru neputinţa de-a înţelege…

Aşteptă, însă bărbatul nu-i răspunse prin formula standard de acceptare a scuzelor.

După o clipă, Jonas continuă.

— Dar am crezut – vreau să spun, *cred*, se corectă el, amintindu-şi că dacă exista un moment în care exprimarea corectă era capitală, *acesta* era momentul, în prezenţa acestui om, că *tu* eşti Primitorul de Memorie. Eu sunt doar – mă rog, mi s-a dat o Însărcinare, adică am fost ales, ieri. Nu sunt absolut nimic. Nu încă.

Bărbatul îl privi gânditor, fără să scoată un cuvânt. Era o privire în care se-adunau interesul, curiozitatea, preocuparea şi poate chiar un strop de compasiune.

În cele din urmă, bărbatul vorbi.

— Începând de azi, din clipa asta, cel puţin pentru mine, tu eşti Primitorul. Eu am fost vreme-ndelungată. Foarte, foarte îndelungată. Îţi dai seama şi singur, nu?

Jonas încuviinţă din cap. Bărbatul avea pielea zbârcită, iar ochii lui, deşi pătrunzători prin lumina lor neobişnuită, păreau obosiţi. Carnea din jurul lor se învineţise în cearcăne rotunde.

— Îmi dau seama că eşti foarte bătrân, răspunse Jonas respectuos.

Bătrânilor li se arăta întotdeauna cel mai profund respect.

Bărbatul zâmbi. Îşi atinse carnea lăsată de pe chip cu un aer amuzat.

— De fapt, nu sunt chiar atât de bătrân pe cât par, îi zise el lui Jonas. Slujba asta m-a-mbătrânit. Ştiu că arăt de parc-ar trebui să fiu programat azi-mâine pentru punerea pe liber. Însă în realitate mi-a rămas destul de mult. Oricum, m-am bucurat când te-au ales. Le-a trebuit ceva timp. Eşecul alegerii trecute s-a produs acum zece ani, iar energia mea începe să scadă. Am nevoie de toată puterea pentru pregătirea ta. Avem de îndeplinit o muncă grea şi dureroasă, noi doi. Te rog, aşază-te, adăugă el, făcând semn spre scaunul din apropiere.

Jonas se instală pe scaunul pe care se găsea o pernă moale. Bărbatul închise ochii şi vorbi mai departe.

— Când am devenit Doişpear, am fost ales, la fel ca tine. Şi eram la fel de îngrozit cum sunt sigur că eşti şi tu acum.

Deschise ochii pentru o clipă şi se uită fix la Jonas, care dădu din cap. Ochii bătrânului se închiseră la loc.

— Am venit chiar aici, în camera asta, să-mi încep pregătirea. A trecut foarte mult de-atunci. Primitorul de dinainte mi s-a părut la fel de bătrân cum îţi par eu ţie. Şi era la fel de obosit cum sunt eu astăzi.

Se aplecă dintr-odată în faţă, deschise ochii şi zise:

— Poţi să pui întrebări. Am foarte puţină experienţă în ceea ce priveşte prezentarea procesului. Şi e interzis să vorbeşti despre el.

— Ştiu, domnule. Am citit instrucţiunile, spuse Jonas.

— Aşa că s-ar putea să omit să lămuresc lucrurile aşa cum s-ar cuveni, chicoti bărbatul. Slujba mea e importantă şi se bucură de-o preţuire enormă. Dar asta nu înseamnă că

sunt perfect, iar când am încercat în trecut să pregătesc un succesor, am dat greş. Te rog să pui orice întrebări ţi-ar putea fi de folos.

În mintea lui, Jonas avea întrebări. O mie. Un *milion* de întrebări. La fel de multe câte cărţi acopereau pereţii. Dar nu puse niciuna – nu încă.

Bărbatul oftă, părând să-şi pună ordine-n gânduri. Pe urmă vorbi din nou.

— Simplu spus, zise el, deşi nu e câtuşi de puţin simplu, slujba mea înseamnă să-ţi transmit toate amintirile pe care le-am strâns în mine. Amintirile trecutului.

— Domnule, zise Jonas şovăind, m-ar interesa foarte mult să-ţi aud povestea vieţii şi să ascult cum îţi depeni amintirile. Îmi cer iertare pentru întrerupere, adăugă el repede.

Bărbatul gesticulă nerăbdător cu mâna.

— Fără scuze în camera asta. N-avem timp.

— Ei bine, continuă Jonas, dându-şi seama stânjenit c-ar putea să-l întrerupă din nou, chiar mă interesează, nici nu poate fi altfel. Dar nu prea înţeleg de ce-i atât de important. Aş putea să-ndeplinesc o muncă de adult în comunitate, iar în pauze aş putea să vin să-ţi ascult poveştile din copilărie. Mi-ar plăcea s-o fac. De fapt, adăugă el, am făcut-o deja, în Casa Bătrânilor. Bătrânilor le place să vorbească despre copilărie şi e întotdeauna interesant să-i asculţi.

Bărbatul clătină din cap.

— Nu, nu, spuse el. Nu m-am făcut înţeles. Nu-i vorba de trecutul meu şi de copilăria mea, nu pe ele trebuie să ţi le transmit.

Se lăsă pe spate, rezemându-şi capul de spătarul scaunului tapiţat.

— E vorba de amintirile întregii lumi, spuse el cu un oftat. De dinaintea ta, de dinaintea mea, de dinaintea Primitorului precedent şi a generaţiilor de până la el.

Jonas se încruntă.

— Ale întregii lumi? întrebă el. Nu-nţeleg. Adică nu doar ale noastre? Nu doar ale comunităţii? Vrei să spui că e vorba şi de Altundeva?

Încercă în gând să priceapă conceptul.

— Îmi pare rău, domnule. Nu prea-nţeleg. Poate că nu sunt destul de isteţ. Nu ştiu la ce te referi când spui „întreaga lume“ sau „generaţiile de până la el“. Credeam că suntem doar noi. Credeam că există doar acum.

— E mult mai mult. E tot ce trece dincolo – tot ce se află Altundeva – şi tot ce se află în urmă, întorcându-ne mult în timp. Eu le-am primit pe toate acestea când am fost ales. Iar aici, în camera asta, singur-singurel, trec mereu prin ele şi-o iau de la capăt. Aşa vine înţelepciunea. Aşa ne modelăm viitorul.

Se opri pentru o clipă, inspirând adânc.

— Sunt de-a dreptul *copleşit* de greutatea lor, spuse el.

Jonas se simţi dintr-odată foarte preocupat de bărbatul acela.

— E ca şi cum…

Bărbatul se întrerupse, părând să-şi caute în minte cuvintele cele mai potrivite pentru descriere.

— E ca şi cum ai lua-o la vale cu sania prin zăpadă mare, zise el în cele din urmă. La început e nemaipomenit: viteză, aer tare şi bun; însă pe urmă zăpada se-adună, ţi se strânge pe tălpicile saniei, aşa că mergi mai încet, trebuie să-mpingi zdravăn ca să nu te-opreşti şi…

Clătină dintr-odată din cap şi-l privi fix pe Jonas.

— Nu ţi-a spus nimic povestea asta, nu? întrebă el.

Jonas era derutat.

— N-am înţeles-o, domnule.

— Normal că n-ai înţeles. Habar n-ai ce-i aia zăpadă, nu?

Jonas clătină din cap.

— Sau sanie? Tălpici?

— Nu, domnule, spuse Jonas.

— La vale? Cuvintele-astea nu-nseamnă nimic pentru tine?

— Nimic, domnule.

— Mă rog, măcar ştim cum stăm. Chiar mă-ntrebam de unde să-ncep. Întinde-te pe pat, cu faţa-n jos. Şi scoate-ţi vestonul.

Jonas făcu întocmai, un pic temător. Sub pieptul gol simţi

pliurile moi ale cuverturii superbe care acoperea patul. Se uită la bărbatul care se ridică şi se apropie mai întâi de peretele unde se afla microfonul. Era cam acelaşi tip de microfon pe care-l găseai în fiecare locuinţă, cu o singură deosebire. Acesta avea un comutator pe care bărbatul îl răsuci uşor spre partea unde scria ÎNCHIS.

Jonas aproape că icni. Să ai puterea să *închizi* microfonul! Era un lucru uluitor.

Pe urmă bărbatul se apropie cu o repeziciune surprinzătoare de colţul unde se găsea patul. Se aşeză pe un scaun lângă Jonas, care rămăsese nemişcat, aşteptând să vadă ce avea să se întâmple mai departe.

— Închide ochii. Destinde-te. N-o să te doară.

Jonas îşi aduse aminte că avea dreptul – şi chiar fusese încurajat – să pună întrebări.

— Ce-o să faci, domnule? se interesă el, sperând să nu i se observe neliniştea din voce.

— O să-ţi transmit amintirea zăpezii, răspunse bătrânul şi-şi puse mâinile pe spatele gol al lui Jonas.

CAPITOLUL 11

La început, Jonas nu simţi nimic neobişnuit – doar atingerea uşoară a mâinilor bărbatului pe spatele lui gol.

Încercă să se destindă, să respire egal. În cameră se lăsase o linişte deplină şi, pentru o clipă Jonas se temu c-ar putea să se facă de râs chiar acum, în prima zi de pregătire, adormind.

Pe urmă îl apucă tremuratul. Îşi dădu seama că atingerea mâinilor era dintr-odată rece. În acelaşi timp, trăgând aer în piept, simţi că nici aerul nu mai era la fel şi că însăşi respiraţia lui era rece. Se linse pe buze, şi făcând asta, limba lui dădu de aerul răcit pe nepusă masă.

Era de-a dreptul uimitor, dar de data asta Jonas nu se simţi câtuşi de puţin înfricoşat. Deborda de energie, aşa că inspiră din nou, simţind cum îi intră aerul îngheţat în plămâni. În acelaşi timp, simţi un curent rece care i se învârteji în jurul trupului. Îl simţi suflându-i peste mâinile întinse pe lângă corp şi pe spate.

Se părea că atingerea mâinilor bătrânului dispăruse.

În clipa aceea, deveni conştient de o senzaţie cu totul nouă: împunsături? Nu, fiindcă erau blânde şi nu dureau. Puncte mici, reci şi uşoare ca nişte pene îi acopereau corpul şi faţa. Scoase limba din nou şi prinse unul dintre ele. Punctul se făcu nevăzut imediat, dar Jonas mai prinse unul, şi încă unul. Senzaţia îl făcu să zâmbească.

O parte a conştiinţei lui ştia că era în continuare întins pe patul din Anexă. Cu toate acestea, o altă parte a fiinţei lui stătea acum în capul oaselor, iar el simţi că nu mai stătea pe cuvertura moale şi brodată, ci era aşezat pe o suprafaţă netedă şi tare. Mâinile lui ţineau acum (deşi în acelaşi timp îi atârnau inerte pe lângă corp) o frânghie aspră şi udă.

Şi *vedea*, cu toate că ţinea ochii închişi. Văzu un vârtej de cristale răsucindu-se în aer în jurul lui, iar apoi observă cum cristalele i se adunară pe dosul palmelor, ca o blană rece.

Îşi văzu răsuflarea.

Mai departe, prin vârtejul despre care înţelese cumva că

era lucrul despre care vorbise bătrânul – *zăpadă* –, Jonas reuşi să bată cu privirea departe. Se afla undeva sus. Pământul era acoperit de zăpada moale, dar el stătea oarecum deasupra ei, pe un obiect tare şi neted.

Sanie, îşi zise el brusc. Stătea pe un obiect numit *sanie.* Iar sania părea cocoţată în vârful unei grămezi mari şi late, care se ridica din mijlocul locului unde se afla. Şi chiar când gândi cuvântul „grămadă”, noua lui conştiinţă îi spuse *deal.*

Apoi sania, cu Jonas pe ea, începu să se mişte prin zăpada care căzuse, iar Jonas înţelese imediat că o luase la vale. Nu exista niciun glas care să-i dea explicaţii. Experienţa i se desluşea singură.

Chipul lui Jonas tăie aerul rece din clipa când începu coborârea, deplasându-se prin substanţa numită zăpadă pe vehiculul numit sanie, care se mişca prin intermediul a ceea ce băiatul ştia, dincolo de orice dubiu, că erau *tălpicile.*

Înţelegând toate aceste lucruri pe când gonea la vale, se simţi liber să se bucure de veselia intensă care-l copleşea: viteza, aerul rece şi curat, liniştea deplină, sentimentul de echilibru, de emoţie şi de pace.

Pe urmă, când unghiul de coborâre a pantei se micşoră şi când grămada – *dealul* – se făcu tot mai mică, până dispăru de tot, viteza de deplasare a saniei scăzu. Între timp, zăpada se adunase pe sanie, iar Jonas împinse cu tot corpul ca s-o facă să meargă mai departe, nevrând ca plimbarea aceea vijelioasă să se termine vreodată.

În cele din urmă, rezistenţa zăpezii adunate blocă tălpicile subţiri ale saniei, iar Jonas se opri. Rămase pe loc o clipă, gâfâind şi ţinând frânghia în mâinile lui reci. Deschise temător ochii – nu pe cei fixaţi pe zăpadă-colină-sanie, care rămăseseră deschişi cât timp durase ciudăţenia aceea de plimbare. Îşi deschise ochii adevăraţi şi văzu că era în continuare pe pat, că nu se mişcase deloc.

Stând în continuare lângă pat, bătrânul se uita la Jonas.

— Cum te simţi? îl întrebă el.

Jonas se ridică în capul oaselor şi încercă să răspundă cinstit.

— Surprins, spuse el după o clipă.

Bătrânul îşi şterse fruntea cu mâneca.

— Uf, zise el. A fost epuizant. Dar ştii ce, simplul fapt că ţi-am transmis amintirea asta măruntă... am impresia că m-a uşurat niţel.

— Vrei să spui... parcă ziceai că pot să pun întrebări, nu?

Bărbatul dădu din cap, încurajându-l s-o facă.

— Vrei să spui că acum nu mai ai amintirea a ceea ce s-a întâmplat, amintirea plimbării cu sania?

— Exact. Corpul ăsta bătrân a scăpat de-o mică povară.

— Dar a fost foarte palpitant! Iar acum nu mai ai amintirea! Pur şi simplu ţi-am *luat-o!*

Însă bătrânul râse.

— Ţi-am dat doar o plimbare cu o sanie prin zăpadă pe un deal. Mai am o mulţime în memorie. Aş putea să ţi le dau una câte una, de o mie de ori, şi tot ar rămâne mult mai mult de-atât.

— Să-nţeleg că aş – mă rog, *am* – putea s-o facem din nou? întrebă Jonas. Zău că mi-ar plăcea. Şi cred c-aş putea să virez trăgând de frânghie. De data asta n-am încercat fiindc-a fost ceva cu totul nou.

Bătrânul clătină din cap râzând.

— Poate altă dată, aşa, ca răsfăţ. Dar să ştii că n-avem timp de joacă. Am vrut doar să-ţi arăt din capul locului cum merge povestea asta. Şi-acum, zise el, devenind serios, întinde-te cu faţa-n sus. Vreau să...

Jonas se supuse. Aştepta cu nerăbdare orice experienţă avea să urmeze. Dar dintr-odată avea o mulţime de întrebări.

— Noi de ce n-avem zăpadă, sănii şi dealuri? se interesă el. Şi când am avut în trecut? Părinţii mei aveau sănii când erau tineri? Dar tu?

Bătrânul ridică din umeri şi râse încet.

— Nu, îi spuse el lui Jonas. E-o amintire foarte-ndepărtată. De-aceea a fost atât de epuizant – a trebuit s-o scot la iveală dând la o parte multe generaţii. Mi-a fost dăruită când am fost ales ca nou Primitor, iar fostul Primitor a fost silit şi el să o caute printr-o perioadă foarte-ndepărtată.

— Dar ce s-a-ntâmplat cu lucrurile acelea? Zăpada şi toate celelalte?

— Controlul Climei. Zăpada îngreuna creşterea legumelor şi limita perioadele agricole. Iar vremea imprevizibilă făcea ca transporturile să fie uneori aproape imposibile. N-a fost un lucru practic, aşa că s-a perimat când am trecut la Uniform. La fel şi dealurile, adăugă bătrânul. Din cauza lor, transportul bunurilor avea de suferit. Camioane, autobuze – toate erau încetinite. Aşa că…

Făcu un gest cu mâna, ca şi cum dealurile ar fi dispărut ca la un semn.

— Uniform, conchise el.

Jonas se încruntă.

— Totuşi, mi-ar plăcea să mai avem lucrurile alea. Măcar din când în când.

Bătrânul zâmbi.

— Şi mie mi-ar plăcea. Dar asta nu depinde de noi.

— Bine, domnule, dar din moment ce ai atâta putere… sugeră Jonas.

Bărbatul îl corectă.

— Preţuire, spuse el pe un ton hotărât. Am multă preţuire. O să ai şi tu. Dar o să-ţi dai seama că nu-i totuna cu puterea. Şi-acum, rămâi întins şi gata cu vorba. Dacă tot am ajuns la subiectul climei, o să-ţi mai dau ceva. Iar de data asta n-o să-ţi mai zic cum se cheamă, fiindcă vreau să văd cum primeşti. Ar trebui să prinzi numele fără să-ţi fie spus. Am renunţat la zăpadă, la sanie, la vale şi la tălpici dându-ţi numele lor dinainte.

Fără să aştepte instrucţiuni, Jonas închise ochii din nou. Simţi iarăşi mâinile bătrânului pe spate. Aşteptă.

De data asta, senzaţiile începură mai repede. Mâinile bătrânului nu se mai răciră, ci începură să fie calde pe corpul băiatului şi se umeziră un pic. Căldura se răspândi, întinzându-i-se pe umeri, pe ceafă şi pe o parte a feţei. O simţi şi pe părţile îmbrăcate ale corpului – o senzaţie plăcută şi deplină. Iar când îşi linse buzele de data asta, aerul era fierbinte şi greu.

Jonas nu se clinti. Nu mai exista nicio sanie. Rămase

nemişcat. Era pur şi simplu singur, undeva în aer liber, stătea întins cu faţa în jos, iar căldura venea de sus, de undeva de departe. Nu era la fel de palpitant ca plimbarea cu sania, însă era agreabil şi mângâietor.

Dintr-odată, Jonas percepu denumirea corectă: *strălucirea soarelui.* Şi îşi dădu seama că venea din cer.

Pe urmă totul se încheie.

— Strălucirea soarelui, spuse Jonas cu voce tare, deschizând ochii.

— Bravo. Ai găsit cuvintele. Asta-mi uşurează munca. Nu mai e nevoie de-atâtea explicaţii.

— Şi a venit din cer.

— Corect, zise bătrânul. Aşa cum era odată.

— Înainte de Uniform. Înainte de Controlul Climei, adăugă Jonas.

Bărbatul râse.

— Primeşti bine şi-nveţi repede. Sunt foarte mulţumit de tine. Cred c-ajunge pentru astăzi. Am început grozav.

Lui Jonas nu-i dădea pace o întrebare.

— Domnule, Vârstnica-Şefă mi-a zis – ne-a zis tuturor – şi mi-ai zis şi dumneata, c-o să fie dureros. Aşa că m-am cam speriat. Dar n-a durut deloc. Ba chiar mi-a plăcut, spuse el şi se uită întrebător la bătrân.

Acesta scoase un oftat.

— La-nceput ţi-am dăruit amintiri ale plăcerii. Eşecul de data trecută mi-a dat înţelepciunea să procedez aşa.

Trase adânc aer în piept de câteva ori.

— Jonas, o să te şi doară, spuse el. Dar încă nu-i nevoie.

— Sunt curajos. Chiar sunt, zise Jonas şi se ridică în capul oaselor.

Bătrânul se uită la el preţ de-o clipă. Pe urmă zâmbi.

— Îmi dau seama, spuse el. Ei bine, dacă tot m-ai întrebat, cred că mai am energie pentru încă o transmitere. Întinde-te la loc. E ultima pentru astăzi.

Jonas se supuse vesel. Închise ochii, aşteptând, şi simţi din nou mâinile; pe urmă simţi iarăşi căldura şi lumina soarelui, venind din cerul celeilalte conştiinţe, care era atât de nouă pentru el. De data asta, pe când se răsfăţa în

căldura minunată, simţi trecerea timpului. Eul lui adevărat îşi dădu seama că trecuse doar un minut sau două, însă celălalt, eul primitor de memorie, simţi trecerea câtorva ore petrecute în soare. Începu să-l înţepe pielea. Îşi mişcă repede un braţ, îndoindu-l, şi simţi o durere ascuţită în scobitura lui, lângă cot.

— Au! făcu el cu voce tare şi se foi în pat. Aoleuuu! se văită el, tresărind când se mişcă şi dându-şi seama că-l durea faţa şi dacă deschidea gura să vorbească.

Ştia că exista un cuvânt, dar durerea îl împiedică să-l găsească.

Pe urmă se sfârşi. Jonas deschise ochii, chircindu-se din cauza disconfortului.

— M-a durut şi n-am reuşit să dau de urma cuvântului, îi spuse el bărbatului.

— A fost o arsură de soare, îi zise bătrânul.

— A durut rău, spuse Jonas, dar mă bucur că mi-ai dat-o. A fost interesant. Iar acum înţeleg mai bine la ce s-au gândit când mi-au vorbit despre durere.

Bărbatul nu răspunse şi tăcu pentru o clipă. În cele din urmă, zise:

— Acum ridică-te. E timpul să te duci acasă.

Se îndreptară împreună spre mijlocul încăperii. Jonas îşi puse vestonul.

— La revedere, domnule, spuse el. Îţi mulţumesc pentru prima zi.

Bătrânul îl salută din cap. Părea stors de puteri şi un pic abătut.

— Domnule? spuse Jonas sfios.

— Da? Ai o-ntrebare?

— Nu, dar nu ştiu cum te cheamă. Am crezut că eşti Primitorul, dar mi-ai zis că acum Primitorul sunt *eu.* Aşa că nu ştiu cum să-ţi spun.

Între timp, bărbatul se aşezase în scaunul comod şi tapiţat. Acum îşi mişca umerii, ca şi cum ar fi vrut să scape de-o senzaţie dureroasă. Părea din cale-afară de ostenit.

— Spune-mi Dăruitorul, îi zise el lui Jonas.

CAPITOLUL 12

— Ai dormit bine, Jonas? îl întrebă mama lui la masa de dimineaţă. N-ai visat nimic?

Jonas se mulţumi să zâmbească şi să dea din cap, nefiind pregătit să mintă, dar nevrând nici să spună adevărul.

— Am dormit buştean, zise el.

— Tare-aş vrea s-o facă şi el, spuse tatăl lui, aplecându-se de pe scaun ca să atingă pumnul lui Gabriel, care se mişca.

Coşul se afla pe podea, lângă el; în colţul lui, alături de capul lui Gabriel, hipopotamul de jucărie se uita cu ochii lui ficşi.

— Şi eu la fel, spuse Mama, dându-şi ochii peste cap. E tare agitat noaptea.

Jonas nu-l auzise pe noucopil în timpul nopţii fiindcă dormise foarte profund, ca de obicei. Dar nu era adevărat că nu visase.

De mai multe ori, în somn, alunecase la vale din vârful acelui deal acoperit de zăpadă. În vis, părea întotdeauna să aibă o destinaţie, *ceva* – nu-şi dădea seama ce anume – care se-ntindea dincolo de locul unde grosimea zăpezii făcea sania să se oprească.

După ce se trezi, rămase cu impresia că voia – şi că, într-un fel, avea nevoie – să ajungă la acel ceva care aştepta în depărtare. Cu impresia că era bine. Că era indicat. Că era semnificativ.

Dar nu ştia să ajungă acolo.

Încercă să se scuture de rămăşiţele visului, strângându-şi temele şi pregătindu-se pentru restul zilei.

Şcoala i se păru diferită astăzi. Materiile erau aceleaşi: limbă şi comunicaţii; comerţ şi industrie; ştiinţă şi tehnologie; administraţie şi proceduri publice. Însă în timpul recreaţiilor şi al pauzei de prânz, ceilalţi proaspeţi Doişpeari flecăreau întruna despre prima zi de pregătire. Vorbeau cu toţii în acelaşi timp, întrerupându-se unul pe altul, scuzându-se în grabă pentru întrerupere şi apoi greşind din

nou, din dorinţa febrilă de a-şi povesti noile experienţe.
Jonas asculta. Era cât se poate de conştient de interdicţia de-a vorbi despre pregătire. Dar oricum, ar fi fost imposibil. Nu avea cum să le explice prietenilor lui ce trăise acolo, în Anexă. Cum ai putea descrie o sanie fără să descrii un deal şi zăpada? Şi cum ai putea descrie un deal şi zăpada cuiva care nu avusese niciodată de-a face cu înălţimea, cu vântul sau cu frigul acela uşor şi magic?
Chiar dacă învăţaseră cu toţii, ani în şir, cum să se exprime corect, ce cuvinte ai fi putut folosi ca să transmiţi altcuiva experienţa strălucirii soarelui?
Prin urmare, lui Jonas îi veni uşor să stea la locul lui şi să asculte.
După orele de şcoală, merse din nou cu bicicleta alături de Fiona până la Casa Bătrânilor.
— Te-am căutat ieri, îi spuse ea, ca să mergem împreună. Ţi-am văzut bicicleta acolo şi-am mai aşteptat puţin. Dar s-a făcut târziu, aşa că m-am dus acasă.
— Îmi cer iertare fiindcă te-am făcut s-aştepţi, zise Jonas.
— Îţi accept scuzele, răspunse ea mecanic.
— Am rămas ceva mai mult decât mă aşteptam, îi explică Jonas.
Fiona pedală în tăcere, iar el ştiu că se aştepta să-i spună de ce. Se aştepta să-i vorbească despre prima zi de pregătire. Dar dacă l-ar fi întrebat, ar fi dat dovadă de proastă creştere.
— Ai făcut multe ore de voluntariat pentru Bătrâni, spuse Jonas, schimbând subiectul. Nu prea mai sunt lucruri pe care să nu le ştii.
— A, ba mai am o groază de-nvăţat, replică Fiona. Muncă administrativă, regulile pentru regim şi pedepsele pentru cei neascultători – ştiai că se foloseşte o vergea a disciplinei şi pentru Bătrâni, la fel ca pentru copiii mici? Plus terapie ocupaţională, activităţi de recreere, medicamente şi…
Ajunseră în dreptul clădirii şi frânară amândoi.
— Chiar cred c-o să-mi placă mai mult decât la şcoală, mărturisi Fiona.

— Şi mie, fu de acord Jonas, fixându-şi bicicleta în suportul ei.

Fiona aşteptă o clipă, ca şi cum ar fi vrut, încă o dată să-l audă mai departe. Pe urmă se uită la ceas, îi făcu un semn cu mâna şi se grăbi spre intrare.

Jonas rămase un moment lângă bicicletă, pradă uimirii. Iar i se-ntâmplase: lucrul acela căruia îi spunea acum „a vedea dincolo". De data asta, Fiona fusese cea care se schimbase rapid şi indescriptibil. Se întâmplase când Jonas o urmărise cu privirea în drumul ei spre uşă: fata se schimbase. De fapt, îşi zise Jonas, încercând să recreeze momentul în gând, nu fusese Fiona din cap până-n picioare. Se părea că fusese doar părul ei. Şi doar pentru o fracţiune de secundă.

Jonas căzu pe gânduri. Era limpede că începea să i se-ntâmple tot mai des. La început, mărul, cu câteva săptămâni în urmă. Pe urmă chipurile din Auditoriu, acum două zile. Iar astăzi, părul Fionei.

Încruntându-se, Jonas se îndreptă spre Anexă. O să-l întreb pe Dăruitor, hotărî el.

Bătrânul îşi ridică privirile şi zâmbi când Jonas intră în încăpere. Stătea întotdeauna lângă pat, iar astăzi părea mai energic, cât de cât refăcut şi bucuros că-l vedea pe băiat.

— Bine-ai venit, zise el. Trebuie să-ncepem. Ai întârziat un minut.

— Îmi cer ier… începu Jonas, dar apoi se opri fâstâcindu-se şi aducându-şi aminte că aici nu existau scuze.

Îşi scoase vestonul şi se apropie de pat.

— Am întârziat un minut fiindcă s-a-ntâmplat ceva, explică el. Şi-aş vrea să te-ntreb ceva, dacă nu te superi.

— Poţi să mă-ntrebi orice.

Jonas încercă să-şi facă ordine în gânduri, ca să-i poată da o explicaţie limpede.

— Cred că e ceea ce se numeşte „a vedea dincolo", spuse el.

Dăruitorul dădu din cap.

— Vorbeşte-mi despre ea, zise el.

Jonas îi relată experienţa cu mărul. Pe urmă momentul de pe scenă, când se uitase la public şi văzuse acelaşi fenomen petrecându-se pe chipurile celor din sală.

— Iar acum s-a-ntâmplat din nou, chiar adineauri, cu prietena mea, Fiona. Nu s-a schimbat propriu-zis. Dar ceva din ea s-a schimbat pentru o clipă. Părul i-a arătat altfel, dar nu ca formă, nici ca lungime. Chiar nu-mi dau sea... se întrerupse el, nemulţumit de neputinţa de-a înţelege şi de-a descrie *ce anume* se întâmplase.

În cele din urmă, se mulţumi să adauge:

— S-a schimbat. Nu ştiu cum sau de ce. De-aceea am întârziat un minut, mai spuse el şi-l privi pe Dăruitor cu o expresie întrebătoare.

Spre mirarea lui, bătrânul îi puse o întrebare care păru fără legătură cu faptul că vedea dincolo.

— Când ţi-am dat amintirea ieri – prima, cea cu sania –, te-ai uitat în jur?

Jonas dădu din cap.

— Da, spuse el. Dar a fost greu de văzut ceva din cauza materiei – mă rog, a zăpezii – din aer.

— Te-ai uitat şi la sanie?

Jonas încercă să-şi amintească.

— Nu. Doar am simţit-o sub mine. Am şi visat-o azi-noapte. Dar nu-mi amintesc să fi *văzut* sania în vis. Am simţit-o, atâta tot.

Dăruitorul păru cufundat în gânduri.

— Pe vremea când te observam, înainte să te-alegem, mi-am dat seama că aveai, probabil, calităţile necesare, iar ceea ce-mi spui o confirmă. Mie mi s-a-ntâmplat un pic altfel, îi spuse Dăruitorul. Când eram exact de vârsta ta – pe punctul de-a deveni noul Primitor –, am început să trec prin experienţa asta, deşi a luat o altă formă. În cazul meu, a fost... mă rog, n-o să vorbesc despre ea acum. Încă n-ai înţelege-o. Dar cred că pot ghici cum e la tine. Dă-mi voie să fac un mic test, să-mi confirm presupunerea. Întinde-te.

Jonas se întinse din nou pe pat, cu mâinile pe lângă corp. De data asta, se simţea în largul lui. Închise ochii şi aşteptă atingerea familiară a mâinilor Dăruitorului pe spate.

Dar n-o simţi. În schimb, Dăruitorul îl instrui:

— Cheamă amintirea plimbării cu sania. Doar la *începutul* ei, când eşti în vârful dealului, înainte să porneşti la vale. Iar de data asta uită-te-n jos la sanie.

Jonas fu nedumerit. Deschise ochii.

— Iartă-mă, întrebă el politicos, dar nu trebuie să-mi dai *tu* amintirea?

— Acum e amintirea ta. Eu n-o mai pot trăi în niciun fel. Am renunţat la ea.

— Dar cum pot s-o chem?

— Ţii minte anul trecut sau anul când ai fost Şeptar sau Cinciar, nu?

— Sigur.

— E cam la fel. Fiecare membru al comunităţii are asemenea amintiri vechi de-o generaţie. Dar acum o să poţi să mergi şi mai departe. Dă-ţi silinţa. Concentrează-te.

Jonas închise ochii din nou. Trase adânc aer în piept şi căută sania, dealul şi zăpada în propria conştiinţă.

Iată-le – dădu peste ele fără eforturi. Se afla din nou în lumea aceea a vârtejului de fulgi, în vârful dealului.

Surâse încântat şi scoase aburi pe gură când respiră în aerul rece. Pe urmă, aşa cum fusese instruit, îşi coborî privirea. Îşi văzu mâinile învelite din nou în zăpadă şi ţinând frânghia. Îşi văzu picioarele, pe care şi le mişcă un pic ca să zărească sania de sub ele.

Se uită la sanie uluit. De data asta, nu mai fusese o impresie trecătoare. De data asta, sania avusese – şi avea în continuare, în timp ce Jonas clipi des şi-o fixă din nou cu privirea – aceeaşi însuşire misterioasă pe care-o avusese preţ de-o clipă mărul. Şi părul Fionei. Sania nu se schimba. Pur şi simplu era… orice ar fi fost.

Jonas deschise ochii şi rămase nemişcat pe pat. Dăruitorul îl privea curios.

— Da, spuse Jonas încet. Am văzut chestia aia – la sanie.

— Stai să mai încerc ceva. Ia uită-te-acolo, la bibliotecă. Vezi ultimul rând de cărţi, cele din spatele mesei, de pe raftul de sus?

Jonas le căută din priviri. Le privi ţintă, iar ele se

schimbară. Însă doar pentru o clipă, nu mai mult.

— S-a-ntâmplat, zise Jonas. S-a-ntâmplat şi cu cărţile, dar a dispărut şi-acum.

— Înseamnă că am dreptate, spuse Dăruitorul. Ai început să vezi culoarea roşie.

— Ce anume?

Dăruitorul oftă.

— Cum să-ţi explic? Cândva în perioada amintirilor, totul avea formă şi mărime, cum are şi-acum, dar mai avea o însuşire numită *culoare.* Existau multe culori, iar uneia dintre ele i se spunea roşu. Prietena ta, Fiona, are părul roşu – iese imediat în evidenţă; de altfel, am văzut-o şi cu alte ocazii. Când ai pomenit de părul Fionei, mi-ai dat indiciul care m-a lămurit că probabil începeai să vezi culoarea roşie.

— Şi chipurile oamenilor? Cele pe care le-am văzut la Ceremonie?

Dăruitorul clătină din cap.

— Nu, carnea nu e roşie. Are, ce-i drept, nuanţe de roşu. De fapt, a existat o vreme – o s-o descoperi şi tu în amintirile de mai târziu – când carnea avea mai multe culori. Asta înainte să trecem la Uniform. Astăzi toată carnea e la fel, iar tu ai văzut nuanţele de roşu. Probabil că-n clipa când ai observat cum se colorează chipurile, culoarea n-a fost atât de puternică sau atât de vie ca a mărului sau ca a pletelor prietenei tale. N-am stăpânit niciodată Uniformul la perfecţie, chicoti dintr-odată Dăruitorul. Presupun că geneticienii încă se chinuie să elimine stridenţele. Mai mult ca sigur că părul Fionei îi scoate din minţi.

Jonas ascultă, străduindu-se din răsputeri să înţeleagă.

— Şi sania? întrebă el. A avut acelaşi lucru: culoarea roşie. Dar nu s-a *schimbat*, Dăruitorule. Pur şi simplu aşa a fost.

— Fiindcă e-o amintire de pe vremea când culoarea *exista.*

— Era atât de… ah, aş vrea să avem o limbă mai precisă! Roşul a fost foarte frumos!

Dăruitorul dădu din cap.
— Aşa este.
— Tu-l vezi mereu?
— Le văd pe toate. Toate culorile.
— O să le văd şi eu?
— Sigur. Când o să primeşti amintirile. Ai puterea să vezi dincolo. Iar odată cu culorile o să câştigi înţelepciune. Şi-atâtea altele.
În clipa aceea, pe Jonas nu-l interesa înţelepciunea. Culorile erau cele care-l fascinau.
— De ce nu poate oricine să vadă culorile? De ce-au dispărut?
Dăruitorul ridică din umeri.
— Aşa au ales oamenii noştri, au preferat să treacă la Uniform. Înainte de mine, înainte de cei de dinaintea mea, întorcându-ne mult în timp. Am renunţat la culori când am renunţat la strălucirea soarelui şi-am lichidat diferenţele.
Se gândi preţ de-o clipă, înainte de-a continua:
— Am obţinut controlul asupra multor lucruri. Dar am fost nevoiţi să renunţăm la altele.
— N-ar fi trebuit! se înfierbântă Jonas.
Dăruitorul păru mirat de siguranţa reacţiei lui Jonas. Pe urmă zâmbi ironic.
— Ai ajuns foarte repede la concluzia asta, spuse el. Mie mi-au trebuit mulţi ani. Poate că la tine înţelepciunea o să vină mult mai repede decât la mine.
Se uită la ceasul de perete.
— Acum întinde-te cu faţa-n jos. Avem multe de făcut.
— Dăruitorule, cum au stat lucrurile când ai devenit Primitor? întrebă Jonas, în timp ce-şi reocupa poziţia pe pat. Ai spus că ţi s-a întâmplat şi ţie să vezi dincolo, dar nu în acelaşi fel.
Simţi mâinile celuilalt pe spate.
— Într-o altă zi, spuse blând Dăruitorul. O să-ţi povestesc într-o altă zi. Acum trebuie să lucrăm. Şi m-am gândit la o metodă care să te-ajute să-nţelegi mai bine culorile. Acum închide ochii şi rămâi aşa. O să-ţi dau amintirea unui curcubeu.

CAPITOLUL 13

Zilele şi săptămânile trecură una după alta. Cu ajutorul amintirilor, Jonas învăţă denumirile culorilor; iar acum începu să le vadă pe toate, în viaţa lui obişnuită (deşi ştia că nu mai era obişnuită şi că nici nu avea să mai fie vreodată). Însă ele nu rezistau mult. Uneori se zărea un strop de verde – un petic de gazon îngrijit lângă Piaţa Centrală sau un tufiş de pe malul râului. Portocaliul intens al dovlecilor transportaţi în camioane de pe loturile agricole dincolo de graniţele comunităţii se vedea preţ de-o clipă, în străfulgerarea unei culori aprinse, după care dispărea, iar dovlecii reveneau la nuanţa lor neutră şi neatrăgătoare.

Dăruitorul îi spuse lui Jonas că avea să treacă multă vreme până să poată păstra culorile.

— Dar le vreau! strigă el mânios. Nu-i corect să nu vezi nimic colorat!

— Nu-i corect? repetă Dăruitorul, privindu-l curios pe Jonas. Explică-mi ce vrei să spui.

— Păi…

Jonas trebui să se întrerupă şi să chibzuiască.

— Dacă toate sunt la fel, atunci înseamnă că nu există opţiuni! Vreau să mă trezesc dimineaţa şi să *decid* asupra lucrurilor! Tunică albastră sau roşie?

Îşi coborî privirile spre propria ţinută, spre materialul incolor al hainelor.

— Până la urmă, e totuna.

Pe urmă râse încet.

— Ştiu că n-are mare importanţă ce porţi. Nu contează. Dar…

— Importantă e alegerea, nu? îl întrebă Dăruitorul.

Jonas dădu din cap.

— Frăţiorul meu – începu el, după care se corectă. Nu, n-am spus bine. Nu mi-e frate de-adevăratelea. Oricum, noucopilul ăsta de care se-ngrijeşte familia mea – îl cheamă Gabriel.

— Da, ştiu povestea.

— Ei bine, a ajuns la vârsta la care-nvaţă să facă o mulţime de lucruri. Apucă jucăriile când i le ţinem în faţă – tata spune că-nvaţă să-şi folosească muşchii braţelor. Şi e foarte drăguţ.

Dăruitorul încuviinţă din cap.

— Dar acum, c-am început să văd culorile, cel puţin uneori, mă-ntreb un lucru: dacă i-am ţine-n faţă lucruri care-ar fi roşu aprins sau galben aprins, iar el le-ar alege? Asta-n loc de Uniform.

— S-ar putea să facă alegeri greşite.

— Aha, zise Jonas şi tăcu preţ de un minut. Aha, înţeleg unde baţi. N-ar conta dac-ar fi vorba doar de jucăria unui noucopil. Dar mai târziu ar conta, nu? N-avem curaj să-i lăsăm pe oameni să aleagă singuri.

— Nu e sigur? sugeră Dăruitorul.

— Nu e câtuşi de puţin sigur, răspunse hotărât Jonas. Dar dacă li s-ar da voie să-şi aleagă singuri perechea? Şi să facă alegeri *greşite?* Sau dacă, adăugă el, cât pe-aci să pufnească în râs în faţa unei asemenea absurdităţi, şi-ar alege singuri *slujbele?*

— Înfricoşător, nu? întrebă Dăruitorul.

Jonas chicoti.

— Absolut înfricoşător. Refuz să-mi închipui. Chiar trebuie să-i ferim pe oameni de alegerile greşite.

— E mai sigur.

— Da, aprobă Jonas. Mult mai sigur.

Însă când discuţia se îndreptă spre alte subiecte, Jonas nutri mai departe un sentiment de frustrare pe care nu-l înţelegea.

Îşi dădu seama că, de la o vreme, se supăra adeseori – manifesta o furie iraţională faţă de colegii lui de grupă, faţă de faptul că erau mulţumiţi de vieţile lor, care nu aveau nimic din trepidaţia pe care începuse s-o aibă a lui. Şi era furios şi pe sine, fiindcă nu putea să le schimbe el vieţile.

Dar încercă. Fără să-i ceară voie Dăruitorului, fiindcă se temea – sau ştia – că avea să-l refuze, se strădui să le deschidă mintea prietenilor lui.

— Asher, spuse el într-o dimineaţă, uită-te foarte atent la

florile astea.

Stăteau lângă un lot de muşcate plantate lângă Sala Registrelor Deschise. Jonas îşi puse mâinile pe umerii lui Asher şi se concentră pe roşul petalelor, încercând să-l păstreze cât mai mult cu putinţă şi străduindu-se în acelaşi timp să-i transmită conştiinţa roşului prietenului său.

— Ce s-a-ntâmplat? întrebă Asher stingherit. E ceva-n neregulă?

Se desprinse de sub mâinile lui Jonas. Era o mare grosolănie ca un cetăţean să-l atingă pe un altul din afara propriei unităţi familiale.

— Nu, nimic. Pentru o clipă, mi s-a părut că se ofilesc şi c-ar trebui să anunţăm Echipa de Grădinărit că trebuie stropite mai des, oftă Jonas şi se întoarse cu spatele.

Într-o seară, se înapoie de la pregătire împovărat de noi cunoştinţe. În ziua aceea, Dăruitorul alesese o amintire surprinzătoare, de natură să-l tulbure. Sub atingerea mâinilor lui, Jonas se trezi dintr-odată într-un loc cu totul străin, torid şi bătut de vânturi, sub nemărginirea cerului albastru. Se vedeau smocuri răzleţe de iarbă, precum şi câteva tufe şi două-trei stânci, iar în apropiere Jonas observă o zonă cu vegetaţie mai bogată – nişte copaci scunzi, ale căror coroane largi se profilau pe cer. De asemenea, auzi mai multe zgomote: pocnetul ascuţit al armelor – percepu cuvântul *pistoale* –, iar pe urmă nişte ţipete şi prăvălirea surdă a ceva imens, care căzu smulgând crengile din pomi.

Auzi mai multe voci strigând una la alta. Uitându-se din locul unde rămăsese ascuns, în spatele unor tufe, îşi aminti cele spuse de Dăruitor: că existase o vreme când carnea avusese mai multe culori. Doi dintre bărbaţii aceia aveau pielea de culoare închisă, ceilalţi erau deschişi. Apropiindu-se, Jonas îi văzu cum taie colţii de fildeş ai unui elefant rămas nemişcat pe jos şi apoi îi duc de-acolo, mânjiţi de sânge. Se simţi copleşit de o nouă percepţie a culorii pe care-o ştia sub numele de roşu.

Pe urmă bărbaţii plecară, gonind spre orizont într-un vehicul care scuipa pietricele de sub cauciucurile scrâşnind.

O pietricică îl lovi în frunte şi-i provocă o înţepătură dureroasă. Dar amintirea continuă, deşi Jonas îşi dorise din suflet să se încheie.

După aceea văzu un alt elefant ieşind din locul unde stătuse ascuns printre copaci. Se apropie foarte încet de cadavrul mutilat şi-şi coborî privirile. Cu trompa lui încolăcită, mângâie stârvul uriaş; apoi îşi ridică trompa, rupse dintr-o mişcare câteva crengi pline de frunze şi le aşternu peste cadavrul mătăhălos şi mutilat.

În cele din urmă, îşi lăsă în jos capul masiv, îşi ridică trompa şi scoase un răget în inima pustietăţii. Jonas nu mai auzise niciodată un asemenea sunet. Era un amestec de furie şi durere şi părea să nu se termine niciodată.

Îl auzi şi când deschise ochii, pradă frământărilor pe patul unde-şi primea amintirile. Răgetul continuă să-i spargă urechile cât timp pedală încet până acasă.

— Lily, întrebă el în seara aceea, când sora lui îşi luă obiectul de alinare, elefantul de jucărie, de pe raft, ştiai că elefanţii chiar au existat cândva? Elefanţi vii?

Fata îşi plecă ochii spre obiectul de alinare cam flenduros şi rânji.

— Vezi să nu, zise ea sceptică. Haida-de, Jonas.

Cât timp Tata îi scoase fundele din păr lui Lily şi-o pieptănă, Jonas se duse şi se aşeză lângă ei. Îşi puse câte-o mână pe umărul fiecăruia. Cu toată fiinţa lui, încercă să le dea câte-un crâmpei de amintire – nu urletul chinuit al elefantului, ci *existenţa* concretă a acelei creaturi imense şi dominatoare, precum şi meticulozitatea cu care îşi îngrijise prietenul la sfârşit.

Însă tatăl lui continuă să pieptene părul lung al lui Lily, iar fata, pierzându-şi răbdarea, se răsuci până la urmă sub atingerea fratelui ei.

— Mă *doare,* Jonas, ia-ţi mâna, spuse ea.

— Îmi cer iertare că te-a durut din cauza mea, Lily, îngăimă Jonas, retrăgându-şi mâna.

— Îţi accept scuzele, răspunse Lily indiferentă, mângâind elefănţelul fără viaţă.

— Dăruitorule, întrebă într-o bună zi Jonas, pe când se pregăteau de lucru, tu n-ai consoartă? N-ai voie să faci cerere?

Deşi era scutit de regula împotriva proastei creşteri, îşi dădu seama că pusese o întrebare nepoliticoasă. Însă Dăruitorul îi încurajase toate întrebările, nepărând stingherit sau insultat nici măcar de cele foarte personale.

Acum el râse încet.

— Nu, nu există nicio regulă care să-mi interzică. Şi chiar am avut o consoartă. Ai uitat cât sunt de bătrân, Jonas. Fosta mea consoartă trăieşte acum cu Adulţii fără Copii.

— A, da, aşa e.

Jonas chiar uitase de vârsta înaintată a Dăruitorului. Când adulţii din comunitate îmbătrâneau, vieţile lor luau o altă turnură. Nu mai era nevoie de ei pentru crearea de unităţi familiale. Chiar şi părinţii lui Jonas aveau să plece şi să-şi ducă zilele laolaltă cu Adulţii fără Copii, după ce el şi Lily aveau să crească.

— O să poţi să faci cerere pentru o consoartă, Jonas, dac-o să vrei. Totuşi, te anunţ c-o să fie greu. Condiţiile de viaţă o să trebuiască să fie diferite de cele ale majorităţii unităţilor familiale, întrucât cărţile le sunt interzise cetăţenilor. Tu şi cu mine suntem singurii care au acces la cărţi.

Jonas făcu ochii roată şi se uită la uimitoarea diversitate de cărţi. Acum reuşea, din când în când, să le distingă culorile. Din cauză că-şi petrecuse toate orele cu Dăruitorul stând de vorbă şi preluând amintiri, Jonas încă nu deschisese nicio carte. Dar mai citise câte-un titlu şi-şi dăduse seama că volumele conţineau întreaga cunoaştere adunată în secole şi că într-o bună zi aveau să-i aparţină.

— Şi dac-o să am o consoartă, ba poate şi copii, o să trebuiască s-ascund cărţile de ei?

Dăruitorul încuviinţă din cap.

— Exact. Nici eu n-am avut voie să-mi împart cărţile cu consoarta. Dar mai sunt şi alte greutăţi. Ţii minte regula care spune că noul Primitor n-are voie să vorbească despre pregătire?

Jonas dădu din cap. Bineînţeles că ţinea minte. Se dovedise a fi, de departe, cea mai frustrantă regulă din câte trebuia să respecte.

— Când o să devii Primitorul oficial, după ce-o să terminăm aici, o să primeşti un set de reguli cu totul noi. Sunt cele cărora mă supun şi eu. Şi n-o să te mire că mi se interzice să vorbesc despre munca mea cu toată lumea, în afară de noul Primitor. Adică tu, fireşte. Prin urmare, o să existe o parte a vieţii tale pe care nu o s-o poţi împărtăşi familiei. O să fie greu, Jonas. Şi mie mi-a fost. Înţelegi că viaţa mea *asta* e, nu? Doar amintirile?

Jonas mai dădu o dată din cap, dar se nedumeri. Oare viaţa nu consta în lucrurile pe care le făceai în fiecare zi? Nu prea mai exista altceva.

— Am văzut că faci plimbări, spuse el.

Dăruitorul oftă.

— Mă plimb. Mănânc la ora mesei. Iar când sunt chemat de cei din Comisia de Vârstnici, mă înfăţişez în faţa lor, ca să le dau sfaturi.

— Şi-i sfătuieşti des?

Jonas se sperie un pic la gândul că într-o bună zi avea să le dea sfaturi legiuitorilor.

Însă Dăruitorul răspunse negativ.

— Nici vorbă. Doar când au de-a face cu un lucru cu care nu s-au mai întâlnit niciodată. În cazul ăsta, îmi cer să mă folosesc de amintiri şi să-i sfătuiesc. Dar asta se-ntâmplă foarte rar. Uneori îmi doresc să apeleze mai des la înţelepciunea mea; aş putea să le spun o mulţime de lucruri – lucruri pe care-aş vrea să le schimbe. Numai că ei nu-şi doresc schimbarea. Viaţa aici e extrem de ordonată şi de previzibilă, fără bătăi de cap. Asta au ales.

— Păi nu ştiu de ce mai *au nevoie* de-un Primitor, dacă nu apelează deloc la el, comentă Jonas.

— Au nevoie de mine. Şi de tine, spuse Dăruitorul, însă fără să explice. Li s-a adus aminte acum zece ani.

— Ce s-a-ntâmplat acum zece ani? întrebă Jonas. A, ştiu. Ai încercat să pregăteşti un urmaş şi-ai dat greş. De ce? Şi de ce şi-au amintit?

Dăruitorul zâmbi mohorât.

— Când noua Primitoare a dat greş, amintirile pe care le primise au fost puse pe liber. Nu s-au întors la mine. S-au dus…

Se opri şi păru a se strădui să priceapă conceptul.

— Nu mai ştiu exact. S-au dus în locul unde existau amintiri, înainte să fie creaţi Primitorii. Undeva *acolo…* zise el şi făcu un gest vag cu mâna. Iar pe urmă oamenii au avut acces la ele. Se pare că aşa stăteau lucrurile cândva. Toată lumea avea acces la amintiri. Era haos, continuă Dăruitorul. Iar oamenii chiar au suferit o vreme. Până la urmă haosul s-a potolit, pe măsură ce-au fost asimilate amintirile. Dar asta i-a făcut să-şi dea seama ce mare nevoie aveau de-un Primitor care să strângă-n el toată suferinţa. Şi cunoaşterea.

— Numai că trebuie să suferi aşa mereu, observă Jonas.

Dăruitorul dădu din cap.

— O s-o faci şi tu. E viaţa mea. Dar o să fie-a ta.

Jonas se gândi la asta şi încercă să-şi imagineze cum avea să fie pentru el.

— Alături de mers, mâncat şi – se uită în jur, la pereţii acoperiţi de cărţi – citit? Atât?

Dăruitorul clătină din cap.

— Astea sunt pur şi simplu lucrurile pe care le fac. Aici este *viaţa* mea.

— În camera asta?

Dăruitorul clătină încă o dată din cap. Îşi duse mâinile spre propriul chip şi spre piept.

— Nu. Aici, în fiinţa mea. Unde sunt amintirile.

— Cei care ne-au predat ştiinţă şi tehnologie ne-au explicat cum funcţionează creierul, se însufleţi Jonas. E plin de impulsuri electrice. E ca un computer. Dacă stimulezi o parte-a creierului cu un electrod, se…

Se opri din vorbit. Observă o expresie ciudată pe figura Dăruitorului.

— Ei nu ştiu nimic, spuse acesta cu amărăciune.

Jonas fu şocat. Încă din prima zi petrecută în Anexă, nesocotiseră amândoi regulile împotriva proastei creşteri,

iar acum lucrul acesta nu-l stingheri deloc pe Jonas. Însă ce se întâmpla de data asta era diferit şi depăşea cu mult proasta creştere. Dacă auzise cineva?

Se uită repede la microfonul din perete, îngrozit la gândul că-i asculta cineva din Comisie, cum era posibil în orice clipă. Dar, ca de fiecare dată în timpul întrevederilor dintre cei doi, comutatorul fusese fixat în poziţia ÎNCHIS.

— Nimic? şopti Jonas neliniştit. Dar învăţătorii mei…

Dăruitorul făcu un semn cu mâna, ca şi cum ar fi îndepărtat o scamă.

— A, învăţătorii tăi sunt bine pregătiţi. Ştiu datele ştiinţifice. *Fiecare* dintre ei e stăpân pe meserie. Atâta doar că… fără amintiri, nimic n-are sens. Iar povara asta mi-au încredinţat-o mie. Şi Primitorului de dinaintea mea. Şi celui de dinaintea lui.

— Şi tot aşa, întorcându-ne mult în timp, spuse Jonas, familiarizat cu formula rostită de fiecare dată.

Dăruitorul zâmbi, deşi surâsul lui avu o asprime ciudată.

— Întocmai. Iar următorul o să fii tu. O mare onoare.

— Da, domnule. Mi-au spus-o la Ceremonie. Cea mai mare onoare.

În unele după-amiezi, Dăruitorul îl trimitea acasă fără să-l ţină la pregătire. În zilele când, după ce ajungea, îl găsea pe Dăruitor aplecat în faţă, legănându-şi încet corpul înainte şi înapoi şi alb la faţă, Jonas ştia că avea să fie expediat la ai lui.

— Du-te, îi spunea încordat Dăruitorul. Astăzi am dureri. Vino mâine.

În zilele acelea, îngrijorat şi dezamăgit, Jonas mergea singur pe malul râului. Pe poteci nu se vedeau oameni, poate doar câte-un lucrător de la Livrări sau de la Spaţii Verzi ici şi colo. Copiii mici erau toţi la Centrul de Îngrijire a Copilului după orele de şcoală, iar cei mai mari fie îşi efectuau orele de voluntariat, fie erau la pregătire.

Îşi verifică de unul singur memoria care începea să i se dezvolte. Privi peisajul pentru verdele fugar despre care ştia că se găsea în tufe; când i se ivea licărindu-i în

conştiinţă, se concentra asupra lui, păstrându-l acolo, închizându-l la culoare şi păstrându-l în câmpul vizual cât mai mult cu putinţă, până când îl durea capul şi lăsa culoarea să se risipească.

Fixă cu privirea cerul neutru şi incolor, extrăgând albastrul din el, şi îşi aminti de strălucirea soarelui până când, într-un târziu, preţ de-o clipă, avu senzaţia de cald.

Rămase la piciorul podului care se arcuia peste râu şi pe care cetăţenii aveau voie să treacă doar cu treburi oficiale. Jonas îl străbătuse cu ocazia deplasărilor cu şcoala, vizitând comunităţile învecinate, şi ştia că pământul de dincolo de pod era cam la fel – plat, îngrijit, cu terenuri agricole. Celelalte comunităţi pe care le văzuse în timpul vizitelor erau în general la fel ca a lui, singurele diferenţe găsindu-se în stilul în care fuseseră construite locuinţele şi în orarele de la şcoală.

Jonas se întreba ce se găsea la mare distanţă, unde nu fusese niciodată. Pământul nu se *termina* dincolo de comunităţile din apropiere. Oare Altundeva existau *dealuri?* Semănau regiunile întinse şi răvăşite de vânt cu locul pe care-l văzuse în memorie, locul unde murise elefantul?

— Dăruitorule, îl întrebă Jonas pe bătrân într-o după-amiază, după ce cu o zi în urmă fusese trimis acasă, din ce cauză ai dureri?

Cum Dăruitorul tăcu, Jonas continuă.

— Vârstnica-Şefă mi-a spus la început că primirea de amintiri provoacă dureri cumplite. Iar tu mi-ai povestit că felul cum a dat greş ultimul nou Primitor a pricinuit amintiri dureroase pentru comunitate. Dar eu n-am suferit, Dăruitorule. Deloc, zise Jonas şi zâmbi. A, ţin minte arsura de la soare pe care mi-ai dat-o în prima zi. Dar n-a fost chiar cumplit. Ce anume te face să suferi atât de mult? Dacă mi-ai încredinţa şi mie o parte, poate că te-ai chinui mai puţin.

Dăruitorul încuviinţă din cap.

— Întinde-te, spuse el. Probabil c-a venit vremea. Nu pot să te ocrotesc la nesfârşit. Până la urmă, o să trebuiască să

iei totul pe umerii tăi. Stai să mă gândesc, continuă el, după ce Jonas se aşeză pe pat, aşteptând cu o uşoară teamă. În regulă, m-am hotărât, mai zise el după câteva clipe. O să-ncepem cu ceva cunoscut. Hai să ne mai ducem o dată pe deal cu sania.

Şi îşi puse mâinile pe umerii lui Jonas.

CAPITOLUL 14

Şi amintirea aceasta se dovedi cam la fel, deşi dealul păru să fie altul, mai pieptiş, iar zăpada nu căzuse atât de abundent ca data trecută.

Pe lângă asta, era mai frig, îşi dădu seama Jonas. Observă, pe când aştepta stând în fund în vârful dealului, că zăpada de sub sanie nu era groasă şi moale, cum fusese înainte, ci tare şi acoperită cu o gheaţă albăstrie.

Sania înaintă, iar Jonas surâse încântat, aşteptând cu nerăbdare coborârea vijelioasă prin aerul care-l înviora.

Însă de data asta tălpicile nu se mişcară uşor pe întinderea îngheţată, cum făcuseră pe dealul celălalt, acoperit de zăpadă. În schimb, alunecară într-o parte, iar sania prinse viteză. Jonas trase de frânghie, încercând să cârmească, dar unghiul abrupt şi viteza îl făcură să piardă controlul saniei, aşa că nu se mai bucură de sentimentul de libertate, ci se trezi, îngrozit, la mila vitezei tot mai mari cu care sania o luase la vale pe gheaţă.

Derapând şi răsucindu-se, sania lovi o denivelare a dealului, iar Jonas scăpă frânghia din mâini şi se trezi aruncat violent în aer. Căzu prinzându-şi piciorul sub el şi auzi pârâitul osului. Faţa i se frecă de marginile neregulate de gheaţă, iar în cele din urmă, când se opri, încremeni pradă şocului, nesimţind la început nimic altceva decât frică.

Apoi îl inundă primul val de durere. I se tăie răsuflarea. Avu senzaţia că în picior i se înfipsese o toporişcă şi că acesta-i sfâşia fiecare nerv cu o lamă încinsă. Pradă chinului, percepu cuvântul „foc“ şi simţi flăcările care-i lingeau carnea şi osul rupt. Încercă să se mişte, dar nu izbuti. Îl duru mai rău.

Scoase un urlet. Nu primi răspuns.

Plângând cu suspine, întoarse capul şi vomită pe zăpada îngheţată. Sângele i se prelinse de pe faţă în vomă.

— Nuuuuu! strigă el, iar sunetul dispăru în peisajul pustiu, în vânt.

Pe urmă, dintr-odată, se trezi înapoi în Anexă, zvârcolindu-se pe pat. Avea chipul scăldat de lacrimi.

În stare să se mişte acum, îşi legănă corpul înainte şi înapoi, inspirând adânc, ca să se descotorosească de durerea memorată.

Se ridică în capul oaselor şi se uită la propriul picior, aşa cum stătea întins teafăr pe pat. Junghiul atroce dispăruse. Însă piciorul continua să-l doară rău, iar faţa parcă-i era o mască de carne vie.

— Pot să iau un calmant, te rog? imploră el.

Calmantele erau disponibile mereu, în viaţa de zi cu zi, pentru vânătăi şi tăieturi, pentru un deget zdrobit, o durere de stomac, un genunchi julit sau o căzătură de pe bicicletă. Exista întotdeauna o pastilă, un unguent anesteziant sau, în cazurile grave, o injecţie care alunga durerea complet şi instantaneu.

Însă Dăruitorul spuse „nu“ şi se uită în altă parte.

Şchiopătând, Jonas se duse pe jos acasă în seara aceea, împingându-şi bicicleta. Durerea provocată de arsura solară fusese mult mai mică, prin comparaţie, şi nu-l ţinuse mult. Aceasta, în schimb, nu se dădea dusă.

Nu era insuportabilă, cum fusese durerea de pe deal. Jonas încercă să fie curajos. Îşi aduse aminte că Vârstnica-Şefă chiar îi lăudase curajul.

— S-a-ntâmplat ceva, Jonas? îl întrebă tatăl lui la masa de seară. Eşti foarte tăcut în seara asta. Nu te simţi bine? Vrei un medicament?

Însă Jonas îşi aminti regulile. Nu avea voie să ia medicamente pentru nimic din ce era legat de pregătire.

Şi nu avea voie să vorbească despre pregătire. La momentul de împărtăşire a sentimentelor, se mulţumi să spună că era obosit şi că orele de la şcoală fuseseră neobişnuit de solicitante în ziua aceea.

Se duse devreme în dormitor, iar din spatele uşii închise îşi auzi părinţii şi sora râzând în timp ce-i făceau baia de seară lui Gabriel.

N-au cunoscut durerea, îşi zise el. Conştiinţa acestui fapt îl făcu să se simtă cumplit de singur şi îşi frecă piciorul

care-i pulsa. În cele din urmă adormi. Şi nu visă altceva decât chinul şi izolarea de pe dealul uitat de lume.

Pregătirea continua zi de zi şi cuprindea întotdeauna şi durerea. Chinul piciorului fracturat începea să pară un simplu disconfort pe când Dăruitorul îl conducea cu hotărâre pe Jonas, încetul cu încetul, în suferinţa profundă şi teribilă a trecutului. De fiecare dată, în bunătatea lui, Dăruitorul încheia după-amiaza cu o amintire plăcută şi plină de culoare: o velă suplă pe un lac albastru-verzui, o pajişte plină de flori sălbatice galbene, un asfinţit portocaliu dincolo de munţi.

Însă nu era de-ajuns ca să potolească durerea pe care Jonas începea, de-abia acum, s-o cunoască.

— *De ce?* îl întrebă el pe Dăruitor după ce i se încredinţă o amintire chinuitoare, în care era neglijat şi nehrănit.

Foamea îi provocase junghiuri sfâşietoare în pereţii întinşi ai stomacului gol. Jonas stătea întins pe pat, îndurând durerea.

— De ce trebuie ca tu şi cu mine să păstrăm amintirile-astea?

— Ne dau înţelepciune, răspunse Dăruitorul. Fără înţelepciune, n-aş putea să-mi îndeplinesc menirea de sfetnic al Comisiei de Vârstnici când membrii ei fac apel la mine.

— Dar ce înţelepciune obţii din foame? gemu Jonas.

Stomacul îl durea mai departe, cu toate că amintirea se încheiase.

— Cu câţiva ani în urmă, îi zise Dăruitorul, înainte să te naşti, o mulţime de cetăţeni au trimis o petiţie Comisiei de Vârstnici. Cetăţenii cereau o rată a natalităţii mai mare. Voiau ca fiecare Născătoare să aibă patru naşteri în loc de trei, în aşa fel încât populaţia să sporească şi să existe mai mulţi Muncitori.

Jonas dădu din cap în timp ce asculta.

— Da, e logic.

— Ideea era că anumite unităţi familiale puteau să primească încă un copil.

Jonas repetă gestul din cap.

— A putut şi-a mea, arătă el. Anul ăsta l-am primit pe Gabriel, şi e frumos să ai un al treilea copil.

— Comisia de Vârstnici mi-a cerut sfatul, zise Dăruitorul. Şi lor li s-a părut logic, dar era o idee nouă, aşa c-au făcut apel la înţelepciunea mea.

— Şi ţi-ai folosit amintirile?

Dăruitorul spuse „da".

— Iar cea mai puternică amintire care mi-a venit a fost foamea. A venit de foarte departe, de-acum multe generaţii. M-am întors în timp cu câteva *secole.* Populaţia crescuse atât de mult, încât foamea era pretutindeni. Inaniţie şi foamete crâncenă. Iar după ele s-a pornit războiul.

Războiul? Era un concept pe care Jonas nu-l cunoştea. Însă foametea îi devenise familiară. Fără să-şi dea seama, îşi frecă burta, amintindu-şi durerea nevoilor nesatisfăcute.

— Şi ce-ai făcut, le-ai descris-o?

— Nu vor s-audă de durere. Caută sfaturi, atâta tot. Aşa că pur şi simplu i-am sfătuit să nu provoace o creştere a populaţiei.

— Dar ai zis că asta a fost înainte să mă nasc eu. Iar Vârstnicii nu te mai caută aproape deloc. Doar când – cum ai zis? Când au de-a face cu o problemă cu care nu s-au mai întâlnit niciodată. Când s-a-ntâmplat asta ultima oară?

— Ţii minte ziua când a zburat un avion pe deasupra comunităţii?

— Da. M-am speriat.

— Şi ei la fel. S-au pregătit să-l doboare. Dar au venit să-i sfătuiesc. Şi i-am îndemnat să aştepte.

— Dar de unde-ai ştiut? Cum ţi-ai dat seama că pilotul se rătăcise?

— Nu mi-am dat seama. Mi-am folosit înţelepciunea din amintiri. Ştiam că în trecut existaseră perioade – perioade cumplite – când oamenii se grăbiseră să-i distrugă pe alţii, de teamă, iar asta le provocase propria distrugere.

Jonas îşi dădu seama de un lucru.

— Asta-nseamnă, spuse el încet, că ai amintiri ale

distrugerii. Şi eşti nevoit să mi le dai mie, fiindcă trebuie să primesc şi eu înţelepciune.

Dăruitorul dădu din cap.

— Dar o să doară, spuse Jonas.

Nu era o întrebare.

— O să doară cumplit, confirmă Dăruitorul.

— Dar de ce nu poate *toată lumea* să aibă amintiri? Cred c-ar părea mai uşor dacă amintirile ar fi împărtăşite. Tu şi cu mine n-ar trebui să-ndurăm atât dac-ar avea fiecare partea lui.

Dăruitorul oftă.

— Ai dreptate, spuse el. Dar atunci toată lumea ar fi împovărată şi-ar avea dureri. Oamenii nu vor aşa ceva. Tocmai ăsta e motivul pentru care Primitorul e atât de important pentru ei şi atât de preţuit. M-au ales – şi pe tine – ca să nu mai aibă grija poverii de pe umeri.

— Când au hotărât treaba asta? întrebă Jonas înfuriat. N-a fost corect. Hai s-o schimbăm!

— Şi cum propui s-o facem? Mie, unuia, nu mi-a venit în minte nicio soluţie şi cică toată înţelepciunea e la mine.

— Dar acum suntem doi, se însufleţi Jonas. Putem să ne gândim la ceva *împreună!*

Dăruitorul îl privi cu un zâmbet crispat.

— De ce nu putem să cerem pur şi simplu schimbarea regulilor? sugeră Jonas.

Dăruitorul râse, iar pe urmă chicoti şi Jonas, chiar dac-o făcu fără tragere de inimă.

— Hotărârea a fost luată cu mult înainte de vremea mea sau a ta, spuse Dăruitorul. Şi înaintea Primitorului de dinainte, şi…

Se întrerupse şi aşteptă.

— Şi tot aşa, întorcându-ne mult în timp, repetă Jonas formula familiară.

Uneori i se păruse o vorbă amuzantă. Alteori i se păruse plină de tâlc şi importantă.

Acum suna ameninţător. Şi însemna, îşi dădu el seama, că nu se mai putea schimba nimic.

Gabriel, noucopilul, se făcea mare şi trecea cu bine testele de maturitate pe care i le dădeau Crescătorii în fiecare lună; acum putea să rămână singur, să se întindă şi să apuce jucării mici, şi avea şase dinţi. Peste zi, anunţase Tata, era vesel şi părea să aibă o inteligenţă normală. Dar se agita în continuare în timpul nopţii, scâncind adeseori şi având nevoie frecvent de atenţie.

— După atâtea şi-atâtea ore suplimentare pe care le-am petrecut cu el, sper că n-o să-l pună pe liber, spuse Tata într-o seară, după ce Gabriel fusese îmbăiat şi lăsat o vreme să-şi strângă placid în braţe hipopotamul de jucărie în pătuţul care luase locul coşului.

— Poate c-ar fi mai bine, sugeră Mama. Ştiu că nu te deranjează să te trezeşti noaptea pentru el. Dar îmi vine teribil de greu să mă obişnuiesc cu nesomnul.

— Dacă-l pun pe liber pe Gabriel, putem să primim alt noucopil ca musafir? întrebă Lily.

Îngenunchease lângă pătuţ şi se strâmba la micuţul care-i răspundea zâmbind.

Mama lui Jonas dădu ochii peste cap, exasperată.

— Nu, spuse Tata cu un zâmbet, ciufulind-o pe Lily. Oricum, se-ntâmplă foarte rar ca un noucopil să aibă un statut atât de nesigur cum are Gabriel. Probabil c-o să treacă foarte mult pân-o să mai avem o asemenea situaţie. Şi în orice caz, adăugă el cu un oftat, o să mai treacă destul timp pân-o să ia o hotărâre. Acum ne pregătim cu toţii de o punere pe liber pe care probabil c-o să trebuiască s-o efectuăm foarte curând. Avem o Născătoare care-o să nască gemeni luna viitoare.

— Vai de mine, zise Mama, clătinând din cap. Dac-o să fie identici, sper că n-o să fii tu cel care…

— Ba o să fiu. Urmez pe listă. O să trebuiască să aleg care dintre ei o să fie crescut şi care-o să fie pus pe liber. Totuşi, de obicei nu e foarte greu. Contează foarte mult greutatea la naştere. Îl punem pe liber pe cel care cântăreşte mai puţin.

Ascultând, Jonas se gândi dintr-odată la pod şi la felul cum, stând acolo, se întrebase ce anume se găsea

Altundeva. Oare era cineva acolo care să-l aştepte pe micul geamăn pus pe liber? Cât despre acesta din urmă, avea să crească Altundeva fără să afle vreodată că în comunitatea asta trăia o fiinţă care arăta exact la fel ca el?

Pentru o clipă, Jonas simţi un grăunte de speranţă despre care îşi dădu seama imediat că era prostească. Spera ca persoana însărcinată cu aşteptarea noucopilului să fie Larissa. Bătrâna căreia îi făcuse baie. Îşi aminti ochii ei scânteietori, vocea ei blândă, chicotitul ei moale. Fiona îi spusese recent că Larissa fusese pusă pe liber în cadrul unei ceremonii minunate.

Însă Jonas ştia că Bătrânilor nu li se dădeau copii ca să-i crească. Viaţa de Altundeva a Larissei avea să fie tihnită şi senină, aşa cum le stătea bine Bătrânilor; femeia nu avea să accepte răspunderea de-a creşte un noucopil care trebuia hrănit şi îngrijit, şi care mai mult ca sigur că avea să plângă noaptea.

— Mamă? Tată? întrebă Jonas, căruia îi venise pe nepusă masă o idee. Ce-ar fi ca-n noaptea asta să punem pătuţul lui Gabriel la mine-n cameră? Ştiu cum să-l hrănesc şi să am grijă de el, iar tu şi Tata aţi putea să dormiţi.

Tata păru sceptic.

— Ai un somn foarte-adânc, Jonas. Dacă-ncepe să se-agite şi nu te trezeşti?

Cea care răspunse fu Lily.

— Dacă n-are nimeni grijă de Gabriel, plânge foarte tare, arătă ea. Şi ne trezeşte pe *toţi,* în caz că Jonas doarme şi n-aude nimic.

Tata râse.

— Ai dreptate, Lily-billy. În regulă, Jonas, hai să facem o-ncercare în noaptea asta. Îmi iau liber la noapte şi-o lăsăm pe Mama să doarmă cum trebuie.

Gabriel dormi liniştit în cea mai mare parte a nopţii. În patul lui, Jonas rămase treaz o vreme; din când în când, se ridica într-un cot şi se uita la pătuţ. Noucopilul stătea culcat pe burtă, cu braţele moi pe lângă cap, cu ochii închişi, cu răsuflarea regulată şi calmă. În cele din urmă, adormi şi

Jonas.

Pe urmă, în timp ce se apropia toiul nopţii, zgomotul agitaţiei lui Gabe îl trezi pe Jonas. Noucopilul se răsucea sub pătură, agitându-şi braţele şi începând să scâncească.

Jonas se ridică şi se apropie de el. Îl bătu uşor pe spate pe Gabe. Uneori era de-ajuns ca să-l facă să adoarmă la loc. Însă de data asta continuă să se-agite din cale-afară sub mâinile lui Jonas.

Bătându-l mai departe pe spate cu mişcări ritmice, acesta începu să-şi aducă aminte de vela minunată pe care i-o făcuse cadou Dăruitorul nu demult: o zi senină, cu vânticel, pe un lac limpede cu apă turcoaz, iar deasupra lui, pânza albă a ambarcaţiunii umflându-se, pe când Jonas mergea cu vântul răcoros din spate.

Nu deveni conştient că dăduse mai departe amintirea, însă pricepu dintr-odată că aceasta se estompa şi că i se strecura printre mâini, insinuându-se în fiinţa noucopilului. Gabriel se potoli. Uimit, Jonas recuperă, cu un efort de voinţă, resturile amintirii. Îşi luă mâna de pe spatele micuţului şi rămase în picioare tăcut lângă pătuţ.

Încercă să mobilizeze încă o dată, doar pentru el, amintirea pânzei. Era tot acolo, însă cerul era mai puţin albastru, mişcarea blândă a pânzei încetinise, iar apa lacului era mai tulbure şi mai închisă la culoare. Jonas păstră o vreme amintirea, potolindu-şi propria agitaţie ca urmare a celor întâmplate, după care-i dădu drumul şi se întoarse la el în pat.

Înainte să se crape de ziuă, noucopilul se mai trezi o dată şi începu să ţipe. Jonas se duse iarăşi la el. De data asta îşi aşeză, cu bună ştiinţă şi cu hotărâre, mâinile pe spatele lui Gabriel şi-i pasă restul zilei aceleia calme de pe lac. Gabriel adormi din nou.

Însă acum Jonas rămase treaz şi căzu pe gânduri. Mai avea doar un firicel de amintire şi simţi o mică lipsă acolo unde o avusese întreagă. Putea să-i ceară o altă pânză Dăruitorului, o ştia. Poate că o pânză pe ocean, data viitoare, fiindcă acum Jonas avea amintirea oceanului şi ştia ce era; ştia, de asemenea, că acolo existau bărci cu pânze,

în amintiri care urmau să fie dobândite.

Se întrebă totuşi dacă era cazul să-i mărturisească Dăruitorului că dăduse mai departe o amintire. Încă nu întrunea condiţiile de-a fi Dăruitor; şi nici Gabriel nu fusese ales să devină Primitor.

Faptul că avea această putere îl înfricoşa. Se hotărî să nu sufle o vorbă.

CAPITOLUL 15

Jonas intră în Anexă şi-şi dădu seama imediat că era una dintre zilele când avea să fie trimis acasă. Dăruitorul stătea ţeapăn pe scaun, cu faţa în mâini.

— O să vin mâine, domnule, zise el repede, după care adăugă şovăind: Dacă nu cumva pot să fac ceva ca să te-ajut.

Dăruitorul îşi ridică privirea spre el, cu chipul schimonosit de suferinţă.

— Te rog, ia o parte din durere, gemu el.

Jonas îl ajută să se mute pe scaunul de lângă pat. Pe urmă îşi scoase repede vestonul şi se întinse cu faţa-n jos.

— Pune-ţi mâinile pe mine, îl călăuzi el, dându-şi seama că era posibil ca, din cauza chinurilor mari, Dăruitorului să trebuiască să i se-aducă aminte ce să facă.

Îi simţi mâinile pe spate, iar durerea veni cu ele şi prin ele. Jonas strânse din dinţi şi pătrunse în amintirea care-l tortura pe Dăruitor.

Se găsea într-un loc pestriţ, zgomotos şi urât mirositor. Era dimineaţa devreme, la lumina zilei, iar în aer se ridicase un fum galben şi cafeniu, care rămăsese deasupra pământului. Peste tot în jurul lui Jonas, pe întreaga întindere care părea să fie un câmp, zăceau bărbaţi care scoteau gemete. Un cal cu privirea rătăcită şi cu zăbala atârnându-i ruptă galopa nebuneşte printre pâlcurile de bărbaţi, scuturându-şi capul şi nechezând speriat. În cele din urmă se poticni, apoi căzu şi nu se mai ridică.

Jonas auzi o voce lângă el.

— Apă, şopti răguşit vocea ieşită dintre nişte buze arse.

Jonas întoarse capul într-acolo şi se uită la ochii pe jumătate închişi ai unui băiat care nu părea mult mai mare decât el. Chipul băiatului şi părul lui blond erau murdare de noroi. Băiatul era prăvălit pe jos, iar uniforma i se umezise de sângele roşu şi proaspăt.

Culorile măcelului erau grotesc de vii: umezeala stacojie de pe postavul aspru şi prăfuit al uniformei, precum şi firele

de iarbă smulse şi uluitor de verzi din părul galben al băiatului.

Băiatul se holba la Jonas.

— Apă, imploră el din nou.

Când vorbi, sângele îi ţâşni încă o dată din gură pe postavul grosolan al pieptului şi-al mânecii.

Lui Jonas îi înţepeni braţul de durere şi văzu prin mâneca ruptă a propriului veston ceva asemănător cărnii ferfeniţite şi aşchiilor de os. Îşi încercă şi celălalt braţ şi văzu că se mişcă. Încet, duse mâna la piept, simţi recipientul metalic de-acolo şi-i scoase capacul, oprindu-şi apoi mâna din mişcarea ei scurtă şi aşteptând să i se domolească durerea. Într-un târziu, după ce deschise recipientul, întinse încet braţul pe deasupra pământului muiat de sânge, centimetru cu centimetru, şi apropie recipientul de buzele băiatului. Apa se prelinse în gura imploratoare şi pe bărbia murdară.

Băiatul suspină. Îşi lăsă capul pe spate, cu maxilarul de jos căscându-i-se de parcă ar fi fost luat prin surprindere de ceva. Ochii i se goliră încet de expresie. Băiatul tăcu pentru totdeauna.

Însă hărmălaia continua în jur: urletele răniţilor, ale celor care cereau apă, îşi chemau mamele sau voiau să moară. Caii întinşi pe jos nechezau ascuţit, îşi ridicau capetele şi împungeau la nimereală cerul cu copitele.

Din depărtare, Jonas auzi bubuitul tunurilor. Copleşit de durere, rămase în duhoarea năprasnică ore în şir, ascultând cum mureau bărbaţii şi animalele, şi învăţă ce era acela război.

În cele din urmă, când îşi dădu seama că nu mai putea să suporte şi că avea să întâmpine el însuşi moartea cu uşurare, deschise ochii şi se trezi încă o dată pe pat.

Dăruitorul se uită în altă parte, ca şi cum n-ar fi suportat să vadă ce-i făcuse.

— Iartă-mă, spuse el.

CAPITOLUL 16

Jonas nu voia să se întoarcă. Nu voia amintirile, nu voia preţuirea, nu voia înţelepciunea, nu voia durerea. Voia să-şi recapete copilăria, genunchii zdreliţi şi jocurile cu mingea. Rămânea singur în locuinţă, uitându-se pe geam, privindu-i pe copiii care se jucau şi pe cetăţenii care se întorceau acasă cu bicicleta după nişte zile obişnuite la muncă, ducând nişte vieţi banale şi fără chinuri, fiindcă el, Jonas, fusese ales, ca şi alţii înaintea lui, să le ducă povara.

Dar nu putea să aleagă. Aşa că se întorcea în fiecare zi la Anexă.

Dăruitorul îl trată cu blândeţe multe zile după cumplita amintire a războiului pe care i-o împărtăşise.

— Există şi-o mulţime de amintiri frumoase, îi reaminti el.

Aşa era. Jonas avusese deja ocazia să trăiască nenumărate clipe de fericire, să se bucure de lucruri de care nu ştiuse până atunci.

Văzuse o petrecere cu ocazia unei zile de naştere, cu un singur copil sărbătorit de ziua lui, aşa că acum înţelegea bucuria de-a fi un individ – aparte, unic şi mândru.

Vizitase muzee şi văzuse tablouri pline de toate culorile pe care acum era capabil să le identifice şi să le numească.

Într-o amintire de fericire absolută, mersese călare pe un bidiviu lucios de culoarea cafelei, pe un câmp care mirosea a iarbă jilavă, iar apoi descălecase lângă un pârâiaş din care şi el, şi calul băuseră apă rece şi limpede. Acum înţelesese ce era cu animalele; iar în clipa când calul se întorsese de la pârâu şi-şi împinsese afectuos capul în umărul lui, îşi dăduse seama de legăturile dintre animal şi om.

Se plimbase prin păduri, iar seara se aşezase lângă foc. Deşi prin intermediul amintirilor aflase despre durerea pierderii şi a singurătăţii, acum învăţase despre însingurare şi despre posibila ei bucurie.

— Care e preferata ta? îl întrebă Jonas pe Dăruitor. Nu trebuie să renunţi la ea chiar acum, adăugă el repede.

Vorbeşte-mi despre ea, atâta tot, ca s-o pot aştepta cu nerăbdare, fiindcă o să fie de datoria mea s-o primesc după ce-o să-ţi termini treaba.

Dăruitorul zâmbi.

— Întinde-te, spuse el. Mă bucur să ţi-o încredinţez.

Jonas încercă bucuria amintirii de îndată ce începu. Uneori avea nevoie de timp ca să se orienteze, să-şi găsească locul. Însă de data asta se adaptă imediat şi simţi fericirea care inunda amintirea.

Se afla într-o încăpere plină de oameni, era cald, iar focul ardea în cămin. Pe fereastră văzu că afară era întuneric şi ningea. Observă mai multe beculeţe colorate – roşii, galbene şi verzi –, sclipind într-un pom care, în mod ciudat, se găsea în cameră. Pe o masă, mai multe lumânări aprinse stăteau într-un suport auriu lustruit şi împrăştiau o lumină blândă, tremurătoare. Mirosi câteva lucruri puse la cuptor şi auzi un râs moale. Un câine cu blană aurie dormea pe jos.

Pe podea se găseau mai multe pachete ambalate în hârtie colorată şi legate cu nişte funde lucioase. Cum se uita Jonas, un copil mic începu să ridice pachetele şi să le împartă în stânga şi-n dreapta prin cameră – altor copii, unor adulţi care erau evident părinţi şi unei perechi mai vârstnice, un bărbat şi-o femeie, care stăteau împreună pe o canapea şi zâmbeau.

Cât timp Jonas îi privi, oamenii începură unul câte unul să dezlege fundele pachetelor, să desfacă hârtia colorată, să deschidă cutiile şi să dea la iveală jucării, haine şi cărţi. Se auziră exclamaţii de încântare. Oamenii se îmbrăţişară între ei. Copilul mic se duse şi se aşeză în poala bătrânei care-l legănă şi-şi lipi obrazul de al lui.

Jonas deschise ochii şi rămase mulţumit pe pat, bucurându-se încă puţin de amintirea caldă şi mângâietoare. Totul fusese acolo, toate lucrurile pe care învăţase să le preţuiască.

— Ce-ai perceput? întrebă Dăruitorul.

— Căldură, răspunse Jonas. Şi fericire. Şi… stai puţin. *Familie.* Era un fel de ocazie, o sărbătoare. Şi încă ceva… nu-mi vine cuvântul.

— O să-ţi vină.

— Cine erau bătrânii? Şi ce căutau acolo?

Jonas se mirase când îi văzuse în cameră. Bătrânii din comunitate nu-şi părăseau niciodată locul special, Casa Bătrânilor, unde erau extrem de bine îngrijiţi şi respectaţi.

— Li se spunea Bunici.

— Buni ici?

— Bunici. Adică părinţi ai părinţilor, cândva demult.

— Şi tot aşa, întorcându-ne mult în timp? zise Jonas şi începu să râdă. Asta-nseamnă că pot să existe şi părinţii părinţilor părinţilor părinţilor?

Râse şi Dăruitorul.

— Aşa e. Într-un fel, e ca şi cum te-ai uita la tine cum te uiţi în oglindă cum te uiţi la tine cum te uiţi în oglindă.

Jonas se încruntă.

— Dar mai mult ca sigur că şi părinţii mei au avut părinţi! Nu m-am mai gândit la asta pân-acum. Cine sunt părinţii părinţilor mei? Şi *unde* sunt?

— Poţi să te duci să cauţi în Sala Registrelor Deschise. Le-ai găsi numele. Dar gândeşte-te, fiule. Dac-o să faci cerere pentru copii, atunci cine-o să fie părinţii părinţilor lor? Cine-o să le fie bunici?

— Taică-meu şi maică-mea, normal.

— Şi unde-o să fie?

Jonas se gândi.

— Aha, zise el încet. Când o să termin pregătirea şi-o să fiu adult în toată regula, o să primesc locuinţă. Iar peste câţiva ani, când o să termine Lily pregătirea şi-o să primească şi ea locuinţă, eventual şi-un consort, ba poate şi copii, dac-o să facă cerere, atunci Mama şi Tata…

— Exact.

— Atâta timp cât o să lucreze şi-o să contribuie pentru comunitate, o să se ducă şi-o să trăiască la un loc cu ceilalţi Adulţi fără Copii. Şi n-o să mai facă parte din viaţa mea. Iar mai târziu, când o să le vină sorocul, o să intre-n Casa Bătrânilor, continuă Jonas, gândind cu voce tare. O să fie îngrijiţi cum se cuvine şi respectaţi, iar când o să fie puşi pe liber o să aibă loc o sărbătorire.

— La care n-o să iei parte, sublinie Dăruitorul.

— Nu, bineînţeles că nu, fiindcă nici măcar n-o să aflu. O să fiu ocupat până peste cap cu viaţa mea. La fel şi Lily. Prin urmare, copiii noştri, dac-o să-i avem, n-o să ştie nici ei cine sunt părinţii părinţilor lor. Lucrurile par să meargă bine aşa, nu? întrebă Jonas. Pur şi simplu nu mi-am dat seama că mai exista o cale, până n-am primit amintirea aceea.

— Da, lucrurile merg bine, fu de acord Dăruitorul.

Jonas avu o ezitare.

— Oricum, amintirea aia mi-a mers la inimă. Îmi dau seama de ce e preferata ta. Dar n-am găsit cuvântul pentru tot ce se simţea acolo, pentru sentimentul atât de puternic din încăpere.

— Iubire, îi spuse Dăruitorul.

Jonas repetă cuvântul.

— Iubire.

Şi cuvântul, şi conceptul erau noi pentru el.

Tăcură amândoi preţ de-un minut. Pe urmă Jonas spuse:

— Dăruitorule?

— Da?

— Simt că spun o prostie. O mare prostie.

— Nu e cazul. Nimic din toate astea nu-i o prostie. Ai încredere-n amintiri şi-n felul în care te fac să te simţi.

— Ei bine, zise Jonas, cu privirile-n pământ, ştiu că nu mai ai amintirea, fiindcă mi-ai dat-o mie, aşa că poate n-o să-nţelegi…

— Ba o să-nţeleg. Mi-a rămas un crâmpei din amintirea aceea. Şi am multe altele cu familii, sărbători şi fericire. Cu iubire.

Jonas îşi dădu frâu liber sentimentelor.

— Mă gândeam că… mă rog, îmi dau seama că nu era un stil de viaţă foarte practic, cu Bătrânii în acelaşi loc, unde poate că n-ar fi fost atât de bine trataţi cum sunt acum, şi că felul în care am aranjat noi lucrurile e mai bun. Cu toate astea, mă gândeam – de fapt, simţeam – că era frumos pe-atunci. Că aş vrea să fie la fel şi-acum şi c-ai putea să fii bunicul meu. Familia din amintire părea ceva mai…

Şovăi, nevenindu-i în minte cuvântul pe care-l căuta.

— Ceva mai întreagă, sugeră Dăruitorul.
Jonas dădu din cap.
— Mi-a plăcut sentimentul de iubire, mărturisi el.
Se uită neliniştit la microfonul din perete, asigurându-se că nu-l asculta nimeni.
— Aş vrea să-l avem în continuare, şopti el. Bineînţeles, adăugă el repede, înţeleg că n-ar merge foarte bine. Şi că e preferabil să fii organizat aşa cum suntem noi acum. Îmi dau seama că era un stil de viaţă *periculos.*
— Ce vrei să spui?
Jonas ezită. Nu ştia nici el ce vrusese să spună. Simţea că exista un *risc* în toată povestea, chit că nu prea ştia cum.
— Ei bine, zise el într-un târziu, străduindu-se să găsească o explicaţie, au avut un *foc* în camera aia. Era un foc care ardea în cămin. Plus nişte lumânări pe-o masă. Pricep foarte bine de ce-au fost interzise toate lucrurile alea. Şi totuşi, adăugă el încet, aproape ca pentru sine, chiar mi-a plăcut lumina pe care-o împrăştiau. Şi căldura.

— Tată? Mamă? zise Jonas cu o oarecare reţinere după masa de seară. Vreau să vă-ntreb ceva.
— Ce anume, Jonas? se interesă tatăl lui.
Se forţă să scoată cuvintele pe gură, deşi se simţi roşind de jenă. Le repetase în gând pe tot drumul de la Anexă până acasă.
— Voi mă iubiţi?
Pentru o clipă, se lăsă o tăcere stânjenitoare. Pe urmă Tata scoase un chicotit scurt.
— *Jonas.* La tine chiar nu m-aşteptam. Corectitudine în exprimare, *te rog!*
— Cum adică? se miră Jonas.
Nu se aşteptase câtuşi de puţin ca întrebarea lui să provoace amuzament.
— Tatăl tău a vrut să spună c-ai folosit un cuvânt foarte generalizat şi atât de lipsit de sens, încât aproape c-a ieşit din uz, îi explică atent mama lui.
Jonas îi privi ţintă. Lipsit de sens? În viaţa lui nu întâlnise ceva mai plin de sens decât amintirea aceea.

— Şi, bineînţeles, comunitatea noastră nu poate să funcţioneze corespunzător dacă oamenii nu folosesc termenii potriviţi. Ai fi putut să-ntrebi „Vă bucuraţi de mine?“. Şi să ştii că răspunsul e „da“, zise mama lui.

— Sau, interveni tatăl lui, „Sunteţi mândri de realizările mele?“ Iar răspunsul e un „da“ din toată inima.

— Înţelegi de ce nu se cade să foloseşti un cuvânt de genul „iubire“? întrebă Mama.

Jonas dădu din cap.

— Da, mulţumesc, înţeleg, răspunse el încet.

Tocmai îşi minţise părinţii pentru prima oară.

— Gabriel? îi şopti Jonas în aceeaşi seară noucopilului.

Pătuţul era din nou la el în cameră. După ce Gabe dormise dus patru nopţi la rând acolo, părinţii lui deciseseră că experimentul fusese încununat de succes şi că Jonas era un erou. Gabriel creştea repede, reuşind deja să meargă de-a buşilea, hlizindu-se pe când străbătea camera şi ţinându-se de pat ca să se ridice în picioare. Acum că dormea, putea să fie avansat în cadrul Centrului de Creştere, spuse tata fericit; putea să i se dea oficial un nume şi să fie încredinţat familiei lui în decembrie, adică peste doar două luni.

Însă când îl duseră de-acolo, nu mai dormi şi reîncepu să plângă noaptea.

Prin urmare, fu readus în dormitorul lui Jonas. Aveau să-l lase ceva mai mult, hotărâră părinţii acestuia. Cum lui Gabe părea să-i placă în camera lui Jonas, avea să mai doarmă acolo noaptea pentru o vreme, până când deprinderea somnului de noapte avea să i se formeze pe de-a-ntregul. Crescătorii erau foarte optimişti cu privire la viitorul lui.

Şoapta lui Jonas nu primi răspuns. Gabriel dormea buştean.

— Lucrurile ar putea să se schimbe, Gabe, continuă Jonas. Ar putea să arate altfel. Nu ştiu cum, dar trebuie să existe o cale prin care să nu mai fie aşa. Ar putea să existe culori. Şi bunici, adăugă el, fixând cu privirea tavanul dormitorului pe întuneric. Şi toată lumea ar avea amintiri.

Ştii cum e cu amintirile, mai şopti el, întorcându-se spre pătuţ.

Răsuflarea lui Gabriel era egală şi profundă. Lui Jonas îi plăcea că stătea acolo cu el, deşi se simţea vinovat din cauza secretului. În fiecare noapte îi dăruia amintiri lui Gabriel – amintiri despre plimbări cu barca şi picnicuri la soare; amintiri despre ploi blânde care băteau în ferestre; amintiri despre dansul desculţ în iarba jilavă a unui câmp.

— Gabe?

Noucopilul se mişcă uşor în somn. Jonas se uită la el.

— Ar putea să existe iubire, şopti el.

În dimineaţa următoare, pentru prima dată, Jonas nu-şi luă pastila. Ceva înăuntrul lui, ceva care crescuse acolo prin amintiri, îi spuse s-o arunce.

CAPITOLUL 17

— ZIUA DE ASTĂZI E DECLARATĂ SĂRBĂTOARE NEPREVĂZUTĂ.

Jonas, părinţii lui şi Lily se întoarseră cu toţii miraţi şi se uitară la microfonul din perete de unde venise anunţul. Era un lucru care se întâmpla foarte rar şi tocmai de aceea era un adevărat răsfăţ pentru întreaga comunitate. Adulţii aveau liber de la serviciu, iar copiii erau scutiţi atât de pregătirea şcolară, cât şi de orele de voluntariat. Muncitorii de rezervă, care aveau să-şi ia liber în altă zi, preluau toate îndatoririle de bază: creşterea bebeluşilor, livrarea hranei şi îngrijirea Bătrânilor. În rest, comunitatea era liberă.

Jonas chiui şi lăsă deoparte dosarul cu teme. Tocmai se pregătea să plece la şcoală. Acum orele deveniseră mai puţin importante pentru el, şi nu peste multă vreme educaţia lui şcolară avea să se încheie. Cu toate acestea – şi chiar dacă îşi începuseră pregătirea de adulţi –, Doişpearii trebuiau să înveţe pe dinafară liste întregi şi să se familiarizeze cu ultimele cuceriri ale tehnicii.

Le ură o zi bună părinţilor, surorii lui şi lui Gabe şi începu să pedaleze pe banda pentru biciclete, căutându-l pe Asher.

Se împlineau patru săptămâni de când nu mai luase pastilele. Tulburările se întorseseră, iar Jonas se simţise puţin vinovat şi stânjenit din cauza viselor plăcute pe care începuse să le aibă. Însă ştia că nu mai putea să se-ntoarcă în lumea fără sentimente în care trăise atâta amar de vreme.

Iar sentimentele lui intense şi noi pătrundeau într-un tărâm mai mare decât propriul somn. Deşi ştia că una dintre cauze se lega de faptul că nu mai luase pastilele, îşi spusese că sentimentele veneau şi din amintiri. Acum Jonas vedea toate culorile; în plus, reuşea să le păstreze, astfel încât copacii, iarba şi tufele rămâneau verzi în ochii lui. Obrajii trandafirii ai lui Gabriel rămâneau roz, chiar şi atunci când dormea. Iar merele erau întotdeauna – *absolut* întotdeauna – roşii.

Prin intermediul amintirilor, Jonas văzuse oceane, lacuri de munte şi pâraie care şerpuiau cu zgomot prin păduri; iar acum văzu cu totul altfel râul lat şi familiar de lângă potecă. Văzu toată lumina, culoarea şi istoria pe care le conţinea şi le ducea pe apele lui leneşe. Şi îşi dădu seama că existau un Altundeva de unde venea şi un Altundeva spre care se îndrepta.

În această zi de sărbătoare neaşteptată şi întâmplătoare se simţi fericit, ca de fiecare dată în asemenea ocazii, dar încercând o fericire mai profundă decât până atunci. Gândindu-se, ca întotdeauna, la acurateţea limbajului, Jonas îşi dădu seama că avea parte de o nouă *profunzime* a sentimentelor. Într-un fel, nu semănau deloc cu sentimentele pe care fiecare cetăţean din fiecare locuinţă le analiza în fiecare seară în discuţii nesfârşite.

— M-am simţit mânioasă fiindcă cineva a încălcat regulile de la locul de joacă, spusese cândva Lily, strângându-şi pumnul mic ca să-şi arate furia.

Familia ei – inclusiv Jonas – vorbise despre motivele posibile ale încălcării regulilor, şi despre nevoia de înţelegere şi de răbdare, până când Lily îşi descleştase pumnul, iar mânia i se risipise.

Însă Lily nu simţise mânie, îşi dădu seama Jonas acum. Exasperare şi o nerăbdare de suprafaţă, astea fuseseră singurele ei sentimente. Jonas o ştia precis, fiindcă între timp aflase el însuşi ce era mânia. Cu ajutorul amintirilor, avusese parte de nedreptate şi cruzime, şi reacţionase cu o mânie care-i crescuse atât de pătimaş în suflet, încât ideea de-a discuta calm despre ea la masa de seară i se părea de neconceput.

— Azi m-am simţit tristă, îşi auzi el mama, şi se grăbiră cu toţii să-i aducă alinare.

Însă între timp Jonas avusese parte de tristeţea autentică. Încercase o mâhnire adâncă. Iar acum îşi dădu seama că nu putea fi adusă o mângâiere rapidă pentru acest tip de emoţii.

Erau mai profunde şi nu era nevoie să se vorbească despre ele. Pur şi simplu se *simţeau.*

Astăzi, Jonas simţea fericire.

— Asher!

Observă bicicleta prietenului său sprijinită de un copac la marginea terenului de joacă. În apropiere, alte biciclete erau lăsate la voia întâmplării pe jos. În zilele de sărbătoare, regulile de disciplină puteau fi nesocotite.

Opri derapând uşor şi dădu drumul bicicletei, lăsând-o lângă celelalte.

— Hei, Ash! strigă el, uitându-se-n jur.

Pe terenul de joacă nu părea să fie nimeni.

— Unde eşti?

— Vjjjjjj!

Sunetul ieşise din gura unui copil şi se auzise din spatele unui tufiş aflat în apropiere.

— Bum! Bum! Bum!

O Unşpeară pe nume Tanya ieşi la iveală împleticindu-se din locul unde stătuse ascunsă. Se ţinu dramatic cu mâinile de burtă şi făcu vreo câţiva paşi poticnit, în zigzag, gemând de durere.

— M-ai lovit! strigă ea şi căzu la pământ cu un rânjet.

— Pac!

Rămas la marginea terenului de joacă, Jonas recunoscu vocea lui Asher. Îşi văzu prietenul ţintind cu o armă imaginară pe care-o ţinea în mână şi furişându-se pe după copaci.

— Pac! Ai intrat în ambuscadă. Jonas! Păzea!

Jonas se retrase. Se duse în spatele bicicletei lui Asher şi îngenunche, ca să iasă din raza lui vizuală. Era un joc pe care-l jucase de multe ori cu ceilalţi copii, un joc de-a băieţii buni şi băieţii răi, o distracţie inofensivă, prin care îşi consumau energia acumulată şi care se încheia abia după ce se prăbuşeau cu toţii la pământ şi rămâneau acolo, în poziţii ciudate.

Jonas nu-şi dăduse seama până acum că era un joc de război.

— Atac!

Strigătul venise din spatele micului depozit unde se ţinea echipamentul de joc. Trei copii ţâşniră în faţă, cu armele lor

imaginare în poziţie de tragere.

Din partea cealaltă a terenului se auzi strigătul inamic:

— Contraatac!

O ceată de copii – Jonas o recunoscu pe Fiona în grup – ieşi din ascunzătoare, alergând ghemuit şi trăgând spre partea opusă a terenului. Câţiva dintre ei se opriră şi se prinseră, cu gesturi exagerate, de umeri sau de piept, prefăcându-se loviţi. Se prăbuşiră la pământ şi rămaseră aşa, stăpânindu-şi chicotelile.

Mai multe sentimente tălăzuiră în sufletul lui Jonas. Se trezi că înaintează spre teren.

— Te-am atins, Jonas! urlă Asher din spatele copacului. Pac! Iar te-am atins!

Jonas rămase singur la centrul terenului. Câţiva copii îşi ridicară capetele şi-l priviră stingheriţi. Cei din trupele de asalt încetiniră, renunţară să mai stea ghemuiţi şi se grăbiră să vadă ce făcea.

Cu ochii minţii, Jonas văzu din nou chipul băiatului muribund care rămăsese pe câmpul de luptă şi ceruse apă. Simţi brusc că se sufocă şi că-i vine greu să respire.

Unul dintre copii ridică o puşcă imaginară şi încercă să-l distrugă, scoţând zgomotul unei arme de foc.

— Vjjjj!

Pe urmă tăcură cu toţii, rămânând pe loc stânjeniţi, iar singurul sunet care se mai auzi fu răsuflarea întretăiată a lui Jonas. Băiatul se străduia să nu plângă.

Treptat, văzând că nu se întâmpla şi nu se schimba nimic, copiii se uitară unul la altul neliniştiţi şi plecară. Jonas îi auzi cum îşi ridică bicicletele şi se aştern drumului pe cărarea care pleca de la marginea terenului.

Rămaseră numai Asher şi Fiona.

— Ce s-a-ntâmplat, Jonas? Era doar un joc, spuse Fiona.

— Şi l-ai stricat, zise Asher cu o voce enervată.

— Nu-l mai jucaţi, îi rugă Jonas.

— Eu sunt cel care se pregăteşte să devină Director-Adjunct pentru Recreaţii, sublinie Asher supărat. Jocurile nu intră în zona ta de competiţie.

— Competenţă, îl corectă din reflex Jonas.

— Mă rog. Nu poţi să ne spui cum să ne jucăm, chiar dac-o să fii noul Primitor.

Asher îl privi precaut.

— Îmi cer iertare fiindcă nu ţi-am arătat respectul cuvenit, mormăi el.

— Asher, spuse Jonas.

Încercă să folosească un ton atent şi amabil, ca să spună exact ce avea de gând.

— N-aveai de unde să ştii. N-am ştiut nici eu – până nu demult. Dar e un joc crud. În trecut au existat…

— Am zis că-mi cer *iertare*, Jonas.

Jonas oftă. N-avea rost. Bineînţeles că Asher nu putea să-nţeleagă.

— Îţi accept scuzele, Asher, spuse el fără chef.

— Jonas, vrei să ne plimbăm de-a lungul râului? îl întrebă Fiona, muşcându-şi neliniştită buzele.

Jonas o privi. Era nespus de frumoasă. Pentru o fracţiune de secundă, îşi zise că nimic nu i-ar plăcea mai mult decât să se plimbe împreună cu bicicleta pe cărarea de pe malul râului, râzând şi sporovăind cu prietena lui cea blândă. Însă ştia că momentele acestea îi fuseseră răpite. Clătină din cap. După o clipă, cei doi prieteni ai lui se întoarseră şi se îndreptară spre biciclete. Jonas îi privi îndepărtându-se.

Îşi târî picioarele până la Magazie şi se aşeză, copleşit de sentimentul pierderii. Copilăria, prieteniile, siguranţa fără griji – toate lucrurile astea păreau să i se scurgă printre degete. Cu toate sentimentele acestea noi şi intense, fu copleşit de tristeţe din cauza felului cum râseseră şi urlaseră ceilalţi, jucându-se de-a războiul. Dar ştia că n-aveau cum să înţeleagă în lipsa amintirilor. Simţea o iubire uriaşă pentru Asher şi Fiona. Însă ei nu-i puteau răspunde fără amintiri. Iar Jonas n-avea cum să li se dăruiască. Şi din cauza asta ştia precis că nu putea să schimbe nimic.

În aceeaşi seară, înapoi în locuinţă, Lily trăncăni veselă despre felul minunat în care îşi petrecuse ziua de sărbătoare, jucându-se cu prietenele, mâncând de prânz în aer liber şi, conform propriei mărturisiri, dând pe furiş o

tură de încercare cu bicicleta tatălui ei.

— Abia aştept să am bicicleta mea luna viitoare. A tatei e prea mare pentru mine. Am căzut, explică ea fără să dea importanţă faptului. Bine măcar că nu era Gabe în scăunelul pentru copii!

— Asta aşa e, încuviinţă Mama, încruntându-se în faţa unei asemenea idei.

Gabriel îşi mişcă braţele când îşi auzi numele. Începuse să meargă chiar cu o săptămână în urmă. Primii paşi ai unui noucopil erau întotdeauna un prilej pentru sărbătorire la Centrul de Creştere, spunea Tata, dar şi pentru introducerea unei vergele a disciplinei. Acum Tata aducea acasă instrumentul subţire în fiecare seară, în caz că Gabriel nu se purta cuviincios.

Însă copilul era fericit şi în largul lui. Acum începu să se deplaseze şovăielnic prin cameră, râzând. „Gay“! ciripi el. „Gay“! Aşa îşi pronunţa numele.

Jonas se însenină. Pentru el ziua fusese deprimantă, în ciuda începutului atât de frumos. Însă lăsă deoparte gândurile negre. Se gândi, în schimb, să înceapă s-o înveţe pe Lily să meargă cu bicicleta, pentru ca fata să poată goni cu mândrie după Ceremonia Nouarilor, care avea să se ţină peste puţin timp. Era greu de crezut că luna decembrie bătea din nou la uşă, că trecuse aproape un an de când Jonas devenise Doişpear.

Zâmbi văzându-l pe noucopil cum pune atent un picior înaintea celuilalt, râzând vesel de paşii pe care izbutea să-i facă.

— În seara asta vreau să mă culc devreme, spuse Tata. Mâine am o zi plină. Se nasc gemenii, iar rezultatele testelor arată că sunt identici.

— Unu-aici, unu-Altundeva, cântă Lily. Unu-aici, unu-Altu…

— Chiar îl *duci* Altundeva, Tată? întrebă Jonas.

— Nu, trebuie doar să aleg. Îi cântăresc pe amândoi, i-l dau pe cel mai greu unui Crescător care-aşteaptă în apropiere, iar pe urmă îl iau pe celălalt, îl curăţ şi-l fac să se simtă-n largul lui. Pe urmă oficiez o scurtă Ceremonie de

Punere pe Liber şi…

Îşi coborî privirile spre Gabriel, zâmbindu-i.

— Şi-i fac un semn de rămas-bun, zise el cu vocea aceea specială şi blândă pe care-o folosea ori de câte ori îi vorbea noucopilului.

Făcu gestul atât de cunoscut.

Gabriel gânguri şi-i răspunse la fel.

— Şi vine altcineva să-l ia? Cineva de Altundeva?

— Întocmai, Jonas-bonus.

Jonas îşi dădu ochii peste cap, jenat din cauză că tatăl lui i se adresase folosind prostia aia de alint.

Lily era adâncită în gânduri.

— Şi dacă-i pun geamănului mai mic un nume Altundeva – un nume ca – ştiu eu? – Jonathan? Iar aici, în comunitatea noastră, la ceremonia de numire, geamănul pe care l-am păstrat o să fie numit tot Jonathan, şi-n felul ăsta o să existe doi copii cu acelaşi nume, care-o să arate *exact* la fel, iar într-o bună zi, poate când o s-ajungă Şesari, o grupă de Şesari o să plece în vizită la o altă comunitate cu autobuzul, iar acolo, în cealaltă comunitate, în *cealaltă* grupă de Şesari, o să existe un Jonathan bucăţică ruptă din *celălalt* Jonathan, şi pe urmă poate că lumea o să-i încurce, iar în autobuz n-o să se urce acel Jonathan care trebuie, şi poate că părinţii n-o să observe, dar după aceea…

Se opri să-şi tragă sufletul.

— Lily, zise Mama, am o idee grozavă. Poate când o s-ajungi Doişpeară o să ţi se dea Însărcinarea de Povestitor! Cred c-a trecut foarte mult de când n-am mai avut un Povestitor în comunitate. Drept să-ţi spun, dac-aş face parte din Comisie, pe tine te-aş alege, nu pe altcineva!

Lily surâse.

— Eu am o idee *şi* mai bună pentru altă poveste, anunţă ea. Ce-ar fi dacă de fapt am fi cu toţii gemeni şi n-am şti, iar Altundeva ar exista o altă Lily, un alt Jonas, un alt Tată, un alt Asher, o altă Vârstnică-Şefă, o altă…

Tata oftă.

— Lily, spuse el, trebuie să te duci la culcare.

CAPITOLUL 18

— Dăruitorule, întrebă Jonas în după-amiaza următoare, tu te gândeşti vreodată la punerea pe liber?

— Te referi la punerea *mea* pe liber sau la subiect în general?

— Cred că la amândouă. Îmi cer ier… vreau să spun c-ar fi trebuit să mă exprim mai precis. Dar nu ştiu exact la ce m-am referit.

— Ridică-te la loc în capul oaselor. Nu-i nevoie să rămâi întins cât timp stăm de vorbă.

Jonas, care era deja întins pe pat când îi trecuse prin cap întrebarea, se ridică din nou.

— La drept vorbind, mă gândesc, din când în când, spuse Dăruitorul. Mă gândesc la propria punere pe liber când am dureri cumplite. Uneori chiar aş vrea să pot să depun o cerere. Dar n-am voie s-o fac până nu e pregătit noul Primitor.

— Adică eu, rosti Jonas cu un glas deznădăjduit.

Nu se grăbea să ajungă la sfârşitul pregătirii, când avea să devină noul Primitor. Îi era limpede ce viaţă extrem de grea şi de singuratică trebuia să ducă, în ciuda preţuirii de care urma să se bucure.

— Nici eu nu pot să cer punerea pe liber, sublinie el. Scrie în regulament.

Dăruitorul râse răguşit.

— Da, ştiu. Au redactat regulamentul după eşecul de-acum zece ani.

Jonas auzise deja destule trimiteri la eşecul de dinainte. Însă tot nu aflase ce se petrecuse de fapt cu zece ani în urmă.

— Dăruitorule, spune-mi ce s-a-ntâmplat, zise el. Te rog.

Dăruitorul ridică din umeri.

— La prima vedere, a fost foarte simplu. A fost ales un Primitor-în-devenire, cum ai fost şi tu. Selecţia a decurs în general fără probleme. S-a organizat o Ceremonie şi s-a făcut alegerea. Publicul a ovaţionat, la fel ca-n cazul tău.

Noul Primitor a fost buimăcit şi un pic înfricoşat, la fel ca tine.

— Părinţii mi-au spus c-a fost o persoană de sex femeiesc.

Dăruitorul dădu din cap.

Jonas se gândi la persoana lui de sex femeiesc preferată, Fiona, şi se înfioră. Nu voia ca blânda lui prietenă să sufere cum o făcuse el, preluând amintirile.

— Şi cum era? îl întrebă el pe Dăruitor.

Dăruitorul păru trist când se gândi la ea.

— Era o tânără remarcabilă. Foarte sigură pe ea şi senină. Inteligentă, dornică să-nveţe.

Clătină din cap şi trase adânc aer în piept.

— Ştii, Jonas, când a intrat aici în cameră, când s-a prezentat să-şi înceapă pregătirea…

Jonas îl întrerupse cu o întrebare.

— Poţi să-mi spui cum o chema? Părinţii mi-au zis că nimeni nu mai are voie să-i rostească numele în comunitate. Dar n-ai putea să mi-l spui doar mie?

Dăruitorul şovăi îndelung, ca şi cum rostirea cu voce tare a numelui i-ar fi provocat dureri fioroase.

— O chema Rosemary, îi zise el în cele din urmă lui Jonas.

— Rosemary. Îmi place numele ăsta.

Dăruitorul continuă.

— Când a venit pentru prima dată la mine, s-a aşezat pe scaunul unde-ai stat şi tu în prima zi. Era nerăbdătoare, plină de emoţie şi niţeluş speriată. Am stat de vorbă. Am încercat să-i explic lucrurile cum m-am priceput mai bine.

— Cum ai făcut şi cu mine.

Dăruitorul pufni amar.

— Explicaţiile sunt grele. Toată povestea depăşeşte cu mult simpla experienţă umană. Dar am încercat. Iar ea m-a ascultat cu atenţie. Şi ţin minte că avea nişte ochi foarte luminoşi.

Îşi ridică privirile dintr-odată.

— Jonas, ţi-am dăruit o amintire despre care ţi-am spus că e preferata mea. Mai am un crâmpei din ea. Camera, familia, bunicii?

Jonas dădu din cap. Bineînţeles că ţinea minte.

— Da, spuse el. Avea în ea sentimentul acela minunat. Mi-ai zis că era iubire.

— Atunci poţi să-nţelegi că exact asta am simţit eu pentru Rosemary, explică Dăruitorul. Am iubit-o. Acelaşi lucru l-am simţit şi pentru tine, adăugă el.

— Ce s-a-ntâmplat cu ea? se interesă Jonas.

— Şi-a început pregătirea. Primea bine amintirile, la fel ca tine. Era din cale-afară de entuziastă. Şi încântată că putea să aibă parte de experienţe noi. Îi ţin minte râsul...

Vocea îi şovăi şi-l făcu să se întrerupă.

— Ce s-a-ntâmplat? întrebă Jonas din nou, după o clipă. Te rog, spune-mi.

Dăruitorul închise ochii.

— Îmi frângea inima, Jonas, când îi transferam durerea. Dar asta mi-era meseria. Asta trebuia să fac, aşa cum am făcut şi cu tine.

În cameră se lăsă tăcerea. Jonas aşteptă. Într-un târziu, Dăruitorul vorbi mai departe.

— Cinci săptămâni. Asta a fost tot. I-am dăruit amintiri fericite: o plimbare în căluşei, un pisoi cu care să se joace, un picnic. Uneori alegeam câte ceva doar fiindcă ştiam că avea s-o facă să râdă, şi ţineam nespus de mult să aud râsul acela în camera asta în care-a fost dintotdeauna atât de multă linişte. Dar era la fel ca tine, Jonas. Voia să treacă prin toate experienţele. Ştia că era răspunderea ei. Aşa că mi-a cerut amintiri mai greu de dus.

Jonas îşi ţinu răsuflarea pentru o clipă.

— Doar nu i-ai dat *războiul,* nu? Nu după doar cinci săptămâni.

Dăruitorul clătină din cap şi oftă.

— Nu. Şi nu i-am dat nici durere fizică. Însă i-am dat singurătate. Şi pierdere. I-am transferat amintirea unui copil luat de lângă părinţi. Aceea a fost prima. Iar la final arăta complet şocată.

Jonas înghiţi în sec. Rosemary şi râsul ei începuseră să i se pară adevărate, iar acum şi-o închipui ridicându-şi privirea din patul amintirilor, bulversată.

Dăruitorul continuă.

— Am dat înapoi şi i-am dăruit alte mici plăceri. Dar totul s-a schimbat din clipa când a aflat despre durere. Am văzut-o în ochii ei.

— N-a fost destul de curajoasă? sugeră Jonas.

Dăruitorul nu răspunse la întrebare.

— A insistat să continui, să n-o menajez. A spus că era de datoria ei. Şi mi-am dat seama, bineînţeles, că avea dreptate. N-am avut inima să-i provoc durere fizică. Dar am chinuit-o în multe feluri. Sărăcie, foamete şi teroare. A *trebuit* s-o fac, Jonas. Asta mi-era meseria. Iar ea fusese aleasă.

Dăruitorul îl privi implorator. Jonas îl mângâie pe mână.

— În fine, într-o după-amiază am terminat pregătirea. Fusese o zi grea. Am încercat să închei – cum fac şi cu tine – transferându-i ceva frumos şi vesel. Însă între timp vremea râsului trecuse. S-a ridicat într-o tăcere deplină, încruntându-se, de parcă s-ar fi pregătit să ia o hotărâre. Pe urmă s-a apropiat de mine, m-a luat în braţe şi m-a sărutat pe obraz.

Pe când Jonas îl privea, Dăruitorul îşi mângâie obrazul, amintindu-şi de atingerea buzelor lui Rosemary, cu zece ani în urmă.

— A plecat de-aici în aceeaşi zi şi nu s-a mai întors la locuinţa ei. Am fost anunţat de Vorbitor că se dusese direct la Vârstnica-Şefă şi ceruse să fie pusă pe liber.

— Dar a-ncălcat regulamentul! Primitorul-în-pregătire n-are voie să ceară pu…

— Asta doar în regulamentul tău, Jonas. Nu şi în al ei. A cerut punerea pe liber şi-au fost obligaţi să i-o acorde. N-am mai văzut-o de-atunci.

Prin urmare, ăsta fusese eşecul, îşi zise Jonas. Era limpede că întâmplarea îl întristase peste poate pe Dăruitor. Însă, la urma urmelor, nu părea un lucru atât de rău. Cât despre el, Jonas, n-ar fi făcut-o niciodată – n-ar fi cerut să fie pus pe liber, oricât de grea ar fi fost pregătirea. Dăruitorul avea nevoie de-un urmaş, iar el era alesul.

Un gând îi trecu prin minte chiar atunci. Rosemary fusese

pusă pe liber la începutul perioadei de pregătire. Dacă el, Jonas, păţea ceva? Avea deja un an întreg de amintiri.

— Dăruitorule, spuse el, eu nu pot că cer să fiu pus pe liber, ştiu asta. Dar dacă mi se-ntâmplă ceva – un accident? Dac-o să cad în râu cum a făcut Pătrarul ăla mic, Caleb? Mă rog, asta nu se pune, fiindcă înot foarte bine. Dar dacă n-aş şti să înot, aş cădea în apă şi-aş dispărea? În cazul ăsta, n-ar mai exista un nou Primitor, dar tu îmi vei fi dăruit deja o sumedenie de amintiri importante, aşa că şi dacă oamenii ar alege-un nou Primitor, amintirile tot ar fi pierdute, în afara crâmpeielor care ţi-au rămas? Iar pe urmă, ce-ar fi dacă…

Dintr-odată, începu să râdă.

— Parc-aş fi soră-mea, Lily, zise el, înveselit de propria reacţie.

Dăruitorul îl privi grav.

— Ai grijă şi ţine-te departe de râu, prietene, zise el. Comunitatea a pierdut-o pe Rosemary după cinci săptămâni şi-a fost o nenorocire pentru toţi. Habar n-am ce-ar putea să facă dacă te-ar pierde şi pe tine.

— De ce-a fost o nenorocire?

— Cred că ţi-am spus odată, îi reaminti Dăruitorul, că după ce ea a dispărut, amintirile s-au întors la oameni. Dac-ar fi să cazi în râu, Jonas, amintirile nu s-ar pierde odată cu tine. Amintirile sunt pentru totdeauna. Rosemary a avut doar cinci săptămâni de amintiri, şi cele mai multe dintre ele au fost frumoase. Dar au existat şi câteva amintiri cumplite, care-au copleşit-o. Iar pentru un timp, au copleşit întreaga comunitate. Toate *sentimentele* acelea! Oamenii nu mai avuseseră parte niciodată de aşa ceva. Am fost atât de răvăşit de supărare fiindc-o pierdusem, încât nici măcar n-am încercat să-i ajut. Pe lângă asta, am fost furios.

Dăruitorul tăcu pentru o clipă. Era limpede că se gândea la ceva.

— Să ştii, spuse el în cele din urmă, că dacă te-ar pierde şi pe tine, cu toată pregătirea prin care-ai trecut, amintirile s-ar întoarce iarăşi la ei.

Jonas se strâmbă.

— Nu le-ar plăcea.

— Fără-ndoială că nu. N-ar şti ce reacţie să aibă şi cum să se comporte.

— Singura *mea* reacţie e să apelez la tine pentru ajutor, sublinie Jonas cu un oftat.

Dăruitorul încuviinţă din cap.

— Presupun, spuse el încet, c-aş putea…

— Ai putea să ce?

Dăruitorul rămase adâncit în gânduri.

— Dac-ai cădea în râu şi te-ar lua apa, zise el după o clipă, presupun c-aş putea să ajut comunitatea la fel cum te-am ajutat pe tine. Mda, e un concept interesant. Trebuie să mă gândesc mai bine. Poate c-o să mai vorbim cândva despre asta. Dar nu acum. Mă bucur că ştii să-noţi, Jonas. Totuşi, ţine-te departe de râu.

Dăruitorul râse scurt, dar n-o făcu din toată inima. Părea să se gândească la cu totul altceva şi avea o privire foarte tulburată.

CAPITOLUL 19

Jonas se uită la ceas. Era întotdeauna atât de mult de lucru, încât rareori se întâmpla ca el şi Dăruitorul să stea pur şi simplu de vorbă, aşa cum tocmai făcuseră.

— Îmi pare rău c-ai pierdut atâta timp din cauza întrebărilor mele, spuse Jonas. Te-am întrebat de punerea pe liber doar fiindcă tata pune pe liber un copil astăzi. Un geamăn. Trebuie să oprească unul şi să renunţe la celălalt. Asta în funcţie de greutate.

Se mai uită o dată la ceas.

— De fapt, probabil c-a terminat deja. Cred c-a fost de dimineaţă.

Pe chipul Dăruitorului apăru o expresie solemnă.

— Tare-aş vrea să nu facă asta, zise el încet, vorbind aproape ca pentru sine.

— Păi, n-au cum să existe două fiinţe identice! Gândeşte-te cât ar fi de derutant! chicoti Jonas. Dar mi-ar plăcea să asist, adăugă el după ce se mai gândi.

Îi plăcea ideea de a-şi vedea tatăl cum oficia ceremonia, făcându-l pe copilaş să fie curat şi în largul lui. Tatăl său era un om extrem de blând.

— Păi, poţi să asişti, zise Dăruitorul.

— Nu, îi spuse Jonas. Nu-i lasă niciodată pe copii. E într-un cadru foarte restrâns.

— Jonas, îi zise Dăruitorul, ştiu că ţi-ai citit foarte atent instrucţiunile de pregătire. Nu ţii minte că ai voie să-ntrebi orice pe oricine?

Jonas aprobă din cap.

— Da, dar…

— Jonas, după ce tu şi cu mine o să petrecem timpul cuvenit împreună, o să fii noul Primitor. Poţi să citeşti cărţile; o să deţii toate amintirile. Ai acces la absolut *tot.* Face parte din pregătire. Dacă vrei să asişti la o punere pe liber, trebuie doar s-o ceri.

Jonas ridică din umeri.

— Ei bine, atunci poate că am s-o fac. Dar e prea târziu

pentru asta. Sunt sigur c-a fost de dimineaţă.

Atunci Dăruitorul îi spuse un lucru pe care Jonas nu-l ştia.

— Toate ceremoniile în cadru restrâns sunt înregistrate. Se găsesc în Sala Registrelor Închise. *Vrei să vezi punerea pe liber de azi-dimineaţă?*

Jonas ezită. Se temea că tatălui său nu avea să-i placă dacă fiul lui se uita la ceva atât de intim.

— Cred c-ar fi bine s-o faci, îi spuse Dăruitorul pe un ton ferm.

— În regulă, se învoi Jonas. Învaţă-mă cum.

Dăruitorul se ridică de pe scaun, se apropie de microfonul din perete şi mută comutatorul de pe închis pe deschis.

Vocea vorbi imediat.

— Da, Primitorule. Cum pot să te-ajut?

— Aş vrea să văd punerea pe liber a geamănului de azi-dimineaţă.

— O clipă, Primitorule. Îţi mulţumesc pentru îndrumări.

Jonas se uită la monitorul de deasupra şirului de comutatoare. Pe ecranul lui alb începură să tremure mai multe linii în zigzag; după aceea apărură câteva numere, urmate de dată şi de oră. Jonas era uluit că avea la dispoziţie aşa ceva şi mirat că nu ştiuse până atunci.

Deodată, văzu o cameră mică, fără ferestre, în care nu se afla nimic, cu excepţia unui pat, a unei mese cu nişte instrumente pe ea – Jonas recunoscu un cântar; văzuse şi altele pe vremea când îşi făcuse o parte din orele de voluntariat la Centrul de Creştere – şi un bufet. Observă mochetele de culoare deschisă de pe covor.

— E-o cameră obişnuită, comentă el. Credeam că se ţine-n Auditoriu, ca să poată veni toată lumea. La Ceremoniile de Punere pe Liber asistă toţi Bătrânii. Dar presupun că-n cazul unui noucopil, nu se...

— Ssst, îl întrerupse Dăruitorul, cu ochii pe ecran.

Tatăl lui Jonas, îmbrăcat cu uniforma de Crescător, intră în cameră, ducând în braţe un noucopil învelit într-o pătură moale. O femeie în uniformă îl urmă pe uşă, ducând un al doilea noucopil înfăşurat într-o pătură identică.

— Uite-l pe tata, se trezi Jonas şoptind, ca şi cum i-ar fi putut trezi pe micuţi dac-ar fi vorbit cu voce tare. Iar cealaltă Crescătoare e asistenta lui. Încă e-n perioada de pregătire, dar o să termine curând.

Cei doi Crescători desfăcură păturile şi-i aşezară pe noucopiii identici pe pat. Erau goi. Jonas observă că erau amândoi de sex bărbătesc.

Se uită fascinat, în timp ce tatăl lui îl puse cu blândeţe pe unul, apoi pe celălalt pe cântar, ca să le vadă greutatea. Pe urmă îl auzi râzând.

— Bun, îi spuse el femeii. O clipă am crezut că sunt amândoi exact la fel. Abia *atunci* am fi avut o problemă. Numai că dumnealui – i-l dădu asistentei pe unul dintre gemeni, după ce-l înveli la loc în pătură – are două kile şi şapte sute de grame. Poţi să-l cureţi, să-l îmbraci şi să-l duci la centru.

Femeia îl luă pe noucopil şi ieşi pe aceeaşi uşă pe care intrase.

Jonas îşi privi tatăl cum se apleacă asupra noucopilului care începuse să se agite pe pat.

— Iar tu, micuţule, ai doar două kile trei sute. Cât un *crevete!*

— Asta-i vocea specială pe care-o foloseşte cu Gabriel, observă Jonas zâmbind.

— Uită-te, spuse Dăruitorul.

— Acum îl curăţă şi-l face să se simtă-n largul lui, îi zise Jonas. Chiar el mi-a spus.

— Taci, Jonas, îi ordonă Dăruitorul pe un ton ciudat. *Uită-te.*

Ascultător, Jonas se concentră asupra ecranului, aşteptând ce avea să se întâmple. Era curios îndeosebi în privinţa ceremoniei.

Tatăl lui se întoarse şi deschise bufetul. Scoase de-acolo o seringă şi-un flacon. Cu mare grijă, introduse acul în flacon şi începu să umple seringa cu un lichid limpede.

Jonas tresări în semn de compasiune. Uitase că noucopiilor trebuiau să li se facă injecţii. În ce-l privea, nu putea să le sufere, dar ştia că erau necesare.

Spre mirarea lui, Tata îndreptă cu băgare de seamă acul spre partea de sus a frunţii noucopilului, străpungând locul unde pielea fragilă pulsa. Noucopilul se zbătu şi scânci încet.

— De ce i-a...

— Sssst, făcu scurt Dăruitorul.

Tatăl lui vorbea, iar Jonas îşi dădu seama că auzea răspunsul la întrebarea pe care începuse s-o pună. Vorbind tot cu vocea lui specială, Tata spuse:

— Ştiu, ştiu. Doare, micuţule. Dar trebuie să folosesc o venă, iar venele braţelor tale sunt încă prea mici-pitici.

Apăsă foarte încet pe piston, injectând lichidul în vena scalpului până când seringa se goli.

— Gata. Hai că n-a fost aşa rău, nu? îşi auzi Jonas tatăl vorbind pe un ton vesel.

Tata se întoarse şi aruncă seringa într-un coş de gunoi.

Abia *acum* îl curăţă şi-l face să se simtă în largul lui, îşi zise Jonas, dându-şi seama că Dăruitorul nu voia să vorbească pe durata micii ceremonii.

În timp ce Jonas continua să se uite, noucopilul, care între timp se oprise din plâns, zvâcni din mâini şi din picioare. Pe urmă se blegi dintr-odată. Capul îi căzu într-o parte, cu ochii întredeschişi. Apoi rămase nemişcat.

Şocat şi având un sentiment straniu, Jonas recunoscu gesturile, poziţia şi expresia. Erau familiare. Le mai văzuse şi în alte rânduri. Dar nu-şi amintea unde.

Se uită ţintă la ecran, aşteptând să se întâmple ceva. Însă nu se întâmplă nimic. Micul geamăn rămase nemişcat. Tatăl lui Jonas punea instrumentele la loc. Împăturind cuvertura. Închizând bufetul.

Încă o dată, aşa cum păţise pe terenul de joc, Jonas simţi că se sufocă. Încă o dată văzu chipul soldatului blond şi însângerat, pe când viaţa i se scurgea din corp. Amintirea i se întoarse.

L-a ucis! Tatăl meu l-a ucis! îşi spuse Jonas, uluit de descoperirea pe care-o făcuse. Continuă să se uite la ecran fără reacţie.

Tatăl lui făcu ordine în cameră. Pe urmă luă o cutie de

carton de pe podea, o puse pe pat şi aşeză cadavrul micuţului înăuntru. Apoi fixă bine capacul.

Luă cutia şi o duse în cealaltă parte a camerei. Deschise o uşiţă din perete; Jonas zări întunericul de dincolo de uşiţă. Părea să fie acelaşi tip de burlan menajer pe care se arunca gunoiul la şcoală.

Tatăl lui aşeză cutia în care se afla cadavrul pe burlan şi-o împinse.

— Adio, micuţule, îşi auzi Jonas tatăl înainte să iasă din cameră.

Pe urmă imaginea dispăru de pe ecran.

Dăruitorul se întoarse spre Jonas. Cu un aer calm, îi spuse:

— Când Vorbitorul m-a anunţat că Rosemary făcuse cerere să fie pusă pe liber, au pornit înregistrarea ca să-mi arate procesul. Şi am văzut-o – ultima dată când am dat cu ochii de copila aceea frumoasă – aşteptând. Pe urmă au adus seringa şi i-au cerut să-şi suflece mâneca. Ai sugerat, Jonas, că n-a fost destul de curajoasă? Nu mă pricep la curaj – nu ştiu ce e şi ce înseamnă. Ştiu însă c-am stat aici încremenit de oroare. Amărât de neputinţă. Iar pe urmă am auzit-o pe Rosemary cum le-a spus că prefera să-şi facă singură injecţia. Şi chiar şi-a făcut-o. N-am putut să mă uit. Mi-am ferit privirea.

Dăruitorul se întoarse spre el.

— Cam asta e, Jonas. M-ai întrebat cum e cu punerea pe liber, îi zise el cu amărăciune în glas.

Jonas se simţi sfâşiat pe dinăuntru şi avu impresia că o durere cumplită îşi croia drum şi dădea să se reverse afară într-un urlet.

CAPITOLUL 20

— Nu vreau! Nu mă duc acasă! N-ai cum să mă obligi!

Jonas plângea cu suspine, striga şi lovea cu pumnii în pat.

— Ridică-te-n capul oaselor, Jonas, îi spuse răspicat Dăruitorul.

Jonas se supuse. Zguduindu-se de plâns, se aşeză pe marginea patului. Nu voia să se uite la Dăruitor.

— Poţi să rămâi aici peste noapte. Vreau să stau de vorbă cu tine. Dar acum trebuie să te potoleşti, cât timp îţi anunţ unitatea familială. N-are voie nimeni s-audă că plângi.

Jonas îşi ridică privirile, scos din minţi.

— Nici pe micuţul ăla nu l-a auzit nimeni că plânge! Nimeni, în afară de tata!

Se prăbuşi la loc pe pat şi izbucni din nou în lacrimi.

Dăruitorul aşteptă în tăcere. În cele din urmă, Jonas reuşi să se calmeze şi se ghemui pe pat, cu umerii tremurându-i.

Dăruitorul se apropie de microfonul din perete şi mută comutatorul în poziţia deschis.

— Da, Primitorule. Cum pot să te-ajut?

— Anunţă unitatea familială a noului Primitor că o să rămână cu mine peste noapte, pentru pregătire suplimentară.

— O să am grijă, domnule. Îţi mulţumesc pentru îndrumări, spuse vocea.

— O să am grijă, domnule. O să am grijă, domnule, o maimuţări Jonas pe un ton crud şi sarcastic. O să fac tot ce vrei, domnule. O să omor oameni, domnule. Bătrâni? Nou-născuţi? O să-i ucid cu plăcere, domnule. Îţi mulţumesc pentru îndrumări, domnule. Cum pot să te-aj…

Nu părea să se poată opri.

Dăruitorul îl prinse zdravăn de umeri. Jonas tăcu şi se uită la el.

— Ascultă-mă, Jonas. N-au încotro. *Nu ştiu nimic.*

— Mi-ai mai spus asta o dată.

— Am spus-o fiindcă aşa e. Ăsta e felul în care trăiesc.

Asta e viaţa care le-a fost creată. E aceeaşi viaţă pe care-ai fi dus-o şi tu dacă nu mi-ai fi fost ales urmaş.

— Însă m-a *minţit!* se văicări Jonas.

— Asta i s-a spus să facă şi nu ştie nimic altceva.

— Dar tu? Şi tu mă minţi? zise Jonas, aproape scuipându-i întrebarea Dăruitorului.

— Eu sunt împuternicit să mint. Dar pe tine nu te-am minţit niciodată.

Jonas îl privi ţintă.

— Aşa e mereu punerea pe liber? Şi pentru oamenii care încalcă regulamentul de trei ori? Şi pentru *Bătrâni?* Îi ucid şi pe ei?

— Da, aşa e.

— Şi cum rămâne cu Fiona? Doar îi plac Bătrânii! Are grijă de ei în cadrul pregătirii. Ea ştie? Şi ce-o să facă după ce-o să afle? Cum o să se simtă?

Jonas îşi şterse lacrimile de pe faţă cu dosul palmei.

— Fiona se pregăteşte deja pentru frumoasa artă a punerii pe liber, îi zise Dăruitorul. E foarte eficientă în muncă, prietena ta roşcată. Sentimentele nu fac parte din viaţa pe care a deprins-o.

Jonas se prinse în braţe şi se legănă înainte şi înapoi.

— Şi ce să fac? Nu pot să mă-ntorc! Nu pot!

Dăruitorul se ridică în picioare.

— Mai întâi, o să comand masa de seară. Pe urmă o să mâncăm.

Jonas se trezi folosind din nou tonul insolent şi sarcastic.

— Şi dup-aia o să ne-mpărtăşim sentimentele?

Dăruitorul râse trist, chinuit şi gol.

— Jonas, tu şi mine suntem singurii care *au* sentimente. Acuşi se face anul de când le-mpărtăşim.

— Îmi pare rău, Dăruitorule, spuse Jonas amărât. N-am vrut să fiu atât de urâcios. Nu cu tine.

Dăruitorul masă umerii căzuţi ai lui Jonas.

— Iar după ce mâncăm, o să facem un plan, zise el.

Jonas îl privi nedumerit.

— Un plan pentru ce? Nu există nimic. Nu-i nimic de făcut pentru noi. Aşa a fost dintotdeauna. Înaintea mea, înaintea

ta, înaintea celor de dinaintea ta. Şi tot aşa, întorcându-ne mult în timp.

Vocea lui rosti formula familiară fără convingere.

— Jonas, zise Dăruitorul după o clipă, e-adevărat că a fost aşa o vreme atât de-ndelungată, încât pare-o veşnicie. Însă amintirile ne spun că n-a fost *întotdeauna* aşa. A existat o vreme când oamenii au simţit lucruri. Tu şi cu mine am făcut parte din lumea aceea, aşa că ştim. Ştim că la un moment dat oamenii au simţit lucruri cum ar fi mândria, supărarea şi…

— Şi iubirea, adăugă Jonas, amintindu-şi scena de familie care-l afectase atât de mult. Şi durerea.

Se gândi din nou la soldat.

— Când ai amintiri, partea cea mai grea nu e durerea. E singurătatea. Amintirile trebuie împărtăşite.

— Ai început să mi le-mpărtăşeşti mie, spuse Jonas, încercând să-l înveselească.

— Aşa este. Şi faptul c-ai stat aici cu mine anul ăsta m-a făcut să-mi dau seama că lucrurile trebuie să se schimbe. O simt de ani buni, dar mi s-a părut cu totul fără speranţă. Acum, pentru prima dată, cred c-ar putea să existe o cale, spuse încet Dăruitorul. Şi chiar tu mi-ai atras atenţia asupra ei cu mai puţin de – se uită la ceas – două ore în urmă.

Jonas se uită la el şi ascultă.

Era noapte târziu. Stătuseră mult de vorbă. Jonas îşi pusese un halat care-i aparţinea Dăruitorului, halatul lung pe care-l purtau doar Vârstnicii.

Era cu putinţă, lucrul pe care-l puseseră la cale. Dar la limită. Dacă planul dădea greş, mai mult ca sigur că Jonas avea să fie ucis.

Însă ce importanţă avea? Dacă rămânea acolo, viaţa lui nu mai merita trăită.

— Da, îi spuse el Dăruitorului. O s-o fac. Cred că sunt în stare. O să-ncerc, oricum. Dar vreau să vii cu mine.

Dăruitorul clătină din cap.

— Jonas, zise el, comunitatea s-a bizuit, în toate aceste generaţii, întorcându-ne mult în timp, pe un Primitor

permanent, care le-a găzduit amintirile. În ultimul an ţi-am transferat multe dintre amintirile astea ţie. Şi nu pot să ţi le iau înapoi. N-am cum să le recuperez dac-am apucat să le dau. Prin urmare, dacă evadezi, odată ce-ai plecat – şi, Jonas, ştii că nu mai poţi să te-ntorci niciodată…

Jonas dădu din cap solemn. Asta era partea cumplită.

— Da, ştiu, zise el. Dar dacă vii cu mine…

Dăruitorul clătină din cap şi făcu un gest ca să-i închidă gura. Apoi continuă.

— Dacă pleci, dacă te duci dincolo, dacă ajungi Altundeva, înseamnă că membrii comunităţii o să trebuiască să poarte ei înşişi povara amintirilor pe care le-ai găzduit în numele lor. Cred că pot s-o facă şi c-o să dobândească o anume înţelepciune. Însă o să le fie nemaipomenit de greu. Când am pierdut-o pe Rosemary acum zece ani, iar amintirile ei s-au întors la oameni, aceştia au intrat în panică. Şi au fost extrem de puţine amintiri, prin comparaţie cu ale tale. Când amintirile tale o să se-ntoarcă, oamenii o să aibă nevoie de-ajutor. Ţii minte cum te-am ajutat la-nceput, când primirea amintirilor era un lucru nou pentru tine?

Jonas dădu din cap.

— La început a fost înfricoşător. Şi m-a durut rău.

— Atunci ai avut tu nevoie de mine. Acum o să aibă ei.

— N-are rost. O să găsească pe cineva care să-mi ia locul. O să aleagă un nou Primitor.

— Nu e nimeni gata să intre-n pregătire în clipa asta. A, sigur, o să grăbească selecţia, normal. Dar nu-mi vine-n minte niciun alt copil care să aibă calităţile de care e nevoie…

— Există o mică persoană de sex femeiesc cu ochi deschişi la culoare. Dar e abia Şesară.

— Da, aşa e. Ştiu la cine te gândeşti. O cheamă Katherine. Dar e prea tânără. Aşa c-o să fie *siliţi* să ducă povara amintirilor.

— Vreau să vii şi tu, Dăruitorule, îl rugă Jonas.

— Nu, trebuie să rămân aici, spuse ferm Dăruitorul. Şi vreau s-o fac, Jonas. Dacă vin cu tine şi împreună le luăm

întreaga protecţie de amintiri, Jonas, în comunitate n-o să mai existe nimeni care să-i ajute. O să se prăbuşească-n haos. O să se distrugă singuri. Nu, nu pot să vin.

— Dăruitorule, ţie şi mie nu trebuie să ne *pese* de ceilalţi, îi sugeră Jonas.

Dăruitorul se uită la el cu un zâmbet întrebător. Jonas îşi plecă încet capul. Bineînţeles că trebuia să le pese. Acesta şi nu altul le era rostul.

— Şi-n orice caz, Jonas, oftă Dăruitorul, să ştii că n-aş rezista, sunt foarte slăbit. Ţi-am spus că nu mai văd culorile?

Lui Jonas i se frânse inima. Întinse o mână după mâna Dăruitorului.

— Ai culorile, îi zise acesta. Ai totodată curaj. Eu o să te-ajut să ai şi tărie.

— Acum un an, îi reaminti Jonas, când de-abia devenisem Doişpear şi tocmai văzusem prima culoare, mi-ai spus că pentru tine începutul fusese altfel. Dar că nu aveam cum să-nţeleg.

Dăruitorul se lumină.

— E-adevărat. Şi ştii ceva, Jonas? Cu toate cunoştinţele pe care le ai acum, cu toate amintirile, cu atâtea şi-atâtea lucruri pe care le-ai învăţat, *tot* n-o să-nţelegi. Şi asta din cauză că am fost un pic egoist. N-am vrut să-ţi dau şi ţie. Am vrut să păstrez totul pentru mine până la sfârşit.

— Ce să păstrezi?

— Când eram un băieţandru mai mic decât tine, am început să-mi dau seama. Ei bine, în cazul meu n-a fost vorba de văzut dincolo. A fost altceva. Am *auzit* dincolo.

Jonas se încruntă, încercând să pătrundă taina.

— Şi ce-ai auzit? întrebă el.

— Muzică, spuse Dăruitorul zâmbind. Am început să aud ceva cu totul remarcabil, care se numeşte muzică. O să-ţi dăruiesc o parte înainte să plec.

Jonas clătină categoric din cap.

— Nu, Dăruitorule, zise el. Vreau s-o păstrezi, să rămână la tine şi s-o ai după ce-o să plec eu.

A doua zi dimineaţă Jonas se duse acasă, îşi salută vesel părinţii şi minţi fără efort despre noaptea plină şi plăcută de care avusese parte.

Tatăl lui zâmbi şi minţi, tot fără efort, despre ziua plină şi plăcută pe care-o petrecuse.

Cât timp stătu la şcoală şi-şi făcu lecţiile, Jonas se tot gândi la plan. Părea uimitor de simplu. Jonas şi Dăruitorul îl cercetaseră îndelung, stând până-n creierii nopţii.

În următoarele două săptămâni, dat fiind că se apropia Ceremonia din decembrie, Dăruitorul avea să-i transfere lui Jonas toate amintirile legate de curaj şi de tărie pe care le avea. Jonas urma să aibă nevoie de ele ca să găsească acel Altundeva despre care amândoi erau siguri că exista. Cei doi ştiau că avea să fie o călătorie foarte anevoioasă.

Pe urmă, în toiul nopţii de dinaintea Ceremoniei, Jonas avea să plece pe furiş din locuinţă. Probabil că asta avea să fie partea cea mai primejdioasă, fiindcă părăsirea domiciliului pe timp de noapte era o încălcare gravă a regulamentului pentru toţi cetăţenii, dacă nu era vorba de o îndatorire oficială.

— O să plec la miezul nopţii, spuse Jonas. Până atunci, Debarasorii vor fi terminat de strâns resturile mesei de seară, iar cei de la Întreţinerea Drumurilor nu-şi încep lucrul atât de devreme. Aşa că n-o să mă vadă nimeni, asta dacă n-o să iasă cineva din casă pentru vreo urgenţă.

— Nu ştiu ce-ar trebui să faci dac-o să fii văzut, Jonas, zise Dăruitorul. Bineînţeles, am amintiri despre tot felul de evadări. Cu oameni fugind din calea grozăviilor de-a lungul istoriei. Însă fiecare situaţie e individuală. Şi n-am nicio amintire pentru genul ăsta de situaţie.

— O să fiu atent, promise Jonas. N-o să mă vadă nimeni.

— Ca Primitor-în-pregătire, eşti deja privit cu un mare respect. Aşa că nu cred că te-ar lua foarte tare la-ntrebări.

— O să spun că îndeplineam un comision important pentru Dăruitor. O să spun că din cauza ta am ajuns afară noaptea, îl tachină Jonas.

Râseră amândoi întru câtva neliniştiţi. Însă Jonas era convins că putea să se furişeze nevăzut de-acasă, având la

el nişte haine de schimb. În linişte, avea să-şi ducă bicicleta pe malul râului şi s-o lase acolo, ascunsă în tufişuri, cu hainele împăturite alături.

Pe urmă avea s-o ia la picior pe întuneric, în tăcere, îndreptându-se spre Anexă.

— Nu există lucrători în schimbul de noapte, îi explică Dăruitorul. O să las uşa descuiată. Trebuie doar să te strecori în cameră. O să te-aştept.

La trezire, părinţii lui Jonas aveau să descopere că băiatul plecase. Aveau, de asemenea, să găsească pe pat un bilet vesel de la el, în care le spunea că se dusese la o plimbare de dimineaţă de-a lungul râului şi că avea să se-ntoarcă la Ceremonie.

Părinţii lui aveau să fie iritaţi, însă nu alarmaţi. Aveau să-l creadă nechibzuit şi să-şi propună să-l dojenească mai târziu.

Aveau să-l aştepte, cu o supărare crescândă; în cele din urmă, aveau să fie siliţi să plece la Ceremonie cu Lily şi fără el.

— Oricum, n-o să sufle-o vorbă nimănui, spuse Jonas, sigur pe el. N-o să atragă atenţia asupra proastei mele creşteri, fiindcă asta i-ar pune într-o lumină proastă ca părinţi. Şi oricum, sunt cu toţii atât de prinşi cu Ceremonia, încât probabil că nici n-o să observe că nu sunt acolo. Acum, c-am ajuns Doişpear şi sunt în timpul pregătirii, nu mai trebuie să stau cu cei din grupa mea de vârstă. Aşa că Asher o să creadă că sunt cu părinţii sau cu tine…

— Iar părinţii o să creadă că eşti cu Asher sau cu mine…

Jonas ridică din umeri.

— O să treacă ceva timp pân-o să-şi dea seama că de fapt nu sunt acolo.

— Iar între timp noi doi o să fim pe drum de mult.

Dis-de-dimineaţă, Dăruitorul avea să-i comande un vehicul cu şofer Vorbitorului. Vizita frecvent celelalte comunităţi şi se întâlnea cu Vârstnicii; răspunderile lui acopereau toate regiunile înconjurătoare. Aşa că nu avea să fie un demers neobişnuit.

De obicei, Dăruitorul nu lua parte la Ceremonia din

decembrie. Anul trecut fusese prezent cu ocazia alegerii lui Jonas, în care jucase un rol important. Însă în mod normal viaţa lui era separată de cea a comunităţii. Nimeni nu avea să-i comenteze absenţa sau decizia de-a pleca tocmai în acea zi.

La sosirea vehiculului cu şofer, Dăruitorul avea să-l trimită pe acesta din urmă să-i facă un serviciu oarecare. Pe durata absenţei lui, avea să-l ajute pe Jonas să se ascundă în portbagajul vehiculului. Băiatul urma să aibă la el un sac cu de-ale gurii pe care Dăruitorul avea să le păstreze de la propriile mese în următoarele două săptămâni.

Ceremonia avea să înceapă, cu întreaga comunitate de faţă, moment în care Jonas şi Dăruitorul aveau să-şi vadă de drum.

Pe la prânz, avea să se constate absenţa lui Jonas, ceea ce avea să provoace griji serioase. Ceremonia nu avea să fie întreruptă – o asemenea măsură ar fi fost de negândit. Însă aveau să fie trimişi căutători în comunitate.

Când bicicleta şi hainele lui Jonas vor fi fost găsite, Dăruitorul avea să se-ntoarcă. Între timp, Jonas avea să-şi continue singur călătoria spre Altundeva.

La înapoiere, Dăruitorul avea să-i găsească pe membrii comunităţii pradă derutei şi panicii. Puşi în faţa unei situaţii cu care nu mai avuseseră de-a face niciodată şi neavând amintiri în care să caute alinare sau înţelepciune, aceştia nu aveau să ştie ce să facă şi aveau să-i ceară sfatul.

Dăruitorul avea să intre în Auditoriu, pe care oamenii nu-l vor fi părăsit încă. Avea să urce pe scenă şi să le solicite atenţia.

Apoi avea să anunţe solemn că Jonas dispăruse în apele râului. Şi avea să dea imediat semnalul de începere pentru Ceremonia Pierderii.

— Jonas, Jonas, aveau să spună cu toţii cu voce tare, la fel cum rostiseră cândva numele lui Caleb.

Dăruitorul avea să conducă intonarea. Împreună, oamenii aveau să facă în aşa fel încât prezenţa lui Jonas să se şteargă treptat din viaţa lor, pe măsură ce-i pronunţau

numele la unison mai încet, cu tot mai multă blândeţe, până când băiatul avea să dispară, până când în locul lui avea să rămână doar câte-un murmur, pentru ca în cele din urmă, la sfârşitul acelei zile lungi, să fie plecat pentru totdeauna, fără să mai fie pomenit vreodată.

Atenţia oamenilor avea să se întoarcă spre misiunea copleşitoare de-a purta singuri povara amintirilor. Iar Dăruitorul avea să-i ajute.

— Da, înţeleg c-o să aibă nevoie de tine, spusese Jonas la sfârşitul discuţiei lor îndelungate, când puseseră la cale planul. Dar o să am şi eu. Te rog, vino cu mine.

Ştiu răspunsul chiar din momentul în care îşi rosti rugămintea pentru ultima dată.

— Îţi sunt recunoscător, Jonas, fiindcă fără tine n-aş fi putut descoperi calea prin care să fac lucrurile să se schimbe. Însă acum rolul tău e să scapi. Iar rolul meu e să rămân.

— Dar nu *vrei* să fii cu mine, Dăruitorule? îl întrebă Jonas întristat.

Dăruitorul îl strânsese în braţe.

— Te iubesc, Jonas, spuse el. Dar am un alt loc unde trebuie să ajung. După ce termin ce am de făcut aici, vreau să fiu cu fiica mea.

Jonas privise în podea cu nişte ochi trişti. În clipa aceea, îşi ridică privirile uluit.

— N-am ştiut că ai o fiică, Dăruitorule! Mi-ai spus c-ai avut o consoartă. Însă n-am ştiut nimic de fiica ta.

Dăruitorul zâmbi şi încuviinţă din cap. Pentru prima dată în atâtea şi-atâtea luni petrecute împreună, Jonas îl văzu arătând cu adevărat fericit.

— O chema Rosemary, spusese Dăruitorul.

CAPITOLUL 21

O să meargă. O s-o facă să meargă, îşi tot spuse Jonas pe întreaga durată a zilei.

Însă în seara aceea lucrurile se schimbară. Totul – sumedenia de lucruri pe care le puseseră la cale atât de minuţios – se duse de râpă.

În seara aceea, Jonas se văzu nevoit s-o şteargă. Îşi părăsi locuinţa imediat după lăsarea întunericului, când comunitatea se linişti. Era nespus de periculos, fiindcă o parte din echipele de muncitori erau încă la lucru, dar se mişcă pe furiş şi în linişte, ţinându-se în întuneric şi croindu-şi drum spre râu, pe lângă locuinţele întunecate şi Piaţa Centrală pustie. Dincolo de Piaţă zări Casa Bătrânilor, cu Anexa în spate, profilându-se pe cerul nopţii. Dar nu se putu opri acolo. Nu avea timp. Acum fiecare minut conta, şi fiecare minut trebuia să-l ducă mai departe de comunitate.

Ajunse pe pod, aplecat asupra ghidonului, pedalând cu nădejde. Jos, la mare distanţă, văzu apa neagră şi învolburată a râului.

Lucru de mirare, nu simţi nici frică, nici părere de rău pentru că lăsase-n urmă comunitatea. Simţi, în schimb, o tristeţe foarte adâncă fiindcă îşi abandonase cel mai bun prieten. Ştia că trebuia să tacă mâlc dat fiind că evadarea era extrem de periculoasă; dar se întoarse cu inima şi cu mintea şi speră că, înzestrat cu darul de a auzi dincolo, Dăruitorul avea să ştie că Jonas îşi luase rămas-bun.

Totul începu în timpul mesei de seară. Membrii unităţii familiale mâncau împreună, ca de obicei: Lily îndrugând vrute şi nevrute, Mama şi Tata rostind obişnuitele comentarii (şi minciuni, Jonas ştia) despre cum fusese ziua. În apropiere, Gabriel se juca fericit pe podea, flencănind pe limba lui de copil mic, uitându-se bucuros din când în când spre Jonas, evident încântat să vadă că se întorsese după noaptea pe care-o petrecuse pe neaşteptate altundeva

decât în locuinţă.

Tata îşi coborî privirile spre copil.

— Simte-te bine, puiuţ, spuse el. E ultima ta noapte ca musafir aici.

— Cum adică? îl întrebă Jonas.

Tata suspină dezamăgit.

— Mă rog, ştii că nu era aici când te-ai întors de dimineaţă, fiindcă l-am dus să stea la Centrul de Creştere peste noapte. Cum tu erai plecat, mi s-a părut o ocazie bună să fac o-ncercare. Mai ales că dormise buştean.

— Şi n-a mers bine? întrebă Mama cu compasiune.

Tata râse amar.

— Eufemistic spus. A fost un dezastru. Se pare c-a plâns toată noaptea. Cei din schimbul de noapte n-au ştiut ce să-i mai facă. Când am ajuns eu la lucru, chiar erau la capătul puterilor.

— Gabe, neastâmpărat mic ce eşti, îl muştrului în joacă Lily pe copilaşul zâmbitor, care se juca pe jos.

— Prin urmare, continuă Tata, bineînţeles c-a trebuit să luăm o hotărâre. Chiar şi *eu* am votat pentru punerea pe liber a lui Gabriel la întâlnirea de după-amiază.

Jonas îşi puse jos furculiţa şi-şi privi ţintă tatăl.

— Punerea pe liber? întrebă el.

Tata dădu din cap.

— Chiar am încercat tot ce se putea, nu?

— Într-adevăr, încuviinţă categoric Mama.

Lily îşi exprimă şi ea acordul printr-un semn din cap.

Jonas se strădui să-şi păstreze un glas cât mai calm cu putinţă.

— Când? se interesă el. Când o să fie pus pe liber?

— Mâine dimineaţă la prima oră. Trebuie să-ncepem pregătirile pentru Ceremonia de Numire, aşa că ne-am zis c-ar fi bine să ne luăm de-o grijă din capul locului. Aşa că mâine dimineaţă, adio, Gabe, spuse săltăreţ Tata cu vocea lui blândă.

Jonas ajunse pe malul celălalt al râului, se opri câteva clipe şi se uită în urmă. Comunitatea în care îşi dusese

întreaga viaţă era undeva în urmă şi dormea. Odată cu zorii, viaţa ordonată şi disciplinată de care avusese parte dintotdeauna avea să-şi reia cursul, dar fără el. Era o viaţă unde nu exista nimic neaşteptat. Sau neconvenabil. Sau neobişnuit. O viaţă fără culoare, durere sau trecut.

Jonas reîncepu să pedaleze cu putere şi-şi continuă drumul. Nu era prudent să petreacă mult timp privind în urmă. Se gândi la regulile pe care le încălcase deja – suficiente ca să fie condamnat, dacă-l prindeau.

În primul rând, părăsise locuinţa pe timp de noapte. O abatere majoră.

În al doilea rând, îşi însuşise din mâncarea comunităţii – un delict foarte grav, chiar dacă luase doar resturi lăsate pe treptele locuinţelor ca să fie ridicate de Debarasori.

În al treilea rând, furase bicicleta tatălui său. Ezitase pentru o clipă, stând lângă suport pe întuneric, nedorind nimic care era al Tatei şi în acelaşi timp neştiind dacă putea merge comod cu bicicleta mai mare, după ce se obişnuise atât de bine cu a lui.

Dar trebuia s-o facă, fiindcă avea scăunelul pentru copil fixat în partea din spate.

Iar Jonas îl luase şi pe Gabriel.

Simţi căpşorul lovindu-i spatele şi ciocnindu-se încet de el, în timp ce pedala mai departe. Gabriel dormea dus, fixat bine în scăunelul pentru copil. Înainte să părăsească locuinţa, Jonas îşi apăsase mâinile pe spatele lui Gabe şi-i transmisese cea mai liniştitoare amintire pe care putuse s-o scoată la iveală: un hamac care se legăna uşor sub nişte palmieri, undeva pe-o insulă, pe înserat, cu sunetul ritmic al apei leneşe ale cărei valuri lingeau hipnotic o plajă din apropiere. În timp ce amintirea se scurgea din el în noucopil, simţise cum somnul lui Gabe devenea mai destins şi mai profund. Copilul nici nu se clintise când Jonas îl ridicase din pătuţ şi-l aşezase cu grijă în scaunul fixat de bicicletă.

Jonas ştia că mai avea doar câteva ore din noapte înainte ca oamenii să-şi dea seama că fugise. Aşa că pedală

voiniceşte, în acelaşi ritm, trăgând de el să nu obosească pe măsură ce treceau minutele şi kilometrii. Nu avusese timp să primească amintirile despre tărie şi despre curaj, pe care se bazau el şi Dăruitorul. Aşa că se bizui pe ce avea şi speră să-i fie de-ajuns.

Ocoli comunităţile mărginaşe şi locuinţele lor întunecate. Treptat, distanţele dintre comunităţi crescură, cu porţiuni tot mai lungi de drum pustiu. Începură să-l doară picioarele; pe urmă, odată cu trecerea timpului, aproape că nu şi le mai simţi.

În zori, Gabriel începu să se agite. Se aflau într-un loc izolat; câmpiile de fiecare parte a drumului erau presărate, ici şi colo, cu pâlcuri de copaci. Jonas văzu un curs de apă şi se îndreptă spre el, tăind o pajişte brăzdată de făgaşe şi plină de denivelări. Gabriel, care între timp se trezise de tot, chicoti din cauză că bicicleta îl hâţâna încoace şi-ncolo.

Jonas îl dezlegă pe Gabe, îl dădu jos de pe bicicletă şi-l privi cum cercetează cu încântare iarba şi crenguţele. Ascunse cu grijă bicicleta în tufişurile dese.

— Masa de dimineaţă, Gabe!

Despachetă o parte din hrană şi mâncă împreună cu micuţul. Pe urmă umplu ceaşca pe care-o luase de-acasă cu apă din pârâu şi i-o întinse lui Gabriel să bea. Bău şi el însetat, apoi se aşeză lângă apă şi se uită la bebeluş cum se juca.

Era vlăguit. Ştia că trebuia să doarmă, odihnindu-şi muşchii şi pregătindu-se să petreacă şi mai multe ore pe bicicletă. Nu era prudent să călătorească în timpul zilei.

Aveau să înceapă să-l caute nu peste multă vreme.

Găsi un loc bine ascuns printre copaci, îl luă pe noucopil cu el şi se întinse pe jos, cu Gabriel în braţe. Gabe se zbătu din răsputeri, de parcă s-ar fi luptat în joacă, aşa cum o făcuse cu Jonas în locuinţă, printre gâdilături şi râsete.

— Îmi pare rău, Gabe, îi zise Jonas. Ştiu că e dimineaţă şi că de-abia te-ai trezit. Dar acum trebuie să dormim.

Lipi trupul micuţului de-al lui şi-i masă un pic spatele. Îi vorbi murmurat şi liniştitor lui Gabriel. Pe urmă îşi apăsă mâinile pe el şi-i transmise amintirea unei osteneli profunde

şi mulţumite. După o clipă, Gabriel îşi lăsă capul moale, iar apoi şi-l odihni pe pieptul lui Jonas.

Fugarii dormiră împreună în acea primă zi încărcată de pericole.

Cel mai mult îl înspăimântau avioanele. Trecuseră între timp mai multe zile – Jonas le pierduse socoteala. Călătoria devenise mecanică: somn ziua, la adăpostul tufişurilor şi al copacilor; găsirea apei; împărţirea atentă a resturilor de mâncare, la care se adăuga ce mai găsea Jonas pe câmp. Şi kilometrii fără număr, înghiţiţi noaptea cu bicicleta.

Muşchii picioarelor i se încordaseră. Când dădea să se culce, îl dureau. Dar erau mai puternici, iar Jonas se oprea mult mai rar să se odihnească. Uneori făcea o pauză şi-l ridica pe Gabriel pentru o scurtă dezmorţire, alergând împreună cu el în întuneric, pe drum sau pe câmp. Dar de fiecare dată când se întorcea, îl fixa în scaun pe copilul care nu se plângea şi se suia la loc pe bicicletă, iar picioarele îi erau gata de drum.

Prin urmare, avea destulă tărie şi nu-i mai trebuia ceea ce-ar fi putut să-i ofere Dăruitorul dac-ar fi avut timp.

Însă când veneau avioanele, îşi dorea să fi putut primi curajul.

Jonas ştia că erau avioane de căutare. Zburau atât de jos, încât îl trezeau cu zgomotul motoarelor, iar uneori, când îşi ridica privirile înfricoşate din locul unde stătea ascuns, aproape că vedea chipurile celor care-l căutau.

Ştia că aceştia nu distingeau culorile, iar carnea lor, la fel ca buclele de păr auriu ale lui Gabriel, era o serie de pete cenuşii profilate pe frunzişul incolor. Însă îşi aminti de la orele de ştiinţă şi tehnologie de la şcoală că avioanele de căutare foloseau dispozitive de depistare termică de natură să identifice căldura corpului omenesc şi să le găsească pe cele două fiinţe pitite între tufe.

Aşa stând lucrurile, ori de câte ori auzea zgomotul avioanelor, Jonas se întindea spre Gabriel şi-i transmitea amintiri despre zăpadă, păstrând unele şi pentru el. Se răceau împreună, iar după ce plecau avioanele, tremurau

zdravăn şi se ţineau în braţe unul pe altul, până-i apuca iarăşi somnul.

Uneori, pe când grăbea transferul de amintiri spre Gabriel, Jonas simţea că amintirile erau mai superficiale, un pic mai slabe decât fuseseră înainte. Era exact ceea ce spera, lucrul pe care-l pusese la cale cu Dăruitorul: ca pe măsură ce se îndepărta de comunitate, să se debaraseze de amintiri şi să le lase în urmă, în folosul oamenilor. Acum însă, când avea nevoie de ele – când veneau avioanele –, încerca din răsputeri să se agaţe de ceea ce încă mai avea – de frig – şi să-l folosească pentru supravieţuirea lor.

De obicei, avioanele veneau ziua, când cei doi se ascundeau. Însă Jonas era cu ochii-n patru şi noaptea, pe drum, ciulind mereu urechea ca să desluşească eventualul zgomot al motoarelor. Asculta chiar şi Gabriel, care striga uneori „Avion! Avion!“ înainte ca zgomotul înfricoşător să ajungă la urechile lui Jonas. În cazul în care căutătorii de la bordul avioanelor apăreau noaptea, cum se întâmpla uneori, când cei doi erau pe bicicletă, Jonas se grăbea până la cel mai apropiat copac sau tufiş, se azvârlea pe jos şi se răcea şi pe sine, şi pe Gabriel. Însă câteodată lipsea foarte puţin să fie descoperiţi.

Pe când pedala noapte de noapte, prin locurile pustii, având comunităţile mult în spate şi fără semne de prezenţă omenească în jur sau în faţă, Jonas era în permanenţă vigilent, căutând cea mai apropiată ascunzătoare în eventualitatea că zgomotul motoarelor s-ar fi auzit din nou.

Dar frecvenţa avioanelor se rări. Aparatele se iviră mai rar, iar când totuşi o făcură, zburară mai repede, ca şi cum căutarea ar fi devenit doar formală şi lipsită de speranţă. În cele din urmă, trecură o zi şi o noapte întreagă în care nu-şi mai făcură apariţia deloc.

CAPITOLUL 22

Acum peisajul se schimba. Schimbarea era subtilă şi greu de observat la început. Drumul era mai îngust şi denivelat, ceea ce însemna, probabil, că lucrătorii rutieri nu aveau grijă de el. Dintr-odată, era mai greu să-ţi păstrezi echilibrul pe bicicletă, din cauză că roata din faţă trecea peste pietre şi crăpături.

Într-o noapte Jonas căzu, fiindcă bicicleta i se oprise brusc, ciocnindu-se de un bolovan. Îl prinse din instinct pe Gabriel, iar noucopilul, legat strâns de scăunel, scăpă teafăr şi se alese doar cu o sperietură când bicicleta se prăbuşi într-o parte. Însă Jonas îşi suci glezna, îşi zdreli genunchii, iar sângele i se prelinse prin pantalonii rupţi. Se îndreptă săgetat de durere, ridică bicicleta şi-l linişti pe Gabe.

Temător, începu să pedaleze şi pe timp de zi. Dăduse uitării frica de căutători, care părea să se fi micşorat odată rămasă în trecut. Însă acum apăreau temeri noi; peisajul nefamiliar adăpostea pericole ascunse, necunoscute.

Copacii deveniră mai numeroşi, iar pădurile din apropierea drumului erau întunecate şi pline de mistere. Acum cei doi vedeau mai multe cursuri de apă şi se opreau adeseori ca să bea. Jonas îşi spăla cu grijă genunchii răniţi, chircindu-se de durere când atingea carnea vie. Durerea constantă a gleznei umflate se domolea când o cufunda în apa rece care ţâşnea prin albiile înguste de la marginea drumului.

Era conştient, de puţină vreme, că siguranţa lui Gabriel depindea în întregime de tăria lui neîntreruptă.

Văzură amândoi prima lor cascadă şi, tot pentru prima dată, animale sălbatice.

— Avion! Avion! strigă Gabriel, iar Jonas se întoarse repede printre copaci, deşi nu mai văzuse avioane de câteva zile, iar acum nu auzise vreun zgomot de motor.

După ce se opri cu bicicleta în tufişuri şi se întoarse să-l înşface pe Gabe, văzu că braţul dolofan al micuţului arăta spre cer.

Îngrozit, îşi ridică privirile, dar nu dădu de niciun avion. Deşi nu mai văzuse aşa ceva niciodată, o identifică din amintirile lui tot mai estompate, căci Dăruitorul i le transmisese de multe ori. Era o pasăre.

După puţin timp, se iviră multe păsări pe drum, ridicându-se în aer şi chemându-se una pe alta. Cei doi văzură şi căprioare, iar o dată, la marginea drumului, uitându-se la ei curioasă şi netemătoare, o vietate mică, roşiatic-cafenie, cu o coadă groasă, căreia Jonas nu-i ştia numele. Pedală mai încet şi se uită la vietatea care-i întoarse privirea până când, la un moment dat, se întoarse şi dispăru în pădure.

Toate acestea erau lucruri noi pentru Jonas. După o viaţă de monotonie şi previzibil, era înfiorat de surprizele care-l aşteptau după fiecare cotitură a drumului. Încetini de mai multe ori ca să se uite fascinat la florile de câmp sau de pădure, ca să se bucure de sunetele guturale ale unei păsări necunoscute din apropiere sau pur şi simplu ca să vadă cum răsucea vântul frunzele din copaci. În timpul celor doisprezece ani din comunitate, nu avusese parte niciodată de asemenea momente simple de fericire deplină.

Însă tot acum înăuntrul lui creşteau spaime şi deznădejdi. Cea mai insistentă dintre noile lui temeri era să nu moară de foame şi el, şi Gabriel. Acum că se îndepărtaseră de terenurile cultivate, era aproape cu neputinţă să găsească de mâncare. Terminaseră puţinii cartofi şi morcovi pe care-i strânseseră de pe ultimul lot agricol, iar acum le era foame întruna.

Jonas îngenunche lângă un curs de apă şi încercă fără succes să prindă un peşte cu mâna. Frustrat, azvârli câteva pietre în apă, ştiind chiar în timp ce făcea asta că era inutil. În cele din urmă, pradă disperării, meşteri un năvod improvizat, înfăşurând marginile păturii lui Gabriel în jurul unui băţ curbat.

După nenumărate încercări, Jonas prinse în năvod doi peşti argintii care se zbăteau. Îi despică folosind o piatră ascuţită şi înfulecă împreună cu Gabriel zdrenţele de carne crudă. Pe urmă mâncară amândoi nişte fructe de pădure şi

încercară, fără sorţi de izbândă, să prindă o pasăre.

Noaptea, pe când Gabriel dormea lângă el, Jonas rămase treaz, chinuit de foame, şi-şi aminti de viaţa în comunitate, unde mesele erau aduse la fiecare locuinţă, în fiecare zi.

Încercă să folosească puterea diminuată a memoriei ca să recreeze mesele şi izbuti să obţină câteva crâmpeie mici, care-l stârniră: banchete cu bucăţi uriaşe de carne friptă, petreceri aniversare cu torturi cu glazură groasă, precum şi fructe zemoase, luate din copaci, încălzite de soare şi pârguite.

Însă când crâmpeiele de amintire se şterseră, Jonas rămase cu un gol dureros, care-i rodea stomacul. Îşi aminti, brusc şi violent, de acel episod din copilărie când fusese dojenit fiindcă folosise incorect o expresie. Expresia fusese „a muri de foame“. N-ai fost niciodată în pericol să mori de foame, i se spusese. Şi nici n-o să fii vreodată.

Acum însă era. Dac-ar fi rămas în comunitate, n-ar fi fost. Era simplu ca bună ziua. Cândva tânjise după posibilitatea de-a alege. Apoi, când posibilitatea i se ivise, alesese greşit: preferase să plece. Iar acum era în pericol să moară de foame.

Dar dac-ar fi rămas…

Gândurile i se înlănţuiră mai departe în minte. Dac-ar fi rămas, ar fi cunoscut foamea sub alte forme. Ar fi dus o viaţă în care i-ar fi fost mereu foame de sentimente, de culori, de iubire.

Iar Gabriel? Pentru Gabriel n-ar fi existat niciun fel de viaţă. Aşa că, la urma urmelor, nici nu prea avusese de ales.

Îi era tot mai greu să meargă pe bicicletă, fiindcă puterile îi slăbiră din cauza lipsei de mâncare, iar băiatul îşi dădu seama că se apropia ceva ce dorea să vadă de mult timp: dealuri. Glezna sucită îi zvâcnea pe când apăsa pe pedală într-un efort aproape supraomenesc.

Iar vremea continua să se schimbe. Plouă timp de două zile. Jonas nu văzuse niciodată ploaia, deşi avusese adeseori parte de ea prin intermediul amintirilor. Îi plăcuseră ploile acelea şi savurase senzaţia de nou, dar

acum era altceva. Lui şi lui Gabriel li se făcuse frig, le intrase umezeala în oase şi le era greu să se usuce, chiar şi atunci când ieşea soarele.

Gabriel nu plânsese în timpul călătoriei lungi şi înfricoşătoare. Acum însă o făcu. Plânse din cauză că-i era foame şi frig, şi fiindcă se simţea teribil de slăbit. Jonas plânse şi el – din aceleaşi motive, plus unul. Plânse fiindcă se temea că nu avea să-l poată salva pe Gabriel. De el însuşi încetase să-i pese.

CAPITOLUL 23

Jonas era din ce în ce mai sigur că destinaţia se afla undeva în faţă, la mică distanţă, în noaptea care se apropia. Însă niciunul dintre simţuri nu-i dădea vreo confirmare. Nu vedea nimic înainte, în afara panglicii nesfârşite a drumului care cotea şi se unduia în unghiuri mici. Şi nu auzea niciun sunet în faţă.

Cu toate acestea, o simţea – simţea că nu mai era mult până Altundeva. Dar nu prea mai spera să ajungă acolo. Speranţele i se micşorară şi mai mult când o ceaţă albă şi groasă începu să se răsucească în aerul tare şi rece.

Învelit în pătura care nu-l păzea de frig, Gabriel stătea cu umerii căzuţi, tremurând în tăcere în scaunul de copil. Jonas opri bicicleta ostenit, îl ridică şi-şi dădu seama cu inima frântă cât de frig îi era lui Gabe şi cât de mult slăbise.

În picioare în mormanul rece sloi care-i creştea în jurul picioarelor amorţite, Jonas îşi deschise vestonul, îl ţinu pe Gabriel la pieptul lui gol şi se înveliră amândoi cu pătura zdrenţuită şi murdară. Gabriel se mişcă încet, se lipi de Jonas şi scânci uşor în liniştea din jur.

Ca prin ceaţă, dintr-o amintire aproape uitată şi la fel de nedesluşită ca substanţa care-i învăluia, Jonas îşi aduse aminte ce era albeaţa aceea.

— Îi spune zăpadă, Gabe, şopti el. *Fulgi de zăpadă.* Cad de sus din cer şi sunt foarte frumoşi.

Nu primi răspuns din partea copilului care fusese cândva atât de curios şi de vioi. Jonas se uită pe întuneric la căpşorul care i se sprijinea de piept. Părul creţ al lui Gabriel era spălăcit şi murdar, iar lacrimile lăsaseră urme pe praful de pe obrajii lui palizi. Avea ochii închişi. Pe când Jonas se uita la el, un fulg coborî din cer şi fu prins preţ de o clipă în fluturarea delicată a genelor.

Frânt de oboseală, Jonas se urcă la loc pe bicicletă. În faţa lui se ridica un deal abrupt. Ar fi fost greu de urcat pe el şi în condiţii de vreme bună. Însă acum zăpada tot mai mare acoperea drumul îngust şi făcea imposibilă

deplasarea. Roata din faţă înaintă imperceptibil, în timp ce Jonas apăsa pe pedale cu picioarele lui amorţite şi fără vlagă. Însă bicicleta se opri. Şi nu mai vru să se mişte.

Jonas coborî şi o lăsă să cadă în zăpadă. Pentru o clipă, se gândi ce uşor i-ar fi să se lase să cadă lângă ea şi să se abandoneze împreună cu Gabriel moliciunii zăpezii, întunericului nopţii, liniştii calde a somnului.

Dar bătuse atâta drum. Trebuia să încerce să meargă mai departe.

Îşi lăsase amintirile în urmă, renunţând la ocrotire ca să se întoarcă la oamenii din comunitatea lui. Oare îi rămăsese vreo fărâmă de amintire? Mai putea să se agaţe de un ultim strop de căldură? Mai avea tăria să Dăruiască? Mai era Gabriel în stare să Primească?

Îşi apăsă mâinile pe spatele lui Gabriel şi încercă să-şi amintească strălucirea soarelui. Preţ de o clipă, păru să nu primească nimic, ceea ce însemna că nu mai avea niciun dram de putere. Pe urmă văzu un licăr brusc şi simţi că limbile mici ale căldurii încep să prindă formă şi să-i lângă picioarele şi gleznele. Îşi simţi faţa cum începe să lucească, în timp ce pielea rece şi încordată a braţelor şi a mâinilor i se destindea. O fracţiune de secundă, vru să păstreze totul pentru el şi să se scalde în lumina soarelui, neîmpovărat de nimic şi de nimeni.

Însă momentul trecu şi fu urmat de un îndemn, de o nevoie, de dorinţa pătimaşă de-a împărţi căldura cu singura persoană rămasă şi pe care-o iubea. Pradă durerii provocate de efort, transferă cu forţa amintirea căldurii în corpul firav şi tremurător pe care-l ţinea în braţe.

Gabriel se mişcă. Pentru o clipă, căldura şi tăria recăpătată îi învioră pe amândoi, în timp ce stăteau îmbrăţişaţi în zăpada orbitoare.

Jonas începu să urce dealul.

Amintirea fu chinuitor de scurtă. Abia dacă-şi târâse picioarele câţiva metri prin noapte când dispăru, iar lui şi lui Gabriel li se făcu frig din nou.

Însă acum mintea lui Jonas începuse să lucreze. Faptul că se încălzise, fie şi pentru câteva clipe, risipise letargia şi

resemnarea, redându-i dorinţa de-a supravieţui. Prinse să meargă mai repede deşi nu-şi mai simţea picioarele. Însă dealul era afurisit de abrupt; Jonas fu împiedicat de zăpadă şi de propria vlăguială. Mai merse puţin, după care se poticni şi căzu în faţă.

În genunchi, incapabil să se ridice, Jonas încercă pentru a doua oară. Conştiinţa lui se agăţă de un crâmpei dintr-o altă amintire caldă şi se strădui din răsputeri s-o ţină în loc, s-o mărească şi să i-o transmită lui Gabriel. Starea de spirit i se îmbunătăţi şi tăria îi crescu datorită căldurii de moment, aşa că se ridică în picioare. Gabriel se mişcă din nou, cum stătea lipit de el, când simţi că începe să urce.

Însă amintirea se risipi, făcând să-i fie şi mai frig decât înainte.

Măcar dac-ar fi avut timp să primească mai multă căldură de la Dăruitor înainte să evadeze! Poate că acum i-ar fi rămas mai mult. Însă n-avea rost să se gândească la cum ar fi putut să fie. Acum trebuia să se concentreze doar asupra felului în care îşi mişca picioarele, asupra încălzirii lui Gabriel şi a sa, şi asupra înaintării.

Urcă, se opri şi produse iarăşi o scurtă încălzire a amândurora, cu un mic crâmpei de amintire care părea mai mult ca sigur ultimul care-i rămăsese.

Vârful dealului părea teribil de departe, iar Jonas nu ştia ce se întindea dincolo de el. Însă tot ce-i rămânea de făcut era să continue. Îşi târî picioarele mai departe.

Pe când se apropia în sfârşit de vârful dealului, începu să se întâmple ceva. Nu-i era mai cald – la drept vorbind, parcă se simţea mai amorţit şi-i era mai frig. Nici osteneala nu dispăru; dimpotrivă, avea plumb în picioarele îngheţate şi obosite, pe care de-abia mai putea să şi le mişte.

Însă începu, dintr-odată, să se simtă fericit. Începu să-şi aducă aminte de vremurile fericite. Îşi aminti de părinţii şi de sora lui. Îşi aminti de prietenii lui, Asher şi Fiona. Îşi aminti de Dăruitor.

Amintirile bucuriei îl năpădiră pe nepusă masă.

Ajunse în locul unde dealul lua forma unei creste şi simţi că pământul de sub picioarele lui acoperite de zăpadă

devine din nou orizontal. Nu mai avea de urcat.

— Aproape c-am ajuns, Gabriel, şopti Jonas, simţindu-se foarte sigur pe el, fără să ştie de ce. Ţin minte locul ăsta, Gabe.

Şi chiar aşa era. Însă nu era capturarea unei aduceri aminte străvezii şi împovărătoare, ci altceva. Ceva pe care Jonas putea să-l păstreze. O amintire a lui şi doar a lui.

Îl îmbrăţişă pe Gabriel şi-l frecă energic, încălzindu-l, ca să-l ţină în viaţă. Vântul era fioros de rece. Zăpada i se învârtejea în jur, înceţoşându-i vederea. Însă undeva în faţă, dincolo de furtuna orbitoare, Jonas ştia că-i aşteptau căldura şi lumina.

Folosindu-şi ultimele puteri, precum şi cunoaşterea specială pe care-o avea undeva în străfunduri, găsi sania care-i aştepta în vârful dealului. Mâinile lui amorţite căutară frânghia.

Se instală pe sanie şi-l strânse pe Gabe mai aproape. Dealul era abrupt, însă zăpada era moale şi fină ca pudra, iar Jonas ştiu că de data asta nu aveau să existe nici gheaţă, nici căzături, nici dureri. În trupul lui îngheţat, inima bătea în ritmul speranţei.

Începură coborârea.

Jonas simţi cum îşi pierde cunoştinţa şi se căzni cu toată fiinţa să rămână drept pe sanie, strângându-l pe Gabriel şi având grijă să nu păţească nimic. Tălpicile despicau zăpada, iar vântul îi biciuia faţa, pe când goneau amândoi în linie dreaptă printr-o crăpătură care părea să ducă spre destinaţia finală, spre locul despre care Jonas simţise dintotdeauna că-l aştepta, spre Altundeva-ul care le adăpostea viitorul şi trecutul.

Se sili să deschidă ochii în timp ce mergeau la vale, tot mai la vale, alunecând cu sania, şi dintr-odată văzu luminile şi le recunoscu. Ştia că străluceau în ferestrele camerelor, că erau luminile roşii, albastre şi galbene care sclipeau în copaci, în acele locuri unde familiile creau şi păstrau amintiri, unde sărbătoreau iubirea.

La vale, tot mai la vale, din ce în ce mai repede. Deodată, Jonas înţelese cu siguranţă şi cu bucurie că undeva mai jos,

în faţa lor, îl aşteptau; şi că-l aşteptau şi pe copil. Pentru prima dată, auzi ceva despre care ştiu că era muzică. Auzi oameni cântând.

În spatele lui, pe distanţe uriaşe în timp şi spaţiu, din locul pe care-l părăsise, i se păru că aude iarăşi muzică. Dar poate că era doar un ecou.

DISCURSUL DE ACCEPTARE DE LA NEWBERY

„Cum ştiţi de unde să-ncepeţi?“ m-a întrebat cândva o fată într-o sală de clasă, după ce le vorbisem elevilor despre scrierea cărţilor. Am ridicat din umeri, am zâmbit şi i-am spus că pur şi simplu încep oriunde simt că e bine.

În seara aceasta, simt că e bine să încep citând un fragment din *Darul lui Jonas*, o scenă din perioada în care băieţelul Jonas începe să se aplece cu mai mare atenţie asupra unei vieţi care până atunci fusese foarte superficială, constatând că propriul trecut se întinde în urmă mai mult decât ştiuse vreodată şi că are consecinţe mai importante decât bănuise.

„... iar acum văzu cu totul altfel râul lat şi familiar de lângă potecă. Văzu toată lumina, culoarea şi istoria pe care le conţinea şi le ducea pe apele lui leneşe. Şi îşi dădu seama că existau un Altundeva de unde venea şi un Altundeva spre care se îndrepta.“

Fiecărui autor i se pune în repetate rânduri o întrebare de care probabil că am ajuns să ne temem cel mai mult: CUM ŢI-A VENIT IDEEA?

Dăm răspunsuri uşurele şi rapide, fiindcă sunt şi alte mâini ridicate, şi alţi copii din public care aşteaptă.

În seara asta aş vrea să renunţ la obişnuita lejeritate şi superficialitate şi să încerc să vă vorbesc despre originea acestei cărţi. Asta seamănă un pic cu momentul în care micul Jonas se uită în apele râului şi-şi dă seama că apele acelea duc cu ele tot ce-a venit dintr-un Altundeva. Poate un izvor la început, ieşind zgomotos din măruntaiele pământului; pe urmă un firicel dintr-un gheţar; un pârâu de munte care se adaugă pe parcurs; şi fiecare afluent care aduce cu el crâmpeie şi bucăţi de trecut, din îndepărtatele şi nenumăratele Altundeva-uri – toate împletindu-se şi întâlnindu-se în cursul principal.

Pentru mine, afluenţii sunt amintiri dintre care am ales câteva. O să vă vorbesc despre ele în ordine cronologică. Trebuie să mă întorc mult în timp. Şi să încep cu patruzeci

şi şase de ani în urmă.

În 1948, am unsprezece ani. Am plecat cu mama, cu sora şi cu fratele meu ca să fim cu tata, care se află la Tokio de doi ani şi-o să mai rămână câţiva.

Trăim acolo, în centrul acelui uriaş oraş japonez, într-o mică enclavă americană cu nume american: Washington Heights. Locuim într-o casă în stil american, cu vecini americani, iar mica noastră comunitate are un cinematograf propriu, unde rulează filme americane; i se adaugă o bisericuţă, o mică bibliotecă şi o şcoală elementară, astfel încât cartierul este, în multe privinţe, o copie a unui sat din Statele Unite.

(Mai târziu, adultă fiind, aveam să-mi întreb mama de ce locuiserăm acolo, în loc să profităm de ocazia de-a trăi în rândurile comunităţii japoneze, de-a face cunoştinţă cu un stil diferit de viaţă şi de-a avea parte de el. Mama a fost surprinsă de întrebarea mea. A spus că locuiserăm acolo fiindcă era confortabil. Era familiar. Şi eram în siguranţă.)

La unsprezece ani, nu sunt un copil din cale-afară de aventuros, şi nici rebel. Însă curioasă am fost dintotdeauna.

Am o bicicletă. În repetate rânduri – şi de nenumărate ori fără ca părinţii să ştie –, ies cu bicicleta pe poarta din spate a gardului care împrejmuieşte comunitatea noastră americană confortabilă, familiară, sigură. Cobor un deal cu bicicleta fiindcă sunt curioasă şi intru în acest fel într-o zonă din Tokio care e nefamiliară, vag inconfortabilă şi poate chiar lipsită de siguranţă, dar cu o viaţă trepidantă.

E un cartier pe nume Shibuya. E plin de magazine, oameni, cinematografe, vânzători ambulanţi şi se bucură de agitaţia de zi cu zi a vieţii japoneze.

Ţin minte şi-acum, după atâţia ani, mirosurile: peşte, îngrăşăminte şi mangal; sunetele: muzică şi păcănitul saboţilor de lemn, al bastoanelor de lemn şi al roţilor de lemn; şi culorile: îmi amintesc de bebeluşii şi copiii mici îmbrăcaţi în roşu, portocaliu şi roz aprins (cei mai mulţi), dar ţin minte şi uniformele bleumarin ale elevilor: străinii care sunt de vârsta mea.

Cutreier prin Shibuya zi de zi în perioada aceea când am unsprezece, doisprezece şi treisprezece ani. Îmi place contactul cu zona, îmi plac vigoarea, stridenţa şi gălăgia; totul e într-un contrast deplin cu viaţa mea.

Dar nu vorbesc cu nimeni. Nu sunt înspăimântată de oamenii aceştia care sunt atât de diferiţi de mine, sunt pur şi simplu timidă. Mă uit la copiii care strigă şi se joacă la şcoală, copii de vârsta mea, care se uită şi ei la mine; dar nu vorbim niciodată.

Într-o după-amiază stau la un colţ de stradă, când o femeie întinde mâna, îmi atinge părul şi spune ceva. Dau înapoi uimită, fiindcă nu ştiu bine limba şi-o înţeleg greşit. Mi se pare c-a zis *Kirai-des,* ceea ce înseamnă că nu-i place de mine; sunt stingherită şi derutată, şi mă întreb unde am greşit; în ce fel m-am făcut de râs.

Pe urmă, după o clipă, îmi dau seama de greşeală. De fapt, femeia a spus *Kirei-des.* A zis că sunt drăguţă. Şi mă uit după ea în mulţime, măcar ca să-i zâmbesc şi poate chiar să-i spun „mulţumesc”, dacă reuşesc să-mi înfrâng timiditatea şi să-i vorbesc. Dar s-a făcut nevăzută.

Ţin minte clipa asta, secunda în care nu reuşesc să comunic, iar ea mi se întoarce în minte de-a lungul anilor. Poate că acesta e locul de unde izvorăşte râul.

În 1954 şi 1955, sunt în anul întâi la facultate şi trăiesc într-un cămin foarte mic, de fapt, o casă transformată în cămin, cu alte paisprezece fete. Semănăm foarte mult între noi: purtăm aceleaşi haine, pulovere de caşmir şi fuste de lână cadrilată, ciorapi până la genunchi şi mocasini. Fumăm toate ţigări Marlboro, împletim – de obicei, ciorapi cu modele romboidale pentru iubiţii noştri – şi jucăm bridge. Uneori învăţăm; şi luăm note mari fiindcă suntem crema cremei, şefele de promoţie şi şefele de clasă provenite din liceele de pe întreg cuprinsul Statelor Unite.

Una dintre fetele din cămin nu e ca noi, celelalte. Nu poartă aceeaşi „uniformă”. Poartă blugi în loc de fuste, nu-şi ondulează părul, nu împleteşte ciorapi şi nu joacă bridge. Nu se întâlneşte cu băieţi, nu merge la petreceri şi la

ceaiuri.

Este o fată isteaţă, o studentă bună şi o persoană destul de plăcută, dar e diferită, de parc-ar veni de pe altă lume, iar asta ne face să nu ne simţim în largul nostru. Reacţionăm cu un soi de cruzime stupidă. N-o tachinăm şi n-o chinuim, facem ceva şi mai rău: o ignorăm. Ne prefacem că nu există. Într-un cămin mic locuit de paisprezece tinere, o facem pe una dintre ele invizibilă.

Într-un fel, făcând abstracţie de ea, ne simţim confortabil, familiar, în siguranţă.

Mă mai gândesc uneori la ea, odată cu trecerea anilor. Gândurile acelea – trecătoare, dar pline de o căinţă profundă – pătrund în torentul râului.

În vara lui 1979, sunt trimisă de o revistă pentru care lucrez pe o insulă din Atlantic, undeva în dreptul statului Maine, ca să scriu un articol despre un pictor care trăieşte acolo de unul singur. Petrec mult timp cu acest bărbat şi vorbim îndelung despre culori. Mi-e clar că deşi sunt o persoană foarte vizuală – o persoană care vede şi ştie să aprecieze forma, compoziţia şi culoarea –, capacitatea acestui bărbat de-a vedea culori o depăşeşte cu mult pe-a mea.

Îl fotografiez cât timp stau acolo şi păstrez o copie a unei fotografii pentru mine, fiindcă există pe faţa lui – în ochii lui – ceva care nu-mi dă pace.

Mai târziu, aflu că a orbit.

Mă gândesc la el – îl cheamă Carl Nelson – din când în când. Fotografia lui stă deasupra biroului meu. Mă întreb cum s-o fi simţit când a pierdut culorile pentru care simţea o asemenea pasiune. Uneori încep să fantazez şi-mi doresc ca el să fi făcut o vrajă şi să-mi fi dăruit mie capacitatea de-a vedea în felul acela.

Se formează un bulbuc, un firicel de apă care se va prelinge în râu.

În 1989, mă duc într-un mic sat din Germania ca să iau parte la nunta unuia dintre fiii mei. Într-o biserică veche,

băiatul se însoară cu Margret a lui în cadrul unei ceremonii ţinute într-o limbă pe care n-o vorbesc şi n-o înţeleg.

Însă una dintre părţile ceremoniei e în engleză. O femeie stă în balconul vechii biserici din piatră şi cântă cuvintele din Biblie: *Încotro vei merge tu, voi merge şi eu. Poporul tău va fi şi poporul meu.* Ce mică a ajuns lumea, îmi spun, uitându-mă în biserică la mulţimea de oameni adunaţi acolo, care le urează fericire fiului meu şi proaspetei lui soţii – le urează în limba lor, cum o fac şi eu în a mea. Fiecare dintre noi face parte din poporul celuilalt, mă trezesc spunându-mi.

Nu simţiţi că şi amintirea aceasta e un curs de apă care se uneşte acum cu râul?

Încă un fragment. Tatăl meu, care se-apropie de nouăzeci de ani, se află într-un azil de bătrâni. Fratele meu şi cu mine i-am atârnat fotografii de familie pe pereţii camerei. În timpul unei vizite, el şi cu mine discutăm despre oamenii din fotografii. Unul dintre aceşti oameni e sora mea, primul copil al părinţilor, care a murit de tânără din cauza unui cancer. Tatăl meu se uită la fotografie şi zâmbeşte.

— Ea e sora ta, spune el. Ea e Helen.

Pe urmă adaugă puţin nedumerit, dar deloc trist:

— Nu prea mai ţin minte ce i s-a-ntâmplat.

Putem uita durerea, îmi spun. Şi e *confortabil* că suntem în stare s-o facem.

Dar în acelaşi timp mă întreb pentru o clipă: Oare e sigur să faci asta, să uiţi?

Incertitudinea aceasta se varsă la rându-i în râul de gânduri care se va transforma în carte.

1991. Sunt undeva într-o sală. Am vorbit mult despre cartea mea, *Number the Stars,* care a primit Medalia Newbery în 1990. O femeie ridică mâna. Când îi vine rândul să pună întrebarea, scoate un oftat foarte puternic şi spune:

— De ce trebuie să povestim despre Holocaustul ăsta la nesfârşit? Chiar e nevoie?

Îi răspund cum mă pricep mai bine – citând-o, de fapt, pe nora mea germană, care mi-a zis cândva: „Nimeni nu ştie mai bine decât noi, germanii, că lucrul ăsta trebuie spus întruna."

Dar mă gândesc la întrebarea ei – şi la răspunsul meu – vreme îndelungată. Nu cumva, mă întreb, jucându-mă de-a avocatul diavolului, lumea ar fi mai confortabilă dac-am uita de Holocaust? Şi-mi mai aduc o dată aminte cât de mult încercaseră părinţii mei să-mi asigure o copilărie confortabilă, familiară şi sigură, ocrotindu-mă de Altundeva. Însă ţin minte şi că reacţia mea fusese să deschid uşa o dată şi încă o dată şi încă o dată. Instinctul meu fusese încercarea unui copil de-a vedea cu ochii lui ce se afla dincolo de zid.

Gânditul în sine devine un alt afluent al râului de gânduri care va crea *Darul lui Jonas.*

Iată o altă amintire. Stau într-un separeu cu fiica mea într-un mic local din Beacon Hill unde luăm prânzul adeseori. Un televizor merge pe fundal, în spatele barului, ca de obicei. Ea şi cu mine vorbim. Deodată, o opresc cu un gest, „Ssst", fiindcă am auzit un fragment dintr-o ştire şi ţin morţiş să aud şi restul. Cineva a intrat într-un fast-food cu o armă automată şi a ucis la întâmplare mai mulţi oameni. Fiica mea se opreşte din vorbit şi aşteaptă, cât timp eu ascult restul.

Pe urmă mă destind. Şi-i spun pe un ton uşurat:

— E-n regulă. Era în Oklahoma. (Sau poate c-o fi fost Alabama. Ori Indiana.)

Fiica mea mă priveşte siderată de oroarea căreia i-am dat glas.

Cât de confortabil m-am simţit pentru o clipă, preferând să-mi pese doar de zona care mi-e familiară. Şi cum m-am amăgit crezând că sunt în siguranţă.

Mă gândesc la asta, iar gândul se transformă într-un şuvoi care intră în cursul unui râu deja învolburat şi doldora

de amintiri, gânduri şi idei care prind să se îmbine şi să se întrepătrundă. Iar râul începe să caute un loc unde să se reverse.

Când Jonas se întâlneşte cu Dăruitorul pentru prima dată şi încearcă să priceapă ce se află în faţa lui, îi spune derutat:

— Credeam că suntem numai noi. Credeam că există doar acum.

Când m-am apucat să scriu *Darul lui Jonas*, am creat – aşa cum fac în fiecare carte – o lume care exista doar în închipuirea mea, lumea lui „numai noi şi doar acum“. Am încercat să fac lumea lui Jonas să pară confortabilă, familiară şi sigură, şi m-am străduit să-l seduc pe cititor. M-am sedus în acelaşi timp şi pe mine. Lumea aceea chiar era bună. Am lăsat deoparte toate lucrurile de care mă tem şi care-mi displac – violenţa, prejudecăţile, sărăcia şi nedreptatea şi chiar am presărat un strop de bună-cuviinţă, fiindcă mi-a surâs ideea.

Un copil a subliniat, într-o scrisoare, că oamenii din lumea lui Jonas nu trebuiau nici măcar să spele vasele.

Era foarte, foarte tentant să las lucrurile aşa.

Numai că n-am fost niciodată o scriitoare de poveşti. Iar dacă am învăţat ceva de la râul acela de amintiri, este că nu putem trăi într-o lume împrejmuită de ziduri, într-o lume de tip „numai noi şi doar acum“, în care să fim la fel şi să ne simţim în siguranţă. Ar trebui să facem prea multe sacrificii. Bogăţia culorilor şi diversitatea ar dispărea. N-ar mai fi nevoie de sentimente pentru semeni. Opţiunile ar deveni ceva învechit.

Pe lângă asta, în copilărie mersesem cu bicicleta Altundeva şi-mi plăcuse, dar nu avusesem curajul să-i spun nimănui. Aşa că era momentul.

O scrisoare pe care am păstrat-o foarte mult timp e de la un copil care mi-a citit cartea *Anastasia Krupnik.* Copilul – o fetiţă pe nume Paula din Louisville, Kentucky – mi-a scris după cum urmează:

„Mi-a plăcut mult cartea pe care-ai scris-o despre Anastasia şi familia ei, fiindcă m-a făcut să râd de fiecare dată când am citit-o. Mi-a plăcut mai ales unde scrii că Anastasia nu vrea un frăţior fiindcă trebuie să cureţe mereu după el şi să-i schimbe scutecele când mama şi tata nu sunt acasă, şi că nu-i place să-i facă baie, să fie atentă la el mereu şi să-l culce în fiecare seară când mama se duce la lucru…"

Şi-acum iată ce e fascinant: *Nimic din ceea ce povesteşte fetiţa nu se întâmplă în carte.* Aşa cum facem toţi, ea şi-a adus propria viaţă în paginile cărţii. A găsit un loc, un loc în paginile unei cărţi, care e ecoul propriei frustrări şi al propriilor sentimente.

Exact acelaşi lucru se petrece – aşa cum speram – cu *Darul lui Jonas.*

Aceia dintre voi care se aşteptau să vin aici în seara asta şi să dezvălui „adevăratul" final şi interpretarea „corectă" a finalului o să fie dezamăgiţi. Nu există aşa ceva. Există un final corect pentru fiecare dintre noi, iar el depinde de propriile noastre convingeri şi speranţe.

Daţi-mi voie să vă spun cum arată finalurile „corecte" ale câtorva dintre numeroşii copii care mi-au scris.

De la un elev de clasa a şasea: „Cred că în perioada când au călătorit au făcut-o în cerc. Când au ajuns Altundeva, era, de fapt, chiar comunitatea lor, însă între timp acceptaseră amintirile şi toate sentimentele care le însoţesc…"

De la un altul: „Jonas a fost un fel de Iisus, fiindcă a preluat durerea tuturor celor din comunitate, în aşa fel încât să nu trebuiască să sufere nimeni. Şi chiar la sfârşitul cărţii, când Jonas şi Gabe au ajuns în locul pe care-l ştiau drept Altundeva, ai descris acel Altundeva de parc-ar fi fost raiul."

Iată încă unul: „Pe mulţi oameni pe care-i cunosc sfârşitul acesta i-ar enerva, dar nu şi pe mine. Mie mi-a plăcut foarte mult. În primul rând fiindcă mi-am impus să văd în *Darul lui Jonas* o lectură fericită. Am decis că eroii reuşiseră. Reuşiseră să ajungă în trecut. Am decis că trecutul era

lumea noastră, iar viitorul era lumea lor. Erau lumi paralele.”

În fine, de la un elev de clasa a şaptea: „M-a surprins foarte mult că la sfârşit au murit pur şi simplu. A fost nasol. Ai fi putut să-i ţii în viaţă, zic eu.”

Foarte puţini cred că a fost nasol. Majoritatea cititorilor tineri care mi-au scris au sesizat magia călătoriei în cerc. Adevărul care înseamnă că plecăm şi ne întoarcem, şi că locul unde ne întoarcem e altfel, cum suntem de fapt şi noi. Poate că şi eu călătoresc tot în cerc. Lucrurile se adună şi se întregesc.

Şi iată cum arată locul unde m-am întors:

Fiica aceea care era cu mine şi m-a privit îngrozită în ziua când am căzut victimă concepţiei de tip „numai noi şi doar acum“ (şi când n-am dat doi bani pe ce se întâmpla în Oklahoma, Alabama sau Indiana) a fost prima persoană care a citit manuscrisul cărţii *Darul lui Jonas.*

Colega de cămin şi de facultate care era „diferită” trăieşte, din câte-am aflat, foarte fericită în New Jersey, împreună cu o altă femeie. Pot doar să sper că ne-a iertat pe acelea dintre noi care am fost necoapte într-o vreme cu mai multe spaime şi mai puţine lumini.

Fiul meu şi Margret, soţia lui din Germania – cea care mi-a amintit ce important e să ne spunem mereu poveştile, indiferent cât e de dureros –, au acum o fetiţă care va fi primitoarea tuturor amintirilor lor. Fiica lor a zburat peste Atlantic de trei ori înainte să împlinească şase luni. E de aşteptat ca nepoatei mele să nu-i fie niciodată frică de Altundeva.

Carl Nelson, bărbatul care a pierdut culorile, dar nu şi amintirea lor, este figura de pe coperta primei ediţii cartonate a cărţii. El a murit în 1989, dar a lăsat o vibrantă moştenire de tablouri. Unul dintre ele se află acum la mine acasă.

Şi-mi face mare plăcere să mă aflu în seara asta aici, pe acest podium, alături de Allen Say, fiindcă în felul acesta cercul călătoriei mele se închide cu adevărat. Allen avea

doisprezece ani când aveam şi eu. Trăia în Shibuya, acel Altundeva străin unde m-am dus cu bicicleta în copilărie. Era unul dintre Ceilalţi, unul dintre Diferiţi, unul dintre copiii cu ochi negri în uniforme bleumarin, iar eu eram pe atunci prea timidă ca să fac altceva decât să mă opresc lângă şcoala lor, la marginea curţii, să zâmbesc sfios şi să mă întreb ce fel de viaţă duceau.

Acum pot să-i spun lui Allen ceea ce-aş fi vrut să-i pot spune atunci: *Watashi-no tomodachi des'.* Te salut, prietene.

Am fost întrebată dacă Medalia Newbery e, de fapt, o povară ciudată, având în vedere că presupune o mare răspundere. Dacă nu cumva te paralizează, dacă nu te temi că n-o să fii în stare să te ridici la nivelul standardelor pe care le reprezintă.

În cazul meu, e exact invers. Cred că Medalia Newbery din 1990 m-a eliberat şi m-a făcut să-mi asum riscul eşecului.

Au existat oameni care şi-au asumat ei înşişi acest risc cu mine, bineînţeles. Unul dintre ei a fost editorul meu, Walter Lorraine, care, din câte ştiu, nu s-a temut niciodată să rişte. Walter ţine mai mult la ce are de spus o carte decât la posibilitatea de-a o transforma în animal de jucărie, calendar sau film.

Şi Comitetul Newbery a avut curaj. Existau pe listă cărţi care i-ar fi făcut pe membrii lui să se simtă mai în siguranţă. Cărţi mai confortabile. Cărţi mai familiare. Au plecat într-o călătorie dincolo de tărâmul Uniform cu această carte şi cred că se cuvine să fie foarte mândri c-au făcut-o.

La fel ca voi toţi. Daţi-mi voie să spun două cuvinte pentru cei de-aici care desfăşoară o muncă atât de periculoasă.

Bărbatul căruia i-am spus Dăruitorul i-a transferat băiatului cunoaştere, istorie, amintiri, culori, durere, râs, iubire şi adevăr. Ori de câte ori puneţi o carte în mâna unui copil, faceţi acelaşi lucru.

E foarte riscant.

Dar ori de câte ori un copil deschide o carte, el împinge în lături poarta care-l desparte de Altundeva. Iar asta îi dă de ales. Îi dă libertate.

Sunt lucruri magnifice şi minunat de nesigure.

Mi-aţi făcut o mare onoare, şi încă în două rânduri. E imposibil să-mi exprim recunoştinţa pentru asta. Poate că singura cale e, de fapt, să mă întorc la Boston, la biroul meu, la masa mea de lucru, şi să mă reapuc de muncă, în speranţa că orice voi face pe viitor va justifica investiţia de încredere pe care-o reprezintă această medalie.

Mai curg şi alte râuri.

Lois Lowry
iunie 1994